

's-Hertogenbosch

EVALUATIE

UITVOERINGSPROGRAMMA VTH 2024 (UP-VTH)

Vastgesteld college:
Kennisgeving raad:

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Algemeen	4
3. Evaluatie Uitvoeringsprogramma VTH 2024	8
3.1 Geplande uren VTH per taak	8
3.2 Plantoetsing	8
3.3 Toezicht	12
3.4 Ambtshalve constatering, klachten/meldingen en incidenten	24
3.5 Juridische handhaving	26
4. Strafrecht	27
5. Monumenten- en Welstandstoezicht	28
6. Conclusie evaluatie 2024	29

BIJLAGEN

Bijlage 1a Overzicht realisatie/prognose uren VTH 2024
Bijlage 1b Overzicht realisatie/prognose aantallen VTH 2024
Bijlage 2 Beleidsdoelen
Bijlage 3 Kwaliteitscriteria VTH
Bijlage 4 Jaarverantwoording 2024 Veiligheidsregio Brabant Noord
Bijlage 5 Jaarrapportage 2024 ODBN
Bijlage 6 Jaarverslag 2024 Adviescommissie Omgevingskwaliteit
Bijlage 7 Programma SSiB 's-Hertogenbosch 2024

1. Inleiding

Voor u ligt de evaluatie van het Uitvoeringsprogramma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving 2024 (UP-VTH 2024) van de gemeente 's-Hertogenbosch. Deze evaluatie biedt inzicht in de uitvoering van de activiteiten die in het UP-VTH 2024 zijn opgenomen en in hoeverre deze hebben bijgedragen aan de doelen die zijn gesteld in de Beleidsregels VTH 2023-2026. De bevindingen uit deze evaluatie zijn gebruikt bij de ontwikkeling van het uitvoeringsprogramma voor 2025 en vormen een cruciaal onderdeel van de beleidscyclus voor vergunningverlening, toezicht en handhaving. De focus ligt vooral op de uitvoering van taken binnen het omgevingsrecht.

In het Omgevingsbesluit is de wettelijke verplichting opgenomen om een evaluatie op te stellen. Jaarlijks moet worden gerapporteerd over de mate waarin uitvoering van het uitvoeringsprogramma heeft plaatsgevonden en de mate waarin deze uitvoering heeft bijgedragen aan het bereiken van de doelen uit de Beleidsregels. In de evaluatie dient te worden beoordeeld of de Beleidsregels (uitvoerings- en handhavingsstrategie) nog actueel is of aanpassingen noodzakelijk zijn.

Deze evaluatie omvat ook informatie over de Jaarverantwoording 2024 van de Veiligheidsregio Brabant Noord (bijlage 4), de jaarrapportage 2024 van de ODBN (bijlage 5) en het jaarverslag 2024 van de Adviescommissie Omgevingskwaliteit 's-Hertogenbosch (bijlage 6) en het jaarverslag van het programma Samen sterk in het buitengebied, SSiB (bijlage 7).

2. Algemeen

De evaluatie richt zich op de volgende onderdelen:

1. Uitvoerings- en handhavingsstrategie;
2. Uitvoeringsprogramma;
3. Uitvoeringsorganisatie;
4. Borging van middelen;
5. Monitoring;
6. Rapportage;
7. Kwaliteitscriteria;
8. Hieronder volgt een toelichting per onderdeel.

Uitvoerings- en handhavingsstrategie (U&H-strategie / Beleidsregels VTH)

De Omgevingswet heeft verschillende vergunningstelsels samengevoegd, waardoor de gemeente toezicht kan houden op diverse gebieden, zoals bouwen, milieu, gebruik van het omgevingsplan, en brandveiligheid. Dit stelt ons in staat om als één bestuursorgaan op te treden voor toezicht en handhaving. Wij worden ondersteund door zowel de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) als de Veiligheidsregio Brabant Noord (Brandweer Brabant-Noord).

Het Uitvoeringsprogramma VTH 2024 is gebaseerd op de Beleidsregels Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving van de fysieke leefomgeving voor de periode 2023-2026, die door het college zijn vastgesteld. Na een omgevingsanalyse zijn deze regels begin 2023 herzien en geactualiseerd. De beleidsdoelen zijn opgenomen in bijlage 2 en worden jaarlijks vertaald naar specifieke uitvoeringsactiviteiten.

ODBN, Regionale Uitvoerings- en handhavingsstrategie

In samenwerking met de ODBN en regiogemeenten zijn we de afgelopen jaren bezig geweest met het ontwikkelen van regionaal VTH-uitvoeringsbeleid voor de basistaken. Dit heeft geleid tot een Regionaal Operationeel Kader voor Toezicht en Handhaving (ROK-TH) en een Regionaal Operationeel Kader voor vergunningverlening (ROK-VV). Dit kader helpt de ODBN om effectiever en efficiënter vergunningverlening in het milieu uit te voeren. Dit draagt bij aan een schone, veilige en duurzame fysieke leefomgeving. In 2022 zijn we gestart met het ontwikkelen van een Uitvoerings- en handhavingsstrategie voor 2025-2028. Daartoe is in 2024 een omgevingsanalyse uitgevoerd. De omgevingsanalyse beschrijft wat de inhoudelijke opgaven zijn. De omgevingsanalyse brengt de maatschappelijke opgaven binnen het fysieke domein in kaart en geeft daarmee voor de basis en verzoektaken inzicht in de doelen, opgaven en risico's van de regio Brabant Noord. Deze inzichten zijn het vertrekpunt voor de vertaling naar de jaarlijkse werkprogramma's. De U&H-strategie geeft aan hoe de ODBN haar taak uitvoert samen met de Landelijke handhavingsstrategie Omgevingswet (LHSO op 14 februari 2023 vastgesteld). De regionale Uitvoerings- en handhavingsstrategie 2025-2028 is op 8 april 2025 door het college vastgesteld..

Brandweer Brabant-Noord, Uitvoerings- en handhavingsstrategie

Het toezicht op bestaande bouw en advisering over brandveiligheid vallen onder de verantwoordelijkheid van Brandweer Brabant-Noord. De Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid 2022-2025 is vastgesteld en is ontwikkeld in samenwerking met de gemeenten in Brabant-Noord, waarbij een risicogerichte aanpak centraal staat. Elk jaar wordt een uitvoeringsprogramma op basis van deze strategie en objectenlijst opgesteld. De toezichtstrategie zal in 2025 worden geëvalueerd en geactualiseerd.

Uitvoeringsprogramma

De Beleidsregels VTH (U&H-strategie) worden jaarlijks omgezet in een uitvoeringsprogramma VTH (UP-VTH), waarin activiteiten voor het komende jaar worden beschreven om de beleidsdoelen te bereiken. Dit programma legt de focus op prioriteiten op basis van bestuurlijke keuzes en

capaciteitsplanning, waarbij een risicoanalyse wordt toegepast om toezicht- en handhavingstaken te prioriteren. Ook voor de taken van de ODBN en de Veiligheidsregio Brabant Noord worden jaarlijkse uitvoeringsprogramma's opgesteld, waarvan de evaluaties in dit rapport zijn opgenomen.

Uitvoeringsorganisaties

In 2024 zijn er regelmatig overleggen gevoerd met andere afdelingen en externe partners (ODBN, Veiligheidsregio Brabant Noord, OM, politie, provincie en waterschappen) over de uitvoering van het VTH-programma en de programma's van BRWBN en ODBN. Tijdens deze overleggen worden de voortgang en handavingskwesaties met betrekking tot uitgevoerde toezichtacties besproken en zo nodig bijgestuurd. In 2024 zijn er werkafspraken gemaakt met externe partners, die in 2025 worden geëvalueerd.

Borging van middelen

Formatie

De voor de afdeling VTH opgenomen formatie en daarvoor benodigde financiële middelen (inclusief budgetten voor de ODBN en BRWBN) zijn opgenomen in de begroting en het sectorplan.

Functiebevoegdheden en verantwoordelijkheden

De bevoegdheden en verantwoordelijkheden van plantoetsers, toezichthouders en handhavers liggen vast in de functie- en competentieprofielen. Hierop zijn in 2024 geen wijzigingen doorgevoerd.

Opleidingen

Wijzigingen in wet- en regelgeving en de taken en verantwoordelijkheden op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving in de afgelopen jaren, stellen nieuwe eisen aan de VTH-medewerkers en de organisatie waarin zij werken. Jaarlijks wordt geïnvesteerd in het opleidings- en kennisniveau van de medewerkers door cursussen en opleidingen aan te bieden. Denk hierbij bijvoorbeeld aan opleidingen als Omgevingswet, Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) en het door ontwikkelen van de competenties van medewerkers.

Monitoring

Het Uitvoeringsprogramma VTH wordt jaarlijks gemonitord door per kwartaal de voortgang van de geplande activiteiten en doelen te evalueren, zowel inhoudelijk als financieel. Waar nodig worden corrigerende maatregelen genomen en eventueel tussentijdse aanvullingen en aanpassingen van het Uitvoeringsprogramma aan het college gepresenteerd. Ook de werkprogramma's van de ODBN en de BRWBN worden gemonitord. De ODBN rapporteert maandelijks over de voortgang, zowel qua inhoud als in tijds- en kostenbeheer. De BRWBN geeft twee keer per jaar een rapportage. Elke zes weken vindt er een overleg plaats met de accountmanagers van beide organisaties, zodat tijdig kan worden bijgestuurd waar dat nodig is.

Rapportage

Elk jaar evalueren we het Uitvoeringsprogramma VTH. Ter voorbereiding van het nieuwe Uitvoeringsprogramma evalueren we de uitvoering van de VTH-werkzaamheden en, op basis van deze evaluatie, de risicoanalyse en actuele ontwikkelingen, prioriteren we de werkzaamheden voor het volgende jaar. De jaarlijkse evaluatie wordt vastgesteld door het college en ter kennisname naar de gemeenteraad gestuurd.

Interbestuurlijk toezicht

De provincie houdt via het Interbestuurlijk Toezicht (IBT) toezicht op de uitvoering van de Omgevingsrecht taken door de gemeente. Het is van belang dat het Uitvoeringsprogramma en de evaluatie jaarlijks tijdig worden vastgesteld, dat de U&H-strategie actueel is volgens de beleidscyclus, de voortgang wordt gemonitord en dat we voldoen aan de VTH-kwaliteitscriteria. In het provinciaal Beleidskader IBT 2020-2024 wordt uiteengezet hoe toezicht wordt gehouden op de uitvoering van

wettelijke taken door gemeenten en waterschappen in Noord-Brabant, inclusief het domein Zorg voor de Omgeving. In dit kader moet de evaluatie voor 1 mei 2024 aan het IBT worden toegestuurd.

Het doel van de wetgever is om provincies, gemeenten, en waterschappen te stimuleren hun VTH-organisatie zo professioneel in te richten dat de kwaliteit van de uitvoering van deze taken gewaarborgd is. De wetgever streeft naar een strategische en programmatische aanpak van VTH-taken met aandacht voor de onderlinge afstemming van werkzaamheden. Dit draagt bij aan de realisatie van een veilige en gezonde leefomgeving en aan een goede omgevingskwaliteit in een duurzame en doelmatige context. Bovendien is tijdige en correcte naleving van de procescriteria VTH wettelijk verplicht. De provincie heeft op 8 mei 2024 vastgesteld dat de gemeente bijna volledig voldoet aan alle beoordeelde procescriteria VTH, met een score van 97%. Dit is een mooi resultaat dat onze inzet en effectiviteit op dit gebied onderstreept.

Kwaliteitscriteria

Naast het uitvoeringsbeleid, het uitvoeringsprogramma, de monitoring en de evaluatie, moet er jaarlijks een toetsing plaatsvinden aan de kwaliteitscriteria. Op landelijk niveau zijn kwaliteitscriteria vastgesteld die de minimale kwaliteit van de uitvoering van VTH-taken (Vergunningen, Toezicht en Handhaving) borgen (afdeling 18.3 van de Omgevingswet). Het college is verantwoordelijk voor de jaarlijkse evaluatie van de naleving van deze VTH-kwaliteitscriteria voor zowel de eigen organisatie als de ODBN. De resultaten hiervan worden gerapporteerd aan de gemeenteraad. Indien er afwijkingen zijn, moet gemotiveerd worden aangegeven hoe de gewenste kwaliteit alsnog wordt bereikt. In 2024 zijn de VTH-kwaliteitscriteria geactualiseerd, wat heeft geleid tot versie 3.0, die vanaf 1 januari 2025 van kracht is. In 2025 zullen we beoordelen in hoeverre de gemeente voldoet aan deze nieuwe criteria. Deze evaluatie is nog gebaseerd op kwaliteitscriteria versie 2.3. De kwaliteitscriteria zijn onderverdeeld in verschillende componenten:

1. Algemene uitgangspunten;
2. Kritieke massa (formatie, frequentie, werkervaring);
3. Procescriteria;
4. Eisen aan de organisatie en aanvullende kennis.

De gemeente 's-Hertogenbosch voldoet aan de kwaliteitscriteria VTH, versie 2.3 (zie bijlage 3). Het onderdeel D, dat betrekking heeft op de competenties, is voor 2024 nog niet getoetst. De toetsing van de kwaliteitscriteria vereist continue aandacht en systematische borging. In 2025 zullen we toetsen aan de kwaliteitscriteria 3.0, inclusief onderdeel D (competenties).

Ook de ODBN voldoet aan de kwaliteitscriteria VTH, versie 2.3. Om dit te waarborgen is in 2024 het project "Borgen en Valideren van de Kwaliteitscriteria VTH" gestart. Alle medewerkers worden gevalideerd, en deze beoordeling wordt uitgevoerd door een externe validator. Er is vastgesteld dat de ODBN voldoet aan de kwaliteitscriteria in de deskundigheidsgebieden waar volledige validatie heeft plaatsgevonden. Wel is opgemerkt dat enkele deskundigheidsgebieden nog niet (volledig) extern zijn gevalideerd. De validatie wordt in 2025 afgerond. Om ook in de toekomst aan de kwaliteitscriteria te blijven voldoen, heeft de ODBN borgingsafspraken gemaakt. De ambitie is dat elke medewerker volledig voldoet aan de criteria die bij zijn of haar deskundigheidsgebied horen. Dit draagt bij aan het vergroten van de kritieke massa en versterkt de organisatie in relatie tot de kwaliteitscriteria.

Voor taken die voortvloeien uit de voormalige APV en bijzondere wetten gelden de landelijke kwaliteitscriteria niet. Voor toezichthouders (BOA's) die verantwoordelijk zijn voor deze taken, is er echter een specifiek opleidingstraject met vastgestelde her- en bijscholingsmomenten.

Speerpunt IBT: Kwaliteitscriteria – Onderdeel 27 Cultuurhistorie (Erfgoed)

Onderdeel 27 van de huidige kwaliteitscriteria versie 2.3 (deel B, kritieke massa) bevat eisen voor VTH-medewerkers en de organisaties die activiteiten op het gebied van cultuurhistorie uitvoeren. De gemeente 's-Hertogenbosch (afdeling Erfgoed en afdeling VTH) beschikt over voldoende formatie, deskundigheid en ervaring die nodig zijn om deze activiteiten continu uit te voeren (zie bijlage 3).

Onderdeel 27 kwaliteitscriteria 2.3:

1. *Adviseren t.a.v. cultuurhistorische aspecten in het kader van omgevingsvergunningen, toezicht en handhaving op het gebied van monumenten, cultuurhistorie in omgevingsplannen, beschermde stads- en dorpsgezichten en archeologie.*
2. *Beoordelen van de aanvraag aan cultuurhistorische, monumentale en archeologische waarde.*
3. *Toetsen aan de cultuurhistorische waarde uit het omgevingsplan, en de RO-regelgeving in het Ow-stelsel.*
4. *Opstellen van voorschriften voor omgevingsvergunning.*
5. *Inhoudelijk adviseren bij bezwaar en beroep.*
6. *Adviseren ten aanzien van omgevingsvergunningaanvragen (activiteit wijzigen monument, slopen beschermd stads- en dorpsgezicht), cultuurhistorische aspecten in het kader van de omgevingsvergunning (activiteit bouwen, aanleggen en afwijken omgevingsplan), cultuurlandschappelijke aspecten in het kader van de omgevingsvergunning en handhaving.*
7. *Beoordelen van de aanvraag aan cultuurhistorische waarden en cultuurhistorisch onderzoek, ruimtelijke analyse, bouwhistorisch onderzoek en waardenstellingen: interpreteren van waarden.*
8. *Toetsen van de aanvraag aan de erfgoed-regelgeving in het Ow-stelsel, cultuurhistorische aspecten uit het omgevingsplan (niet zijnde archeologisch), technische uitvoeringsvoorschriften voor monumenten en aan de doelstelling van het instrument beschermd gezicht en het ter bescherming strekkend omgevingsplan en ruimtelijk kwaliteitsbeleid.*
9. *Maken van cultuurhistorische analyses en waardenstellingen ten aanzien van monumenten, beschermde stads- en dorpsgezichten en cultuurhistorische aspecten (landschap en bebouwing) in het omgevingsplan en het vertalen naar ruimtelijke uitgangspunten.*
10. *Opstellen van voorschriften voor de omgevingsvergunning en inhoudelijk adviseren bij bezwaar en beroep.*
11. *Adviseren ten aanzien van archeologische aspecten in het kader van omgevingsvergunningen, toezicht en handhaving.*
12. *Beoordelen van archeologisch onderzoek en waardenstelling in het kader van de omgevingsvergunning.*
13. *Toetsen van aanvraag omgevingsvergunning aan de hand van vastgelegde archeologische verwachtingswaarden in het omgevingsplan, en overige RO-regelgeving in het Ow-stelsel.*
14. *Opstellen van voorschriften voor de omgevingsvergunning en inhoudelijk adviseren bij bezwaar en beroep.*
15. *Maken van archeologische analyses en waardenstellingen en het vertalen van archeologische (verwachtings-)waarden naar ruimtelijke uitgangspunten*

Behoud en bescherming van cultureel erfgoed is in de Beleidsregels 2023-2026 (U&H-strategie) opgenomen. Naast reguliere vergunningverlening, toezicht en handhaving (artikel 1.2 Omgevingswet en artikel 13.5 Omgevingsbesluit) wordt ook jaarlijks in het uitvoeringsprogramma projectmatig ruimte gereserveerd voor het thematisch toezicht (zie paragraaf 3.3.2.2) om specifiek zorg te dragen dat het cultureel erfgoed niet beschadigd wordt of zelfs verloren gaat.

3. Evaluatie Uitvoeringsprogramma VTH 2024

3.1 Geplande uren VTH per taak

In de onderstaande tabel staan de vooraf geplande uren VTH per taak. Door Team Administratieve ondersteuning worden ook plantoetsingstaken uitgevoerd.

Tabel 1

Taak	Gepland (uren)
Plantoetsing	23.030
Juridische ondersteuning/juridische handhaving	13.455
Toezicht	14.855
Proces-/Administratieve ondersteuning	6.980

Binnen de begroting/planning voor 2024 is gedurende het uitvoeringsjaar geschoven met de beschikbare capaciteit tussen de verschillende teams (flexibele schil).

3.2 Plantoetsing

3.2.1 Gepland en gerealiseerd

In deze paragraaf zijn de uitgevoerde werkzaamheden voor wat betreft plantoetsing weergegeven. Plantoetsing betreft de behandeling van aanvragen, informatieve aanvragen, meldingen en het verstrekken van informatie op het gebied van het Omgevingsrecht. Deze taken worden voornamelijk door het team Vergunningverlening uitgevoerd en ondersteund door de teams Toezicht, Juridische handhaving en Administratieve ondersteuning. De toelichting op de tabellen in deze paragraaf is opgenomen in paragraaf 3.2.2.

In de volgende tabel staan de geplande en de werkelijk bestede uren aan plantoetsing in 2024. De geplande uren vloeien voort uit het UP-VTH 2024.

Tabel 2

Plantoetsing (UREN) <i>exclusief proces-/administratieve ondersteuning</i>			
Onderdeel (door gemeente)	Gepland (uren)	Besteed (uren)	Percentage van de geplande uren (%)
Voorlichting, informatie, advies college/raad en beoordeling conceptaanvragen (bouwen en milieu)	7.000	9.406	134 %
Vergunning/melding (bouwen, reclame, inrit, kappen, slopen)	18.200	15.145	83 %
Huisvestings-, splitsing-, onttrekkings- en leegstandsvergunning	50	71	142 %
Omgevingsvergunning/meldingen bouwen (zonder leges, meldingen sloop/gebruik/WKB)	700	1019	146 %
Vergunningen milieu	500	295	59 %
Meldingen MBA (voorheen Activiteitenbesluit)	150	146	97 %
Opleggen maatwerkvoorschriften	400	554	139 %
Constructieve veiligheid voor gemeente Heusden	300	324	108 %
Door ODBN			
Vergunningverlening milieu / meldingen Ba/MBA (Activiteitenbesluit)	4.370	1.835	42 %
Meldingen Besluit bodemkwaliteit en Besluit mobiel breken (meldingen Ba)	750	510	68 %
Toetsen asbestinventarisatierapporten	1.430	1.515	106%

Hieronder is het aantal geplande en de werkelijk in 2024 verleende vergunningen en geaccepteerde meldingen weergegeven. In bijlage 1 is een totaaloverzicht waar naast de verleende vergunningen ook de geweigerde, ingetrokken, vergunningsvrije en buitenbehandeling gelaten aanvragen zijn opgenomen.

Tabel 3

PLANTOETSING AANTAL AANVRAGEN / MELDINGEN (verleend)		Gepland aantal	Werkelijke aantal	Percentage van geplande aantal (%)
BOUWEN				
(DEEL-)VERGUNNINGEN (verleend)				
Omgevingsvergunning	Reguliere procedures (deel activiteiten)	--	908 (*)	--
	Uitgebreide procedures (deel activiteiten)	--	16 (*)	--
	(*) In totaal zijn 1355 aanvragen om een vergunning behandeld, 924 zijn verleend (zie boven) en 431 zijn vergunningsvrij, geweigerd, buitenbehandeling gelaten of ingetrokken			
	Bouwactiviteit Wabo (bouwen omgevingsplan)	--	190	82%
	Bouwen ruimtelijk (BP en welstand)	771	404	
	Bouwen technisch	138	150	38 %
	Aanleggen	21	8	
	Afwijken bestemmingsplan (ruimtelijk)	274	105	38 %
	Brandveilig gebruik (niet meer onder Omgevingswet)	22	2	9 %
	Wijzigen monument (Rijk, gemeente, provinciaal)	104	70	67 %
	Sloop beschermd- stads en dorpsgezicht	28	6	21 %
	Uitweg	35	50	143 %
	Kappen	45	37	2 %
	Reclame	22	29	132 %
	Totaal	1460	861 (**)	59 %
(**) In totaal zijn 1081 aanvragen/meldingen behandeld, 861 zijn verleend (zie boven) en 220 zijn vergunningsvrij, geweigerd, buitenbehandeling gelaten of ingetrokken. Een aantal aanvragen reclame zijn omgezet naar de activiteit Bouwen.				
MELDINGEN (ingekomen)				
Gebruiksmelding		100	51	51 %
Sloop		500	641	128 %
Meldingen Wkb		--	3	--
ONTHEFFINGEN				
Ontheffingen Geluid / Trilling bouw- en sloopwerkzaamheden		10	9	90 %
MILIEU				
(DEEL-)VERGUNNINGEN (verleend)				
Omgevingsvergunning MILIEU	Oprichten, Veranderen, Revisie, Actualiseren, Intrekken, Milieuneutraal veranderen, Omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM) en mer	20	11 (***)	55 %
(***) In totaal 14 aanvragen behandeld waarvan 11 verleend				
MELDINGEN / MAATWERK (ingekomen)				
Meldingen MBA (Activiteitenbesluit)		100	158	158 %
Maatwerk		20	92	460 %
Ontheffing geluidvoorschriften horeca- en sport		-	37	nvt
Toetsen asbestinventarisatierapporten		ODBN	619	nvt
Meldingen Besluit bodemkwaliteit en Besluit mobiel breken (meldingen Bal)		ODBN	100	nvt
Beoordelen bodemonderzoeken (voornamelijk saneringen)		ODBN	15	nvt
Advies bodemsaneringsplan			11	nvt

3.2.2 Evaluatie plantoetsing

Bij de omgevingsvergunningen is het aantal deelactiviteiten als uitgangspunt genomen. Het aantal aanvragen en meldingen is grotendeels vraag gestuurd. De volgende opmerkingen zijn hierbij te maken:

1. **Verleende omgevingsvergunningen:** In 2024 ligt het aantal verleende omgevingsvergunningen lager dan gepland (zie tabel 1). Dit is te wijten aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Wkb, waardoor initiatiefnemers in de beginmaanden van het jaar terughoudend zijn met het aanvragen van vergunningen. Zowel de geplande tijd als het aantal ligt rond de 82-83%.
2. **Bouwprojecten onder de Wkb:** Het aantal bouwprojecten dat onder de Wkb valt, is in heel 2024 beperkt. We hebben nog weinig ervaring opgedaan met deze wet.
3. **Voortraject en informatieve aanvragen:** Veel zaken worden afgestemd in het voortraject, wat leidt tot een stijging van het aantal informatieve aanvragen en verzoeken. De benodigde tijd voor deze aanvragen overschrijdt de oorspronkelijke ramingen. Voor informatieve aanvragen die uiteindelijk leiden tot een formele aanvraag is minder tijd nodig, waardoor uren kunnen worden terugverdiend. Het vooraf toetsen en informeren sluit goed aan bij de werkwijze van de Omgevingswet, waarbij er meer overleg plaatsvindt over plannen en de vergunningverlening meer als sluitstuk fungeert.
4. **Agrarische vergunningaanvragen:** De behandeling van agrarische vergunningaanvragen (milieuactiviteiten) ligt vrijwel stil door de stikstofcrisis.
5. **Tijdige afhandeling aanvragen:** Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet is het doel om 95% van de aanvragen binnen de wettelijke termijn te verwerken niet meer haalbaar. Om te voorkomen dat er dwangsommen worden opgelegd voor te late beslissingen, wordt er voor het verstrijken van de proceduretermijn contact opgenomen met de aanvragers. Zij stemmen meestal schriftelijk in met een termijnoverschrijding, waardoor ingebrekestelling zelden voorkomt.
6. **Energie**
  - **BENG (Bijna Energie Neutrale Gebouwen):** In het kader van de BENG-berekeningen zijn 80 berekeningen gecontroleerd. Bij ongeveer 20% van deze berekeningen zijn opmerkingen of fouten geconstateerd, wat leidde tot aanpassingen door de aanvragers. Voor meer dan 90% zijn adviezen gegeven, omdat, hoewel de BENG goedgekeurd was, de energiezuinigheid niet optimaal was. Dit kan resulteren in hoge energiekosten voor de gebruikers. Voornaamste opmerkingen waren:
    1. Slechte materiaalkeuze in detailtekeningen;
    2. Onjuist ingevoerde gevels of aansluitingen, of ontbrekende dakdelen in de berekening;
    3. Voldoen aan BENG-eisen, maar dit niet daadwerkelijk kunnen realiseren;
    4. Aanvullende energieadviezen nodig, omdat de optimale opties niet worden gekozen;
    5. BENG 3 (hernieuwbare energie) behalen zonder zonnepanelen, wat leidt tot hoge elektriciteitskosten, hoewel voldaan is aan de BENG-norm. Duidelijke afspraken vooraf zouden een oplossing kunnen zijn.
  - **MPG (Milieuprestatie Gebouwen):** De MPG geeft inzicht in de milieubelasting van de gebruikte materialen in gebouwen. In 2024 zijn 62 MPG-berekeningen ingediend en getoetst, met meerdere berekeningen per aanvraag voor grote projecten. Het werkelijke aantal beoordelingen ligt dus hoger dan 62, en de meeste waren goedgekeurd. In enkele gevallen moest een verbeterde versie ingediend worden. In juli 2024 is de eis aangescherpt naar 0,8 euro/m² BVO voor nieuwe woningen (uitgezonderd kantoren).

- **Hernieuwbare energie:** Sinds 1 februari 2022 is het verplicht voor bestaande bouw om te voldoen aan de eisen voor hernieuwbare energie. Dit geldt voor zowel woningen als utiliteitsgebouwen. Ingrijpende renovaties waarbij de thermische schil verandert en de ruimteverwarming of -koeling wordt aangepast, vereisen een toetsing van hernieuwbare energie. In 2024 zijn 16 aanvragen voor hernieuwbare energie beoordeeld, wat minder is dan in 2023. De rekentool van RVO is onder de Omgevingswet (artikel 5.20 Bbl) ook verplicht.
7. **Maatwerkvoorschriften horeca:** De maatwerkvoorschriften voor geluid in de horeca zijn in 2024 grotendeels geactualiseerd. Oorspronkelijk was het de planning om dit over meerdere jaren te spreiden, maar in 2024 zijn ongeveer 90 van de 100 maatwerkbeschikkingen geactualiseerd. Het aantal opgelegde maatwerkvoorschriften is daardoor aanzienlijk hoger dan aanvankelijk geraamd.
8. **Vergunningverlening ODBN:** De vergunningverlening op het gebied van milieu, meldingen op basis van het Besluit bodemkwaliteit (Bal), het Besluit mobiel breken (Bal) en de toetsing van asbestinventarisatierapporten is naar tevredenheid uitgevoerd en binnen het geplande budget (72%) gebleven. In de eerste drie kwartalen van 2024 lag de uitvoering echter onder druk door personeelskrapte, wat resulteerde in langere proceduretermijnen.

De aandachtspunten die uit deze evaluatie naar voren zijn gekomen, dienen als input voor het Uitvoeringsprogramma VTH 2025 en het werkprogramma ODBN 2025.

3.3 Toezicht

3.3.1 Gepland en gerealiseerd

In deze paragraaf zijn de uitgevoerde werkzaamheden van toezicht en handhaving voor bouwen en milieu weergegeven. In onderstaande tabellen zijn de geplande en de werkelijke bestede uren in 2024 weergegeven. De toelichting op de tabellen volgt in paragraaf 3.3.2.

Tabel 4

Toezicht bouwen (UREN)			
Onderdeel/activiteit	Gepland (uren)	Besteed (uren)	Percentage van de geplande uren (%)
Programmatisch toezicht			
-Bouwen (incl. Wkb)	4.1500	5.190	125 %
-Slopmeldingen zonder asbest	350	633	181 %
-Slopmelding met asbest	50 + ODBN	ODBN	ODBN
-Monumenten	1.100	999	91 %
-Beschermd dorps- en stadsgezicht (gevelbeleid en reclame)	450	986	219 %
-Kappen	-	Steekproef	-
-Uitweg	-	Steekproef	-
-Precario	1.300	1.868	121 %
-Toezicht bestaande bouw	600 + Brandweer	609	102 %
Thematisch toezicht			
-Leefbaarheid (Ondermijning)	1.350	1.233	91 %
-Horeca en evenementen	Zie milieutoezicht	--	--
-Duurzaamheid/energie (bouw- en milieutoezicht)	500	721	144 %
-Erfgoed	500	270	54 %
-Huisvesting	2.450	787	35 %
Ambtshalve constatering bouwen	3.300	2.338	71 %
Klachten en incidenten bouwen	3.850	3.898	101 %

Tabel 5

Toezicht Milieu (UREN)			
Onderdeel/activiteit door gemeente	Gepland (uren)	Besteed (uren)	Percentage van de geplande uren (%)
Programmatisch toezicht (horeca)	300	51	17 %
Horeca en evenementen (controle maatwerk, excl. geluidmeting ODBN)	100	894	894 %
Ambtshalve constatering milieu	200	547	274 %
Klachten en incidenten milieu	1200	2856	71 %
Door ODBN			
Toezicht en handhaving milieu			
-geprogrammeerd	5.050	3.737	74 %
-niet geprogrammeerd	3.250	2.015	62 %
Toezicht Besluit bodemkwaliteit en mobiel breken	1.360	925	68 %
Toezicht asbestsloop	1.240	1.822	147 %

In onderstaande tabellen zijn de geplande en de werkelijke uit te voeren controles weergegeven op basis van de verleende vergunningen.

Programmatisch toezicht bouwen

Tabel 6

Toezicht Bouwen	Gepland (aantal)	Uitgevoerd (aantal)	Percentage van geplande aantal
Toezicht Bouwen (programmatisch, thematisch en ambtshalve)	1.000	742	74 %
Precario (behandelen verzoeken)	500	901	180 %

Het aantal controles per initiatief is afhankelijk van de aard en omvang van het project. Over het algemeen wordt de volgende controlefrequentie per project gehanteerd.

Tabel 7

Onderdeel / Activiteit	Aantal controles per initiatief
Activiteit Bouwen (bouwsom < €50.000)	1
Activiteit Bouwen (bouwsom < €500.000)	2
Activiteit bouwen (bouwsom < €5.000.000)	9
Activiteit bouwen (bouwsom > €5.000.000)	16
Activiteit monumenten	2
Sloopmeldingen (zonder asbest)	1

Jaarlijks worden op deze wijze circa 1.000 controles uitgevoerd op verleende omgevingsvergunningen voor de deelactiviteiten bouwen en monumenten. Een controle op een omgevingsvergunning voor de deelactiviteit bouwen wordt vaak tegelijkertijd uitgevoerd met een controle op andere deelactiviteiten (monument, uitweg, precario etc.).

Programmatisch toezicht milieu

Tabel 8

Toezicht milieu door VTH niet-basistaakbedrijven (horeca) door VTH			
Soort controle	Aantal		%
	Gepland	Uitgevoerd	
Controles	15	18	120 %
Hercontroles	5	6	120 %

Tabel 9

Toezicht (milieu) door ODBN			
Soort controle	Aantal voltooid	Besteed (uren)	% uren
Controle milieu geprogrammeerd	267 (en 106 in behandeling)	3.740	74 %
Controle milieu verzoek (ad hoc, incl klachten)	41	2.015	62 %
Hercontrole	104		
Repressieve handhaving (bestuursrechtelijk)	10		
Repressieve handhaving (strafrechtelijk)	3 (12 zaken aangedragen)		
Toezicht Besluit bodemkwaliteit en Besluit mobiel breken	50	925	68 %
Toezicht asbestsloop	661	1.822	147 %

Overige (deel)activiteiten

Tabel 10

Onderdeel/activiteit	Gepland (aantal)	Uitgevoerd (aantal)	Percentage van geplande aantal
Uitweg	Steekproefsgewijs, alleen bij inrichtingen wordt de vergunning voor een uitweg bij een milieucontrole (i.v.m. geluid) meegenomen		
Kappen	Steekproefsgewijs		
Riolering/bronnering (behandelen verzoeken)	75	62	83 %

3.3.2 Evaluatie toezicht

3.3.2.1 Evaluatie programmatisch toezicht

Programmatisch toezicht bouwen

In 2024 lag het aantal verleende vergunningen voor bouwactiviteiten lager dan gepland, wat resulteerde in een verminderd aantal controles. Door de inwerkingtreding van de Omgevingswet en de bijbehorende nieuwe werkwijze was de benodigde tijd wel hoger dan in voorgaande jaren. Bij kleinere projecten, zoals dakkapellen en reclame-uitingen, is er beperkt toezicht gehouden, met de bedoeling om ongeveer 15% van deze vergunningen te controleren. Dit betreft voornamelijk omgevingsvergunningen in de bouwsomcategorie tot €50.000. Het toezicht in deze categorie richtte zich vooral op beschermde stads- en dorpsgezichten en monumenten. Bij ongeveer 20% van de bouwcontroles werden overtredingen vastgesteld. Veel van deze overtredingen werden tijdens de controle direct opgelost door de bouwer, vaak door aanpassingen die relatief eenvoudig konden worden doorgevoerd zonder dat een nieuwe controle noodzakelijk was of het werk stilgelegd hoefde te worden. In andere gevallen vond er een hercontrole plaats. Soms was bestuurlijke handhaving, zoals een (voornemen tot) dwangsom, noodzakelijk. In 2024 is de bouw twee keer stilgelegd. In de praktijk blijkt dat de dreiging van een stillegging meestal voldoende is voor initiatiefnemers om bouwactiviteiten tijdelijk stop te zetten totdat de werkzaamheden voldoen aan de vergunning en de wet- en regelgeving.

In het Uitvoeringsprogramma VTH 2024 zijn de taken, uren en middelen opgenomen voor het toetsen van bestaande situaties, nieuwe ontwikkelingen en klachten aan het Omgevingsplan of het bestemmingsplan. In bijlage 1a en b zijn de inzet en het aantal uitgevoerde procedures van de afdeling VTH in 2024 weergegeven. Daarnaast zijn er diverse thematische toezichtprojecten gerealiseerd in 2024, zoals:

1. Wijkgericht toezicht op overlastgebieden;
2. Illegaal gebruik van groen- en reststroken;
3. Illegale reclame-uitstallingen;
4. Illegale woningsplitsing, kamerverhuur en B&B's, en huisvesting voor arbeidsmigranten;
5. Voorwaardelijke verplichtingen voor kwaliteitsverbetering van het landschap en landschappelijke inpassing.

Toezicht op monumenten en beschermde stads- en dorpsgezichten

Het aantal verleende vergunningen voor monumenten en beschermde stads- en dorpsgezichten was iets lager dan verwacht, wat ook heeft geleid tot een verminderde tijdsbesteding aan controles (zie tabel 3 en 4). Deze procedures zijn vraag gestuurd, wat betekent dat het aantal ingediende aanvragen buiten onze invloed ligt.

De uitvoering van het bouwtoezicht op wijzigingen aan (Rijks)monumenten gebeurt op basis van verstrekte vergunningen. Aangezien schade aan monumenten onherstelbaar is, is het toezicht ook gericht op de voorfase, wanneer er initiatieven zijn om aan een monument iets te veranderen.

De afdeling Erfgoed beoordeelt ter plaatse de monumentale waarde, terwijl de afdeling VTH zich richt op de bouwkundige aspecten van de verbouwing. Bij ingrijpende veranderingen of constructieve aanpassingen ondersteunen onze constructeurs de initiatiefnemer in zowel de voorfase als tijdens het toezicht op de (ver)bouwfase. Belangrijk hierbij is de informatie over eerdere verbouwingen van een pand, om te beoordelen of het verantwoord is om verdere wijzigingen aan te brengen, bijvoorbeeld het verwijderen of vervangen van constructieve elementen.

In het beschermd stads- en dorpsgezicht, vooral in de binnenstad, is ook in 2024 gewerkt aan het gevelbeleid. Net als bij monumenten is een belangrijk deel van de discussies en afstemming in deze voorbereidingsfase gebeurd. De advisering in de voorfase wordt gedaan door een gespecialiseerde toezichthouder die samenwerkt met het vergunningverlenend team. Deze preventieve aanpak heeft geleid tot een aanzienlijke afname van bouwovertradingen in de afgelopen jaren.

In de Beleidsregels VTH 2023-2026 is het beschermen en behouden van erfgoed in de gemeente als doelstelling opgenomen. Gezien de historische waarde van de binnenstad heeft het beschermen van monumenten hoge prioriteit. De afdeling VTH werkt nauw samen met de afdeling Erfgoed bij de vergunningverlening, toezicht en handhaving. Dit is geïntegreerd in onze werkprocessen, zodat de VTH-taken op het gebied van archeologie en monumentenzorg effectief worden uitgevoerd. Dit vermindert het risico op schade aan of verlies van ons onroerend cultureel erfgoed. In het UP-VTH 2024 zijn de benodigde taken, uren en middelen opgenomen voor deze uitvoering. In bijlage 1 zijn de inzet en het aantal gerealiseerde procedures van de afdeling VTH in 2024 weergegeven. Daarnaast zijn er in 2024 diverse projecten uitgevoerd om het erfgoed te beschermen (zie ook §3.3.2.3), zoals:

1. Illegale zonnepanelen op monumenten;
2. Voorlichting over oude panden in de binnenstad;
3. Aanpak van achterstallig onderhoud in het Rijksbeschermd stadsgezicht.

Meldingen en klachten over gebreken, beschadigingen of het niet naleven van de regels worden altijd met prioriteit opgepakt.

In bijlage 6 is het Jaarverslag 2024 van de Adviescommissie Omgevingskwaliteit (voorheen Commissie Monumenten en Welstand) opgenomen.

Toezicht milieu door ODBN

Wat betreft de milieucontroles (geprogrammeerd en ongeprogrammeerd) die de ODBN heeft uitgevoerd, zien we dat door personeelskrapte in 2024 minder controles zijn uitgevoerd en minder uren aan milieutoezicht zijn besteed dan gepland. Een deel van het geprogrammeerde toezicht werd uitgevoerd via branche- en themaprojecten. Voor de gemeente 's-Hertogenbosch zijn de volgende controles uitgevoerd:

1. Tankstations met LPG;
2. Afvalverwerkingsbedrijven;
3. Loonwerkers;
4. Blinde vlekken in de industrie en landbouw;
5. Particuliere verkooppunten van vuurwerk;
6. CO2-koelingen;
7. ZZS (zeer zorgwekkende stoffen).

We streven ernaar dat 95% van de vergunningsplichtige bedrijven beschikt over een actuele en dekkende milieuvergunning. Gezien de resultaten van de controles verwachten we dat dit percentage is gehaald.

Mate van naleving (LHSO)

Volgens de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO) worden geconstateerde overtredingen bij de eerste inspectie ingeschaald op milieuzwaarte, variërend van 1 tot 4, waarbij 4 de zwaarste is. Het gedrag van de ondernemer wordt ook beoordeeld, van A (goedwillend) tot D (notoir of crimineel). Dit levert een zogenaamde LHSO-score op die aan mogelijke bestuurlijke interventies is gekoppeld. Hoe hoger de score, hoe zwaarder de sancties. Bepaalde hogere scores kunnen aanleiding geven tot het starten van een strafrechtelijk traject. Van alle gescoorde eerste milieu-inspecties kunnen de onderstaande gegevens worden vermeld. Een A0-score geeft aan dat er bij die eerste inspecties geen tekortkomingen zijn geconstateerd, wat wijst op spontane naleving.

Tabel 11

Hoogste LHSO score per inspectie		Gedrag: Goedwillend → notoir / crimineel			
		A	B	C	D
Aanzienlijk / onomkeerbaar ↑ Vrijwel nihil	4		1		
	3	17	5	1	
	2	11	79	2	
	1	9	4	1	
	0	75			

Tabel 12

Totaal aantal overtredingen		Gedrag: Goedwillend → notoir / crimineel			
		A	B	C	D
Aanzienlijk / onomkeerbaar ↑ Vrijwel nihil	4		1		
	3	56	9	1	
	2	33	213	4	
	1	11	8	1	

Uit de bovenstaande gegevens blijkt dat er bij 75 eerste inspecties geen overtredingen zijn vastgesteld (37%). Bij de inspecties waar wel overtredingen werden geconstateerd, waren er gemiddeld 2,6 overtredingen per inspectie.

Van alle tekortkomingen bij deze eerste inspecties in de regio heeft 24% betrekking op veiligheid. Dit wordt gevolgd door 17% voor zowel bodemkwesties als afwijkingen ten opzichte van vergunningen/meldingen, en 15% voor energie- en luchtverontreinigingen/geur. De resterende 12% betreft overtredingen op het gebied van afval, lozingen en geluid. Het merendeel van de overtredingen valt in de lichtere categorieën, wat een landelijke trend is en niet uniek is voor de ODBN.

Asbestsloop (ODBN)

De ODBN heeft meldingen van asbestsloop getoetst en controles uitgevoerd (zie tabel 2, 3, 5 en 9). De benodigde inzet voor beoordeling was hoger dan verwacht, met respectievelijk 106% en 147%. Een aantal procedures is doorgeschoven naar 2025. Het toezicht is risicogericht en informatiegestuurd uitgevoerd, zodat de beschikbare capaciteit zo efficiënt mogelijk is ingezet. Er zijn enkele bijzondere gevallen geweest:

- **Spuitasbest:** In een wooncomplex in 's-Hertogenbosch bleek het naastgelegen complex deels verontreinigd. Dit was een complexe en omvangrijke situatie.
- **Slechte asbestdaken:** Op verzoek van de gemeente is een controle uitgevoerd op een locatie in 's-Hertogenbosch om de risico's in kaart te brengen. Er is actie ondernomen om een asbestinventarisatie uit te voeren en asbesthoudende restanten en losse delen te verwijderen.

Besluit Bodemkwaliteit (ODBN)

Het beoordelen van meldingen en het toezicht op toepassingen in het kader van het Besluit Bodemkwaliteit (Bal) zijn vraag gestuurde opdrachten (zie tabel 2, 3, 5 en 9). De inzet voor meldingen en inspecties (inclusief vrijeveld-inspecties) was in 2024 lager dan geraamd.

Besluit mobiel breken (ODBN)

Het toezicht en de beoordeling van meldingen in het kader van het Besluit Mobiel Breken (Bal) zijn eveneens vraag gestuurd. In 2024 zijn 4 meldingen en 4 informatieplichten ingediend en zijn er 6 controles op locatie uitgevoerd.

3.3.2.2 Meest voorkomende geconstateerde overtredingen

De meest voorkomende overtredingen tijdens controles zijn als volgt:

Omgevingsveiligheid

- Bouwterreinen zijn niet of niet deugdelijk afgebakend met bouwhekken.
- Bouwactiviteiten veroorzaken te veel stof, geur, geluid, of trillingen.
- Bomen en straatmeubilair worden beschadigd door onvoldoende bescherming.

Constructieve veiligheid

- Wapeningsstaven zijn verkeerd aangebracht (qua plaatsing, dekking en aantal).
- Te kleine diameter van funderingspalen.
- Er wordt geen goede grondverbetering (verdichting) toegepast.

Brandveiligheid

- Brandwerende scheidingsen en doorvoeringen zijn onvoldoende of niet brandwerend uitgevoerd.
- Brandveiligheidsinstallaties, zoals noodverlichting, vluchtrouteaanduidingen, rookmelders, en brandmeldinstallaties zijn niet aanwezig of voldoen niet aan de eisen.
- Vluchtroutes voldoen niet aan de vereisten.

Precario

- Het werkterrein is niet correct of onvoldoende afgezet.
- Verkeersmaatregelen zijn niet of slechts gedeeltelijk uitgevoerd.
- Gemeentegrond is zonder toestemming in gebruik genomen.

Milieutoezicht horeca

- Er zijn klachten over geur- en geluidshinder.

Milieutoezicht Milieubelastende Activiteiten (ODBN)

- Sinds 1 januari 2024 zijn er een aantal voormalig provinciale bedrijven onder de gemeente komen te vallen door de Omgevingswet. Door een alternatieve toezichtaanpak zijn er veel overtredingen vastgesteld.
- Inspecties bij enkele tankstations hebben meer tijd gekost door nieuwe wetgeving conform het Besluit Activiteiten Leefomgeving.

Asbest (uitgevoerd door ODBN)

- Niet alle toezichthoudende taken worden uitgevoerd door een Deskundig Toezichthouder Asbest (DTA).
- Werkzaamheden worden niet uitgevoerd conform de risicoklasse en de werkwijze in het asbestinventarisatierapport en werkplan.
- Het logboek is niet correct geregistreerd volgens de vereisten.

3.3.2.3 Evaluatie thematisch toezicht

Naast het reguliere programmatische toezicht worden jaarlijks thema's vastgesteld op basis van de Beleidsregels VTH voor de fysieke leefomgeving 2024-2026 (zie Bijlage 2). Deze thema's worden in het uitvoeringsprogramma zoveel mogelijk integraal en in samenwerking met andere afdelingen en toezichtpartners behandeld.

De geselecteerde thema's voor thematisch toezicht zijn gericht op het verbeteren van onze aanpak en het behalen van de gestelde doelen in de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Door samenwerking en kennisdeling met verschillende afdelingen en externe partners willen we een effectiever en efficiënter toezicht realiseren. Dit draagt bij aan een veilige en leefbare omgeving voor alle inwoners en gebruikers van onze gemeente.

We blijven evalueren en verbeteren, zodat we kunnen inspelen op nieuwe ontwikkelingen en uitdagingen in ons werkgebied. De inzichten uit deze evaluaties worden gebruikt als input voor toekomstige werkprogramma's en beleid.

Tabel 13

Thematisch toezicht			
Onderdeel/activiteit	Gepland (uren)	Besteed (uren)	Percentage van de geplande uren (%)
Leefbaarheid en ondermijning	1.350	1233	91 %
Horeca en evenementen	100	894	894 %
Duurzaamheid/energie (bouw- en milieutoezicht)	500	721	144 %
Erfgoed	500	270	54 %
Huisvesting	2.450	787	35 %

Leefbaarheid en ondermijning: Wat hebben we gepland en wat hebben we gedaan?

Voor het verbeteren van de leefbaarheid hebben we vooraf capaciteit gereserveerd voor de volgende onderdelen:

1. Ondermijning (ondersteuning van de aanpak van hennepsteelt en georganiseerde criminaliteit)
2. Wijkgericht werken / toezicht in overlastgebieden;
3. Tegengaan van illegaal gebruik van groen- en reststroken / gebruik van gemeentelijke grond (inclusief veilig spelen in de openbare ruimte en aanpak van wildgroei van vlonders/bouwsels bij wateren zoals de Aa en De Dommel);
4. Illegale reclame-uitstallingen;
5. Voorwaardelijke verplichtingen voor kwaliteitsverbetering van landschap en landschappelijke inpassing, en toezicht op het Omgevingsplan/antérieure overeenkomsten.

Ondermijning

Georganiseerde criminaliteit ondermijnt het lokale gezag, verslechtert de veiligheid en leefbaarheid, en schaadt ondernemers. De aanpak van georganiseerde criminaliteit richt zich op de ondersteuning van 'de bovenwereld' aan 'de onderwereld'. Dit onderwerp vormt een belangrijk thema in het Integraal Veiligheidsplan (IVP). Meerdere afdelingen, waaronder VTH, OOV en Stadstoezicht, spelen hierin een belangrijke rol.

De afdeling VTH heeft ondersteuning geboden bij ondermijningsvraagstukken, variërend van dossieronderzoek tot aan fysieke bezoeken. In ongeveer 75% van deze gevallen zijn overtredingen binnen het fysieke domein vastgesteld, zoals illegale huisvesting, hennepplantages en ondeugdelijke elektra. Veel van deze overtredingen zijn in goede samenwerking met onze externe partners zonder juridische handhaving opgelost.

Wijkgericht werken / toezicht in overlastgebieden

Jaarlijks worden wijken zoals Boschveld, Gestelse Buurt en Kruiskamp projectmatig aangepakt om de leefbaarheid te verbeteren. Op basis van wijkscans en observaties hebben we een beter inzicht gekregen in de problemen en waar toezicht en handhaving het meest nodig zijn. Dit toezicht richt zich in eerste instantie op sociale veiligheid. In 2024 was de inzet van de afdeling VTH op dit thema

beperkt. Een deel van het project omvat ook extra toezicht ter naleving van de regels in het fysieke domein.

Tegengaan illegaal gebruik van groen- en reststroken / ingebruikname van gemeentelijke grond

We hebben enkele keren opgetreden tegen het illegaal in gebruik genomen gemeentelijke groen en reststroken. Dit thema zal in 2025 verder worden opgepakt.

De wildgroei van vlonders en bouwsels bij wateren is in 2024 nog niet projectmatig aangepakt vanwege het ontbreken van een beleidskader. Enkele excessen zijn ad hoc aangepakt.

Voorwaardelijke verplichtingen kwaliteitsverbetering landschap/landschappelijke inpassing

We hebben 10 zaken geïdentificeerd met hoge prioriteit waarbij kwaliteitsverbetering binnen het omgevingsplan was gepland maar nog niet was uitgevoerd. Deze zaken zijn in kaart gebracht en bij 8 daarvan zal in 2025 de handhaving worden opgestart.

Horeca en evenementen: Wat hebben we gepland en wat hebben we gedaan?

We hebben vooraf capaciteiten gereserveerd voor de volgende onderdelen:

- Het actualiseren van maatwerkvoorschriften voor geluid in de horeca (zie paragraaf 3.2 plantoetsing);
- Geluidmetingen bij evenementen.

Naast het regulier toezicht van de milieutoezichthouders, zijn er ook aandachtsgebieden (zoals horeca-accumulatie) in de binnenstad waar thematisch toezicht plaatsvindt. Het aanpakken van geluidsoverlast blijft, gezien de klachten van voorgaande jaren, een belangrijk aandachtspunt. In 2024 zijn de geluidmetingen voor de horeca en evenementen uitgevoerd door de ODBN. Er zijn 37 geluidontheffingen voor de horeca verleend, waarbij een ontheffing vaak meerdere dagen beslaat.

Duurzaamheid en energie: Wat hebben we gepland en wat hebben we gedaan?

Om duurzaamheid te bevorderen en energie te besparen, hebben we in 2024 capaciteit ingezet voor:

- Controles op de energiebesparingsplicht en -registratie (zie 72 controles door ODBN, zie bijlage 5). De bezochte bedrijven besparen gemiddeld 4,8% op hun energieverbruik door opgelegde maatregelen;
- De verplichting van energielabel C voor kantoren;
- Projecten voor duurzame energie, zoals windturbines. Er was geen thematisch toezicht, maar de afdeling VTH heeft wel inspanningen verricht op dit dossier.

Duurzaamheid en energie zijn belangrijke thema's die in 2024 veel prioriteit hebben gekregen. Dankzij de hierboven genoemde initiatieven heeft de afdeling VTH bijgedragen aan de doelstellingen voor duurzaamheid en energiebesparing.

Verplichting energielabel C voor kantoren

Om het primaire energieverbruik uit fossiele brandstoffen te verminderen, geldt per 1 januari 2023 de verplichting dat de meeste kantoorpanden groter dan 100 m² minimaal energielabel C moeten bezitten. Dit houdt in dat er een maximumwaarde voor primair fossiel energieverbruik van 225 kWh per m² per jaar geldt. Deze verplichting is opgenomen in het Bouwbesluit (artikel 5.11) en, na de invoering van de Omgevingswet, in artikel 3.87 van het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl). Als een kantoorpand niet aan deze verplichting voldoet, geldt er een gebruiksverbod. Voor bepaalde kantoorpanden zijn er uitzonderingsregels van toepassing.

Vanwege het gevoel dat het gebruiksverbod op 1 januari 2023 te streng en abrupt was, heeft het Informatiepunt Leefomgeving (IPLO) een handhavingstrategie ontwikkeld. De gemeente is bevoegd gezag en heeft zich aangesloten bij deze handhavingstrategie.

In 2022 is in kaart gebracht hoe groot deze opgave is door een overzicht te maken van alle kantoorpanden binnen onze gemeente die onder deze verplichting vallen. Eigenaren van deze panden

zijn in 2022 en 2023 ingelicht over de verplichtingen. Geconstateerd is dat ongeveer 145 eigenaren van kantoorpanden niet voldeden aan label C. Zij moesten er snel voor zorgen dat hun panden aan deze verplichting voldoen. In 2024 hebben we alle 145 eigenaren van kantoorgebouwen aangeschreven die onder de verplichting energielabel C vallen, maar op 1 januari 2024 nog niet voldeden.

Geconstateerd bij de 145 panden die bij aanvang 2024 niet voldeden:

Tabel 14

Energietabel C	
	aantal
Controle waaruit bleek: label C niet van toepassing:	55
Controle waaruit bleek: -alsnog energietabel laten opstellen, -een energietabel aanwezig maar nog niet afgemeld; -een pand wat niet aan de verplichting hoefde te voldoen, -het pand is verkocht en staat leeg. -Panden worden verbouwd naar appartementen/woningen.	28
De kantoorpanden zijn in strijd met het bestemmingsplan/ omgevingsplan (wordt nader juridisch uitgezocht).	5
In behandeling (zienswijze in behandeling)	17
Moet nader onderzoek uitgevoerd worden	40
Totaal	145

De gemeente 's-Hertogenbosch handhaaft al jaren succesvol de energiebesparingsverplichtingen en neemt hierin een leidende rol aan. Dit heeft geleid tot een voorbeeldfunctie voor andere gemeenten. Uit ervaring blijkt dat toezicht op energiebesparing bij bedrijven de uitvoering positief beïnvloedt. Tot en met december 2024 zijn veel zaken afgerond, mogelijk gemaakt doordat kantoren het juiste energietabel hadden of onder uitzonderingsregels vielen. Enkele kantoren zijn echter in strijd met het bestemmingsplan gevestigd; hierover wordt later een beslissing genomen. Voor acht panden wordt het toezicht in 2025 voortgezet.

Erfgoed: Wat hebben we gepland en wat hebben we gerealiseerd voor het behoud en de bescherming van ons erfgoed?

We hebben capaciteit gereserveerd voor de volgende onderwerpen:

- Illegale zonnepanelen op monumenten/beschermd stadsgezicht;
- Voorlichting over oude panden in de binnenstad;
- Achterstallig onderhoud aan het rijksbeschermd stadsgezicht.

Handhaving van illegale zonnepanelen

Op 2 juli 2019 heeft de Raad de Beleidsnota Zonne-energiemaatregelen bij monumenten en in het rijksbeschermd stadsgezicht vastgesteld. Dit was nodig om een duidelijk beoordelingskader te scheppen, aangezien zonnepanelen vaak niet passen binnen het cultuurhistorisch beleid. Dit creëert een dilemma tussen het behalen van klimaatdoelstellingen en het behoud van cultuurhistorische waarden, die beide belangrijk zijn voor 's-Hertogenbosch. De Beleidsnota verduidelijkt waar zonnepanelen geplaatst mogen worden. Over het algemeen is een omgevingsvergunning vereist voor het installeren van zonnepanelen op monumenten. Als deze niet wordt nageleefd, wordt overwogen tot handhaving over te gaan.

In 2021 en 2022 is er een inventarisatie uitgevoerd van zonnepanelen op daken in het rijksbeschermd stadsgezicht. Bij ongeveer 80 panden, waaronder verschillende monumenten, zijn zonder vergunning zonnepanelen geplaatst. Vanwege de energiecrisis is het beleid in december 2022 aangepast, waardoor de mogelijkheden voor het plaatsen van zonnepanelen zijn verruimd. In 2024 zijn de eerste 11 illegale situaties aangeschreven, waarbij zonnepanelen zonder vergunning op monumenten zijn

geplaatst. Over het algemeen hebben overtreders gekozen voor verwijdering van de zonnepanelen. In drie gevallen zijn omgevingsvergunningen verleend voor alternatieve plannen.

Voorlichting over oude panden in de binnenstad

Tijdens controles op omgevingsvergunningen en op verzoek van eigenaren worden panden in de binnenstad geïnspecteerd. Oudere panden vertonen vaak verborgen gebreken, zoals houtaantasting en scheurvorming. In 2021 en 2022 werd een pilot uitgevoerd op de Hinthamerpromenade. Sindsdien ontvangen eigenaren van panden in de binnenstad jaarlijks een brief over mogelijke gebreken en worden ze aangespoord om een bouwkundig onderzoek uit te laten voeren. In 2024 werden 95 eigenaren geïnformeerd, en 14 hebben gereageerd.

Achterstallig onderhoud aan het Rijksbeschermd stadsgezicht

Medewerkers van de afdelingen Erfgoed en VTH hebben visuele controles uitgevoerd in de binnenstad en 10 eigenaren van monumenten geïnformeerd over geconstateerd achterstallig onderhoud. Contact is geweest met 7 eigenaren, en sommigen plannen onderhoud voor 2025. Drie eigenaren hebben al onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd.

Huisvesting

Om de druk op de huizenmarkt te verminderen en onveilige huisvestingssituaties te voorkomen, hebben we in 2024 toezichtcapaciteit ingezet op de volgende gebieden:

1. Arbeidsmigranten;
2. Illegale kamerverhuur;
3. Hotels, B&B's en vakantieverhuur;
4. Illegale bewoning van dierenbossen;
5. Woonboten;
6. Opkoopbescherming en huisvestingsverordening;
7. Brandveiligheid van woningen boven horeca.

De meeste tijd is besteed aan het handhaven van illegale B&B's en vakantieverhuur/hotels. Ook de illegale en vaak onveilige huisvesting van arbeidsmigranten is aangepakt.

Arbeidsmigranten / illegale kamerverhuur

Arbeidsmigranten worden vaak in ongeoorloofde omstandigheden gehuisvest, wat leidt tot onveilige situaties door het ontbreken van brandveiligheidsvoorzieningen. Dit soort huisvesting verhoogt ook het risico op uitbuiting. Bovendien lopen we bij illegale huisvesting inkomsten uit gemeentelijke belastingen mis. Daarom is het noodzakelijk om op te treden tegen deze illegale situaties.

In 2024 zijn ongeveer 40 nieuwe zaken aangekaart met betrekking tot illegale huisvesting van arbeidsmigranten of illegale kamerverhuur. Van deze zaken zijn 21 beëindigd na handhavingsacties. De overige zaken lopen nog, en we streven ernaar om waar mogelijk de huisvesting te legaliseren via een vergunning, mits dit in overeenstemming is met het omgevingsplan en de veiligheidsnormen.

Handhaving van strijdig gebruik hotels en B&B

De logiesmarkt is voortdurend in beweging, met dagelijks nieuwe aanbieders. Sinds de vaststelling van het Beleidskader voor hotels en particuliere logiesaccommodaties in 2019 is er hard gewerkt aan het in kaart brengen, handhaven en reguleren van B&B's en particuliere vakantieverhuur.

Bij de vergunningverlening van nieuwe hotels en B&B's worden deze beleidsregels strikt toegepast. Op dit moment zijn er nog steeds enkele B&B's die geen vereiste omgevingsvergunning hebben. De ongeveer 70 B&B-aanbieders die in 2023 zonder vergunning actief waren, zijn op deze vergunningsplicht gewezen en hebben in eerste instantie een herstelbrief ontvangen. Dit heeft geleid tot een beter overzicht van de sector en biedt bescherming voor de woonvoorraad. Met ongeveer 90 vergunde B&B's, 24 particuliere vakantieverhuurders en 11 vergunningsvrije B&B's is de markt inmiddels deels gereguleerd.

Er zijn nog enkele locaties die mogelijk niet voldoen aan de regelgeving en verdere inspectie vereisen. Met de vaststelling van het logiesbeleid voor 2025 zal deze balans verder worden versterkt, waarbij regulering en handhaving hand in hand gaan met het stimuleren van een divers en kwalitatief hoogwaardig logiesaanbod. Daarnaast is er op de gemeentelijke website uitgebreide informatie beschikbaar over het logiesbeleid, vergunningen en regels. Ook worden nieuwe verblijfsaanbieders actief geïnformeerd door de afdeling Belastingen over de vergunningplicht.

Opkoopbescherming (Huisvestingsverordening)

Met de opkoopbescherming, die sinds 1 juli 2022 van kracht is, geldt dat woningen na aankoop niet zondermeer kunnen worden verhuurd. Het doel van de maatregel is om de goedkope en middeldure koopwoningvoorraad te beschermen. Hiermee willen we starters en huishoudens met een middeninkomen een betere kans geven op de woningmarkt. In 2024 zijn er 8 aanvragen behandeld, waarvan 5 zijn goedgekeurd, om betaalbare koopwoningen beschikbaar te houden voor bewoners.

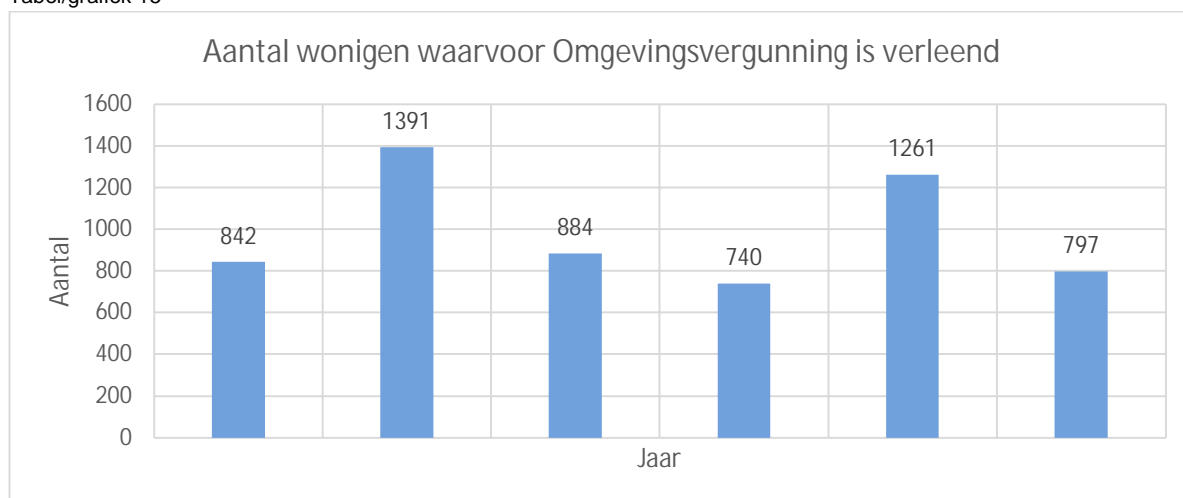
Wet goed verhuurderschap

In 2024 zijn er 20 handhavingsverzoeken ingediend om ongewenst verhuurgedrag, zoals discriminatie en onredelijke servicekosten, tegen te gaan. De Wet betaalbare huur, die in juli 2024 in werking is getreden, stelt gemeenten in staat op te treden tegen te hoge huurprijzen in relatie tot de kwaliteit van de woning.

Woningbouw

Woningbouw blijft een belangrijk thema. In 2024 heeft VTH voor 797 woningen een omgevingsvergunningen verleend.

Tabel/grafiek 15

Brandveiligheid wonen boven horeca

Om de brandveiligheid van woningen boven horecagelegenheden te waarborgen, zijn er in 2024 vier controles uitgevoerd bij panden waarvan werd vermoed dat de brandveiligheid niet op orde was. Bij drie panden konden de gebreken direct worden verholpen. Bij één pand is het juridische handhavingstraject gestart om de brandveiligheid te verbeteren.

Met deze initiatieven en handhavingsefforts streeft de gemeente 's-Hertogenbosch ernaar om een veilige, duurzame en leefbare omgeving te creëren voor alle inwoners. Door te investeren in toezicht en ondersteuning van eigenaren van panden en woningen, wordt gewerkt aan het behoud van cultureel erfgoed, de woonkwaliteit en de verduurzaming van de gemeente. De samenwerking tussen verschillende afdelingen en de betrokkenheid van eigenaren zijn hierbij cruciaal. In de toekomst zal de gemeente blijven monitoren en bijsturen om de gestelde doelen te bereiken en de leefbaarheid te waarborgen.

3.3.3 Toezicht en advies Veiligheidsregio Brabant Noord

Het toezicht op bestaande gebouwen wordt uitgevoerd door de Veiligheidsregio Brabant Noord (Brandweer Brabant Noord). Via de Toezichtstrategie brandveiligheid 2022-2025 worden verschillende objecten gecontroleerd. Er is een vierjarige toezichtstrategie opgesteld waarbij bouwwerken met het hoogste risico prioriteit krijgen. Ook is er gekozen voor inspectie-onderwerpen die het meest bijdragen aan het voorkomen van slachtoffers. Deze strategie is ontwikkeld in samenwerking met gemeenten in Brabant-Noord en richt zich op een risicogerichte aanpak. Jaarlijks wordt er een lijst van te controleren objecten en een uitvoeringsprogramma opgesteld op basis van deze strategie.

De focus van de strategie ligt op bewustwording en gedragsverandering. Naast toezicht en handhaving worden nieuwe tools ingezet, zoals een digitale zelfscan voor brandveiligheid, kennissessies en trainingen. Deze nieuwe middelen worden positief ontvangen door eigenaren en gebruikers van gebouwen.

Gerealiseerd door Veiligheidsregio Brabant Noord

Tabel 16

Taak	Aantal
Voorlichting	
Brandveilig leven: voorlichting gegeven en activiteiten georganiseerd	28
Keurmerk Veilig ondernemen (voorlichtingssessies)	1
Adviezen	
Advies bouwaanvragen (Wabo-vergunningen)	152
Evenementenveiligheid (advies vergunningen)	21
Adviezen omgevingsveiligheid (risico gevaarlijke stoffen, openbare ruimte)	26
Toezicht	
Risicogericht toezicht fysiek (inclusief ad hoc, hercontrole)	120
Risicogericht toezicht zelfscan	143
Toezicht BRZO bedrijven	2
Controle bij evenementen	3

In bijlage 4 is de jaarlijkse verantwoording 2024 van de Veiligheidsregio Brabant Noord opgenomen.

3.4 Ambtshalve constateringen, klachten/meldingen en incidenten

3.4.1 Gepland en gerealiseerd

Tabel 17

Onderdeel/activiteit	Gepland (uren)	Besteed (uren)	Percentage van de geplande uren
Ambtshalve constateringen bouwen	3.300	2.338	71 %
Klachten en incidenten bouwen	3.850	3.898	101 %
Ambtshalve constateringen milieu	200	547	274 %
Klachten en incidenten milieu	1.200	856	71 %

3.4.2 Ambtshalve constateringen

Ambtshalve constateringen omvatten:

1. Handhaving na de bouwtoezichtfase;
2. Handhaving vanuit waarnemingen van toezichthouders;
3. Handhaving op basis van meldingen of signalen van interne en externe organisaties, zoals de afdeling OOV, ODBN, Veiligheidsregio Brabant Noord, politie, enzovoort.

De meest voorkomende ambtshalve constateringen zijn:

1. Bouwen zonder omgevingsvergunning;
2. Gebruik in strijd met het bestemmingsplan;
3. Het verwijderen van asbest zonder sloopmelding;
4. Inrichting in gebruik zonder melding Bal/MBA (Activiteitenbesluit);
5. Opslag van bodembedreigende artikelen zonder bodembeschermende voorzieningen.

3.4.3 Klachten, meldingen en incidenten

In 2024 zijn er ongeveer 1.200 klachten ontvangen en behandeld door de afdeling VTH en de ODBN. De gemeente heeft 1.063 klachten ontvangen, waarvan 541 betrekking hadden op stank en geluid. De ODBN behandelt in 2024 alle klachten afkomstig van bedrijven met milieubelastende activiteiten, behalve horeca-klachten en klachten buiten kantooruren. Klachten die niet onder deze categorie vallen, worden doorgegeven aan de afdeling VTH. Het aantal klachten blijft hoog.

De ODBN heeft voor de gemeente 's-Hertogenbosch 309 (mogelijke) inrichting gebonden klachten en 17 onvoorzien voorvallen geregistreerd en afgehandeld. Belangrijke punten zijn onder andere:

- Verschillende bedrijven melden vaak lekkages van koelmiddelen uit koelinstallaties. Bij één bedrijf zijn de lekkages zo frequent dat er een handhavingstraject is gestart om deze te voorkomen;
- Na aanhoudende klachten over geluidsoverlast van een nabijgelegen bedrijf heeft intensief onderzoek uitgewezen dat dit bedrijf niet de veroorzaker was. Het bleek een verderop gelegen bedrijf te zijn, waar inmiddels maatregelen zijn genomen om de overlast te verminderen;
- Bij verschillende locaties zijn op basis van klachtmeldingen onderzoeken gestart om geluidsoverlast van installaties te volgen. Niet altijd kan de specifieke bron van overlast worden vastgesteld. In sommige gevallen zijn maatregelen genomen omdat er overtredingen van geluidsnormen waren.

Volgens de beleidsregels van het college worden niet alle meldingen of klachten direct opgepakt. In plaats daarvan wordt eigen verantwoordelijkheid gestimuleerd om te voorkomen dat beleidsmatige prioriteiten in gevaar komen door 'de waan van de dag'. Er worden duidelijke keuzes gemaakt over welke klachten of meldingen directe aandacht vereisen en welke minder urgent zijn. Het aantal klachten is ongeveer gelijk gebleven ten opzichte van voorgaande jaren. De behandeling van klachten kostte ongeveer evenveel tijd als gepland (zie tabel 17).

Veelvoorkomende klachten bouw

De meest voorkomende klachten op het gebied van bouw zijn:

- Overlast door bouw-, sloop- en graafwerkzaamheden;
- Illegaal bouwen;
- Illegaal aangebrachte reclame;
- Gebruik dat in strijd is met het bestemmingsplan;
- Geplaatste containers of dixi's vanwege bouwwerkzaamheden.

Veelvoorkomende klachten milieu

De meest voorkomende klachten op het gebied van milieu zijn:

- Geluidsoverlast van installaties (airco's, koelmotoren en machinerieën);
- Geluidsoverlast van bedrijfsactiviteiten (laden en lossen/muziekgeluid);
- Geluidsoverlast van motoren en vrachtwagens op de openbare weg;
- Geuroverlast.

Incidenten

In 2024 hebben we ons ingezet voor de behandeling van en nazorg bij drie incidenten, waaronder twee situaties na brand en één na stormschade. De ODBN werd bij twee incidenten ingeschakeld voor omgevingszorg, specifiek voor een brand met elektrische accu's bij een bedrijf en een schuurbrand waarbij asbest vrijkwam. Daarnaast zijn er ongeveer 17 meldingen van ongebruikelijke voorvallen bij de ODBN binnengekomen en afgewerkt, waaronder een lekken van een koelinstallatie.

3.5 Juridische handhaving

Juridische handhaving richt zich op het afdwingen van de naleving van wettelijke voorschriften. Onderstaande tabel geeft het aantal zaken per onderwerp (excl. taken ODBN zoals milieu en energie, zie hiervoor tabel 9 §3.3):

Tabel 18

Onderwerp	Aantal afgehandelde zaken 2024 (*)
Programmatisch handhaving	10
Thematisch handhaving	72
Klacht (handhavingsverzoek)	45
Ambtshalve handhaving	32
Totaal	159

(*) Een aantal van de in 2024 binnengekomen zaken loopt nog door in 2024.

In 2024 zijn 159 handhavingszaken afgehandeld. Er zijn 194 handhavingsverzoeken bij ons ingediend

Tabel 19

Onderwerp	Aantal afgehandelde zaken 2024
Herstelbrief	66
Voornemen last onder dwangsom	35
Last onder dwangsom	18
Handhavingsverzoek afgewezen	11
Geen overtreding geconstateerd	12
Ingetrokken	4
Stillegging	2
Bezwaren op besluiten VTH	158, waarvan 4 gegrond

De (juridische) handhaving vormt het sluitstuk van het vergunnings- en toezichtproces. Waar vergunningverlening en toezicht plaatsvinden, worden vaak geen gebreken geconstateerd. Wanneer er wel problemen zijn, worden deze vaak in het veld en in overleg opgelost. In situaties waarin het toezicht niet het gewenste resultaat oplevert, komt juridische handhaving in beeld. De dreiging van een vooraankondiging is vaak voldoende om overtredingen te beëindigen. In sommige gevallen wil men echter tot het uiterste gaan, maar voldoet men alsnog aan de opgelegde last na een formele beschikking. Slechts in enkele gevallen wordt bezwaar gemaakt en wordt de zaak tot aan de rechtbank of de Raad van State uitgevochten.

Thema-controles tonen een vergelijkbaar beeld. De meeste gevallen kunnen door overleg en zachte druk worden opgelost, maar in een beperkt aantal gevallen zijn zwaardere maatregelen nodig.

We werken volgens de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingswet (LHSO). Om de uniformiteit in ons werkproces te waarborgen, is een extra stap in de workflow ingebouwd. Hierdoor kan de LHSO-score worden gemonitord. Deze tool wordt vanaf 2025 toegepast. Voor het toezicht en de handhaving van milieubelastende activiteiten door de ODBN wordt deze tool al gebruikt (zie Tabel 11 en 12).

4. Strafrecht

Naast bestuursrechtelijke handhaving is strafrecht een belangrijk instrument voor het bereiken van een schone, veilige en duurzame leefomgeving. Hoewel strafrecht niet als op zichzelf staand doel mag worden beschouwd, is het een essentieel middel voor de handhaving van het omgevingsrecht. Het vormt het laatste redmiddel wanneer bestuursrechtelijke maatregelen onvoldoende zijn. Bestuurs- en strafrechtelijke handhaving maken deel uit van de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO).

Deze strategie richt zich op een evenwichtige combinatie van bestuurs- en strafrechtelijke interventies. De keuze van de interventie hangt af van de aard, ernst, oorzaken en gevolgen van de overtreding, evenals het verwachte effect van de maatregelen. De LHSO regelt een heldere rolverdeling en goede afstemming tussen gemeenten, de ODBN en andere handhavingspartners. De LHSO werd op 14 februari 2023 door het college vastgesteld, en in 2024 hebben zowel de gemeente als de ODBN deze strategie geïmplementeerd in hun werkprocessen. We verwachten in de komende jaren de voordelen te plukken van de nieuwe werkwijzen en afspraken die in dat kader zijn ontstaan (zie Tabel 11 en 12).

De ODBN heeft de afgelopen jaren gewerkt aan een sterkere verankering van strafrecht binnen de organisatie. Er zijn nu drie "grijze" BOA's in dienst, waaronder één senior. Deze medewerkers zijn verantwoordelijk voor strafrechtelijke handhaving in verband met agrarisch en industrieel toezicht, evenals zaken op het gebied van asbest, sloop, bodem en omgevingszorg. Elke strafrechtelijke zaak wordt opgevolgd met een proces-verbaal of een bestuurlijke-strafbeschikking milieu.

Strafrechtelijke handhaving vereist intensieve samenwerking tussen verschillende handhavingspartners. Samen met de politie, het Openbaar Ministerie (OM) en andere stakeholders wordt de handhaving van het omgevingsrecht verzorgd. De grijze BOA's hebben regelmatig overleg met het Functioneel Parket, samen met andere Brabantse omgevingsdiensten en het milieuteam van de politie. Tijdens deze overleggen bespreken we de meest effectieve aanpak voor individuele strafzaken. In 2025 zal de ODBN de samenwerking met andere handhavingspartners verder versterken. Het afgelopen jaar zijn nieuwe overlegstructuren ontstaan waarin meer beleidsmatige afstemming plaatsvindt. In overleg met handhavingspartners onderzoeken we hoe deze overleggen het beste geformaliseerd kunnen worden.

Ondertussen werkt de gemeente/ODBN aan het verder versterken van de samenwerking met handhavingspartners. Hoewel we elkaar op casusniveau goed weten te vinden, kunnen we in de tactische en strategische afstemming nog verbeteringen doorvoeren. Daarom heeft de ODBN, samen met andere Brabantse omgevingsdiensten, een opdracht uitgezet om de overlegstructuur voor strafrechtelijke handhaving verder uit te werken, in navolging van het 'Samenwerkingsmodel Bestuursrecht-Strafrecht' uit het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH. De ODBN verwacht de formele overlegstructuur in 2025 gereed te hebben, waarna we gezamenlijk kunnen werken aan gemeenschappelijke doelen en prioriteiten op het gebied van bestuurs- en strafrecht.

In de Beleidsregels VTH is vastgelegd dat er op verschillende niveaus afstemming plaatsvindt met de politie en het Openbaar Ministerie. In de lokale driehoek worden strategische beleidskeuzes afgestemd en worden uitgangspunten geformuleerd voor de uitvoering. De prioriteiten worden in deze driehoek vastgesteld en opgenomen in het Integraal Veiligheidsplan (IVP).

Het uitvoeringsprogramma van de VTH en het uitvoeringsprogramma voor de ODBN worden jaarlijks onderling afgestemd en in overleg opgesteld. Gezamenlijk worden prioriteiten vastgesteld, en na afloop van het jaar worden beide programma's geëvalueerd.

In 2024 heeft de ODBN in onze gemeente in drie gevallen strafrechtelijk opgetreden of is er een strafrechtelijk onderzoek gestart (zie Tabel 9 en Bijlage 5, Jaarrapportage 2024 ODBN).

In 2024 is het verder ontwikkelen van de organisatie rond het strafrecht opgenomen in het ontwikkelprogramma van de ODBN. Dit programma voor 2025 omvat een evaluatie en actualisatie van de afspraken met het OM en de politie, wat zal bijdragen aan de verdere ontwikkeling van de strafrechtelijke handhaving.

Naast bestuursrechtelijke maatregelen kan er ook via het strafrecht worden opgetreden tegen overtredingen. Handelen zonder of in strijd met een omgevingsvergunning is een strafbaar feit volgens de Wet op de Economische Delicten. Zowel de officier van justitie als de rechter heeft de bevoegdheid om activiteiten stil te leggen en zaken in beslag te nemen tijdens het onderzoek.

5. Monumenten- en Welstandstoezicht

De Commissie voor Welstand en Monumenten is sinds de invoering van de Omgevingswet op 1 januari 2024 omgedoopt tot de Adviescommissie Omgevingskwaliteit. Deze commissie is wettelijk verplicht om een jaarverslag op te stellen (artikel 17.9 Omgevingswet) waarin de verrichte werkzaamheden worden weergegeven. Dit verslag dient aan de gemeenteraad te worden gepresenteerd.

In bijlage 6 is het jaarverslag 2024 van de Adviescommissie Omgevingskwaliteit opgenomen.

6. Conclusie evaluatie 2024

Beleid en doelen: Uitvoerings- en handhavingsstrategie

Met vergunningverlening, toezicht en handhaving in de fysieke leefomgeving (Omgevingswet) heeft afdeling VTH in 2024 bijgedragen aan de gestelde doelen: 'een fysieke leefomgeving die: veilig, gezond, leefbaar en duurzaam is'. Hiervoor hebben we overeenkomstig de Beleidsregels VTH 2023-2026 (Uitvoerings- en handhavingsstrategie) in 2024 ingezet op de volgende thema's (zie paragraaf 3.3):

1. **Leefbaarheid en ondermijning:** Om bij te dragen aan een veilige en leefbare leefomgeving hebben we projectmatig gewerkt. De visuele overlast is verminderd en de kwaliteit van de openbare ruimte is verbeterd, wat heeft geleid tot een aantrekkelijker en nettere omgeving die de sociale cohesie bevordert.
2. **Horeca en evenementen:** Om bij te dragen aan een veilige en gezonde leefomgeving hebben we ervoor gezorgd dat de activiteiten in de horeca en bij evenementen beheersbaar en veilig verlopen. Succesvol beheer van horeca-activiteiten en evenementen heeft geleid tot een vermindering van overlast door geluid en veiligheidsincidenten, wat resulteert in een positieve ervaring voor zowel bezoekers als omwonenden.
3. **Duurzaamheid en energie:** We hebben bijgedragen aan de verduurzaming en de energiebesparing. Er is een meetbare toename gerealiseerd in de invoering van duurzame en energiebesparende maatregelen, wat heeft geleid tot een reductie van energieverbruik en een lagere ecologische voetafdruk in de fysieke leefomgeving.
4. **Erfgoed:** We hebben bijgedragen aan de bescherming en instandhouding van het erfgoed. Dit draagt bij aan de identiteit van de stad en versterkt de trots van de inwoners, terwijl het ook de aantrekkingskracht voor bezoekers vergroot.
5. **Huisvesting:** We hebben bijgedragen aan een veilige woonomgeving en de bescherming en stimulering van de woonvoorraad. Dit draagt bij aan de beschikbaarheid van woningen voor verschillende doelgroepen, wat sociale inclusie bevordert en zorgt voor een evenwichtiger woningaanbod.

Binnen deze thema's zijn verschillende toezicht- en handhavingsthema's opgepakt (zie paragraaf 3.3 Thematisch toezicht en Bijlage 1 a en b).

De Beleidsregels VTH 2023-2026 (Uitvoerings- en handhavingsstrategie) blijven actueel, maar worden in 2026 herzien en geactualiseerd, samen met de nieuwe bestuursperiode. De nieuwe strategie zal, in overeenstemming met het advies van het Interbestuurlijk Toezicht (IBT), meer inhoudelijk ingaan op de uitvoering van toezicht en handhaving van de regels van het omgevingsplan.

Landelijke handhavingsstrategie

Het college heeft op 13 februari 2023 de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingswet (LHSO) vastgesteld. Zowel de gemeente als de ODBN werken volgens deze strategie. Ter waarborging van uniformiteit in de werkprocessen is bij beide organisaties een extra stap in de workflow ingebouwd, zodat de LHSO-score (naleefgedrag) kan worden gemonitord. Deze tool wordt vanaf 2025 toegepast.

ODBN, Regionale Uitvoerings- en handhavingsstrategie

In 2024 is gezamenlijk gewerkt aan de Uitvoerings- en handhavingsstrategie 2025-2028. De uitgevoerde omgevingsanalyse brengt de maatschappelijke opgaven binnen het fysieke domein in kaart en biedt inzicht in de doelen, opgaven en risico's van de regio Brabant Noord. De regionale U&H-strategie is op 8 april 2025 door het college vastgesteld, wat zorgt voor een actuele basis voor onze strategie. Deze strategie geeft uitvoering aan de aanbevelingen van het rekenkameronderzoek omtrent toezicht en handhaving van MBA's. In het Uitvoeringsprogramma 2025 van de ODBN is rekening gehouden met deze ontwikkelingen.

Brandweer Brabant-Noord, Uitvoerings- en handhavingsstrategie

Het toezicht bij bestaande bouw en de advisering bij vergunningverlening op brandveiligheid zijn grotendeels ondergebracht bij Brandweer Brabant-Noord. De risicogerichte toezichtstrategie brandveiligheid 2022-2025 stelt als doel om slachtoffers bij brand te voorkomen. Op basis van analyses van risico's, ontstaan door gebruik en gedrag, willen we naast toezicht en handhaving ook meer inzetten op bewustwording en gedragsbeïnvloeding. Deze toezichtstrategie wordt in 2025 geëvalueerd en geactualiseerd. Ook is in 2024 het Beleidsplan 2024-2027 'Samenwerken aan veerkracht en veiligheid' vastgesteld door het bestuur van de veiligheidsregio, waarin belangrijke prioriteiten en doelstellingen voor de komende vier jaar zijn opgenomen.

Kwaliteitscriteria

Zowel de gemeente als de ODBN voldeden in 2024 aan de kwaliteitscriteria 2.3. In 2025 gaan we toetsen of beide organisaties voldoen aan de nieuwe kwaliteitscriteria 3.0, die vanaf 1 januari 2025 van kracht zijn. Ook de daarbij behorende competenties (onderdeel D) worden dan beoordeeld.

Algemene conclusies

1. In 2024 bleef het totaal aantal aanvragen (omgevingsvergunningen) en meldingen (slopen, gebruik, milieu) achter op de planning, vooral in de eerste maanden vanwege de inwerkingtreding van de Omgevingswet.
2. Voor 797 woningen is in 2024 een bouwvergunning verleend, wat een mooi resultaat is gezien de urgentie en de landelijke stagnatie.
3. Toezicht en handhaving van B&B's en vakantieverblijf hebben geleid tot een beter overzicht en bescherming van de woonvoorraad. Met ongeveer 90 vergunde B&B's, 24 particuliere vakantieverblijvers en 11 vergunningsvrije B&B's is de markt deels gereguleerd.
4. Voorlichting, informatie, advies en de behandeling van informatieve aanvragen kostten in 2024 meer tijd dan geraamd. Voor informatieve aanvragen die leiden tot een formele aanvraag, is minder tijd nodig voor de formele behandeling, wat tijd oplevert. Het toetsen van initiatieven en informeren in het voortraject sluit goed aan bij de werkwijze van de Omgevingswet.
5. De landelijke stikstofperikelen blijven invloed uitoefenen op onze werkzaamheden, en vergunningverlening voor agrarische bedrijven ligt nagenoeg stil, met aanvragen die worden aangehouden.
6. Het thematisch energietoezicht heeft in 2024 succesvol resultaten opgeleverd. Door toezicht op energiebesparing bij bedrijven is gemiddeld 4,8% op het energieverbruik bespaard.
7. Een aantal taken binnen de ODBN kwam in 2024 onder druk te staan. De totale inzet lag met 72% aanzienlijk lager dan vooraf geraamd. Belangrijke redenen hiervoor zijn het gebrek aan voldoende personeel, de komst van de Omgevingswet, robotisering binnen de administratieve ondersteuning, en de noodzaak om nieuw personeel op te leiden en in te werken. Een overzicht van de inzet van de uren van de ODBN is in tabel 20 te zien op de volgende pagina. Eind 2024 bereikte de personele bezetting bij de ODBN weer een redelijk evenwicht met de omvang van de opdracht. Dit werd ook weerspiegeld in een verhoogde realisatie van het werkprogramma in het laatste kwartaal van 2024. Daarnaast zijn de verzoektaakbedrijven die bij de ODBN zijn ondergebracht, verantwoordelijk voor de afhandeling van meldingen, informatieplichten en het uitvoeren van toezicht en handhaving.

Het aantal ingeschatte uren voor deze nieuwe taken was vooraf te hoog ingeschat, wat heeft bijgedragen aan de lagere inzet op het werkprogramma. Samenvattend geeft de evaluatie van 2024 inzicht in zowel de uitdagingen als de resultaten van onze inspanningen. We hebben ons best gedaan om een veilige en leefbare omgeving te waarborgen en hebben belangrijke stappen gezet in de uitvoering van onze strategieën.

Tabel 20

Inzet Uren ODBN	Begroot in uren	Realisatie in uren	Percentage
Basis- en verzoektaken	17.540	12.641	72,1 %
Overige taken	1.100	799	72,6 %
Algemene werkzaamheden	3.103	2.217	71,5 %
Totaal	21.743	15.567	72 %

8. Brandweer Brabant-Noord: We hebben de afgelopen jaren ervaren en geanalyseerd dat veel risico's bij panden ontstaan door gebruik en gedrag. Gedrag en cultuur zijn belangrijke oorzaken van onveilige situaties. Naast toezicht en handhaving zijn daarom nieuwe instrumenten ingezet: een digitale zelfscan brandveiligheid, kennissessies en trainingen. De ervaringen zijn positief. De nieuwe instrumenten worden ook positief ontvangen door bouwweigenaren en –gebruikers.

Interbestuurlijk Toezicht

De provincie houdt via het Interbestuurlijk Toezicht (IBT) toezicht op de uitvoering van de taken van de gemeente op het gebied van het Omgevingsrecht. Het is essentieel dat jaarlijks het Uitvoeringsprogramma en de evaluatie op tijd worden vastgesteld, dat het VTH-beleid (Uitvoerings- en handhavingsstrategie) actueel is en dat de voortgang goed wordt gemonitord. Ook is het belangrijk dat we voldoen aan de VTH-kwaliteitscriteria.

Op 8 mei 2024 heeft de provincie vastgesteld dat de gemeente bijna volledig voldoet aan alle beoordeelde procescriteria van VTH, met een score van 97%. Dit is een positief resultaat en een duidelijke erkenning van onze inspanningen.

BIJLAGEN

Bijlage 1a Overzicht realisatie/prognose uren VTH 2024

Bijlage 1b Overzicht realisatie/prognose aantallen VTH 2024

Bijlage 2 Beleidsdoelen

Bijlage 3 Kwaliteitscriteria VTH

Bijlage 4 Jaarverantwoording 2024 Veiligheidsregio Brabant Noord

Bijlage 5 Jaarrapportage 2024 ODBN

Bijlage 6 Jaarverslag 2024 Adviescommissie Omgevingskwaliteit

Bijlage 7 Programma SSiB 's-Hertogenbosch 2024

Bijlage 1a Realisatie/prognose **UREN VTH** 2024

Plantoetsing	Programma	Gerealiseerd	Percentage	Opmerking
Omgevingsloket - Vooroverleg - Informatieve aanvragen - Advies algemeen/college/raad	7000	9406	134%	
Omgevingsvergunning bouwen	18200	15145	83%	
Omgevingsvergunning bouwen (zonder leges gebruik/sloop/meldingen/WKB)	700	1019	146%	
Huisvestings-, splitsing-, onttrekkings- en leegstandsvergunning	50	71	142%	
Constructeur Heusden	300	324	108%	
Omgevingsvergunningen milieu	500	295	59%	
Meldingen Activiteitenbesluit	150	146	97%	
Maatwerk	400	554	139%	
Totaal Plantoetsing	27300	26959	99%	

Toezicht	Programma	Gerealiseerd	Percentage	Opmerking
Activiteit Bouwen (incl WKB)	4150	5190	125%	
Sloopmeldingen (zonder asbest)	350	633	181%	
Sloopmeldingen (met asbest)	50	0	0%	ODBN
Monumenten	1100	999	91%	
Beschermd stads en dorpsgezicht (gevelbeleid + reclame)	450	986	219%	
Precario	1300	1568	121%	
Alcoholwet (Drank en Horecawet)	50	-	-	vervallen
Toezicht bestaande bouw	600	609	102%	
Milieucontroles bedrijven (horeca)	300	51	17%	
Horeca en evenementen (controles en vb maatwerk)	100	894	894%	
Ambtshalve consteringen (<i>bouw</i>)	3300	2338	71%	
Klachten, meldingen, incidenten en calamiteiten (<i>bouw</i>)	3850	3898	101%	
Ambtshalve consteringen (<i>milieu</i>)	200	547	274%	
Klachten, meldingen, incidenten en calamiteiten (<i>milieu</i>)	1200	856	71%	

Thematisch toezicht	Programma	Gerealiseerd	Percentage	Opmerking
Leefbaarheid en ondermijning	1350	1233	91%	
1. Ondermijning (ondersteunen Bite en aanpak hennepsteelt)				
2. Wijkgericht werken / Toezicht overlast gebieden				
3. Tegengaan illegaal in gebruik genomen groen- en reststroken / Ingebruikname gemeente grond (incl. veilig spelen in de openbare ruimte en wildgroei vlonders/ bouwsels op of bij het water Aa en De Dommel (mits beleid in 2024 gereed)				
4. Illegale reclame en uitstalling				
5. Voorwaardelijke verplichting kwaliteitsverbetering landschap/landschappelijke inpassing, toezicht anterieure overeenkomst				
Erfgoed	500	270	54%	
1. Voorlichting oude panden binnenstad (Moerbalken)				
2. Illegale zonnepanelen op monumenten/ beschermd stadsgezicht				
3. Achterstallig onderhoud Rijksbeschermd stadsgezicht				
Duurzaamheid/energiebesparing	500	721	144%	
1. Label C (kantoren)				
2. Controles energiebesparingsplicht en Registratieplicht energie (zie ODBN).				
3. Duurzame polder				
Huisvesting (leefbaarheid)	2450	787	35%	
1. Arbeidsmigranten				
2. Woningplitsing / Illegale kamerverhuur/ B&B's				
3. Opkoopbescherming - Huisvestingsverordening - goed verhuurderschap				
4. Brandveiligheid wonen boven horeca (gebiedsgerichte aanpak)				
5. Brandwerendheid gevelbekleding				
Totaal Toezicht	21800	21578	99%	

Algemeen	Programma	Gerealiseerd	Percentage	Opmerking
Informatisering MPM/OVX/VERSEON/CLO/digitale checklisten	225	544	242%	
Omgevingswet / Wet kwaliteitsborging voor het bouwen	300	808	269%	
Totaal Algemeen	525	1352	258%	

Bijlage 1b Realisatie/prognose **AANTALLEN VTH 2024**

Plantoetsing	gepland	gerealiseerd		percentage verleend tov planning	Opmerking
		behandeld (*)	verleend		
Reguliere procedures (deel activiteiten)	--	1330	908	--	
Uitgebreide procedures (deel activiteiten)	--	25	16	--	
Bouwactiviteit Wabo (bouwen omgevingsplan)		234	190	82%	
Bouwen ruimtelijk (BP en welstand)	771	491	404		
Bouwen technisch	138	173	150		
Aanleggen	21	22	8	38%	
Afwijken omgevingsplan (ruimtelijk)	274	132	105	38%	
Brandveilig gebruik (gestopt met inwerkingtreding Ow)	22	3	2	9%	
Wijzigen monument (Rijk, provincie, gemeente)	104	78	70	67%	
Sloop beschermd- stads en dorpsgezicht, bestemmingsplan en bouwverordening	28	14	6	21%	
Uitweg	35	64	50	143%	
Kappen	45	59	37	82%	
Reclame	22	45	29	132%	
Gebruiksmelding (Bouwbesluit)	100	73	51	51%	
Sloophmelding	500	762	641	128%	
Omgevingsvergunning milieu	20	14	11	55%	
Melding mba bal	100	158	158	158%	incl GEBES
Maatwerk	20	100	92	460%	

Opkoopregeling	--	6
Huisvestingsvergunning	--	81
Informatieplicht: beeindiging, sloopveiligheid, start, stikstof	--	107

Toezicht	gepland	uitgevoerd	percentage	Opmerking
Toezicht Bouwen - programmatisch, thematisch en ambtshalve	1000	742	74%	
Precario	500	901	180%	
Mobiel breken	--	6	-	
Riolering aansluiten en bronering	75	62	83%	7 bron. 55 aansluiting
Ontheffing geluid/trilling bouwwerkzaamheden	--	9		
Klachten	1200	...		
Toezicht milieu	15	18	120%	
Hercontroles milieu	5	6	120%	
Ontheffing horeca- en sport geluid (soms meerdere dagen 1 ontheffing)	--	37		

(*) behandeld: zijn verleende, geweigerde, buitenbehandeling gelaten, vergunningvrije en ingetrokken aanvragen

Bijlage 2 Beleidsdoelen

De beleidsdoelen uit de vastgestelde Beleidsregels Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving fysieke leefomgeving 2023-2026

Uitvoeringsdoelstellingen

Doel: Een fysieke leefomgeving die: veilig, gezond, leefbaar en duurzaam is.

Welke thema's pakken we op om het doel te bereiken?

Door gezamenlijk met afdelingen die in het fysieke domein werkzaam zijn, aandacht te geven aan de volgende thema's:

1. Leefbaarheid en ondermijning
2. Horeca en evenementen
3. Duurzaamheid en energie
4. Erfgoed
5. Huisvesting
6. Bijzondere wetten
7. Mobiliteit

In het jaarlijkse uitvoeringsprogramma VTH wordt opgenomen wat we hiervoor gaan doen.

Gewenst resultaat - Wanneer zijn we tevreden?

Wanneer onze invulling van de VHT taken bijdraagt aan een veilige en gezonde leefomgeving voor onze inwoners waarbij duidelijk is dat wij optreden tegen moedwillige overtredingen van de daartoe strekkende regels. Daarnaast zijn wij tevreden wanneer wij onze dienstverlening kunnen verbeteren door onze besluitvormingsprocedures te versnellen zodat wij de aanvragen om vergunning van onze inwoners op een goede wijze kunnen afhandelen.

Voorbeeld:

Om een veilige, gezonde en leefbare omgeving te realiseren/behouden wordt in het uitvoeringsprogramma ingezet op Leefbaarheid en Huisvesting. In het uitvoeringsprogramma zijn hier voor thematische toezichtprojecten opgenomen. Bijvoorbeeld toezicht en handhaving bepalingen bestemmingsplan/omgevingsplan bij het illegaal in gebruik nemen van gemeente grond, het huisvesten van arbeidsmigranten of het in gebruik hebben van een B&B of kamerverhuur. (Ow art. 1.2, 2.4 en Ob art. 13.5)

Geanonimiseerd

Nummer	Activiteit	Formatie en freq. Eis	Werkervaring	Functie	Aanvullende kennis Eisen organisatie	Huidige formatie
1. Casemanagen	<ol style="list-style-type: none"> Organiseren / begeleiden van overleg met de aanvrager (omgevingsoverleg). Uitvoeren toets op volledigheid Bewaken proces, integraliteit en voortgang van de aanvraag. Inschakelen van vakdisciplines en wanneer nodig externe partijen (coördineren inhoudelijke volledigheid). Het uitzetten van adviesaanvragen aan de wettelijke adviseurs. Besluit (laten) samenstellen en coördineren 					
Eenvoudig	MBO	min 2 pers. 1/3 FTE	1 jaar	Plantoetser licht + (milieu uitbesteed ODBN)	voldoet	voldoet
Complex	HBO	min 2 pers. 1/3 FTE	2 jaar	Plantoetser + (milieu uitbesteed ODBN)	voldoet	voldoet
2. VV bouwen en RO	<ol style="list-style-type: none"> Inhoudelijke input leveren voor omgevingsoverleg en overleg met adviseurs. Beoordelen aanvraag omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit (technisch) / omgevingsplanactiviteit bouwwerken (ruimtelijk) (of deel van meervoudige aanvraag dat daarop betrekking heeft). <ol style="list-style-type: none"> controleren van de volledigheid, juistheid van de inhoud (inclusief berekeningen en rapportages) van aanvragen in relatie tot de aanvraagvereisten; toetsen aan omgevingsplan of § 8.1.1 Besluit kwaliteit leefomgeving; toetsen aan Besluit bouwwerken leefomgeving en maatwerkregels in omgevingsplan op grond van Besluit bouwwerken leefomgeving; opstellen concept-vergunning en bepalen voorschriften, eventueel op basis van bijdragen jurist en specialisten; beoordelen aanvraag om toestemming voor gelijkwaardige maatregel of het anderszins toepassen van de gelijkwaardigheidbepaling van het Bbl; beoordelen en afwegen legalisatiemogelijkheden bij afwijking van de vergunning. Beoordelen aanvraag tijdelijke, binnenplanse of buitenplanse omgevingsvergunning voor het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met het omgevingsplan <ol style="list-style-type: none"> beoordelen aanvraag; opstellen concept-vergunning op basis van integrale afweging van (eventuele) bijdragen van jurist en specialisten. Beoordelen zienswijzen, bezwaren en beroep bij een bouwactiviteit (technisch), omgevingsplanactiviteit bouwwerken (ruimtelijk) en/of omgevingsplanactiviteit gebruik gronden en bouwwerken in strijd met het omgevingsplan. Beoordelen melding of gegevens en bescheiden voor het slopen, verstoren, verplaatsen of in enig opzicht wijzigen van bouwwerken <ol style="list-style-type: none"> beoordelen eventuele monumentale status, situatie beschermd stads- en dorpsgezicht en andere geldende kaders; beoordelen wanneer specialisten (slopen, asbest, monumenten e.a.) moeten worden ingeschakeld; eventueel opstellen concept- maatwerkvoorschrift op basis van integrale afweging van (eventuele) bijdragen van jurist en specialisten (o.a. sloop en asbest en monumentenzorg). 					
Eenvoudig	MBO	min 2 pers. 2/3 FTE	1 jaar	Bouwplantoetser licht	voldoet	voldoet
Complex	HBO	min 2 pers. 2/3 FTE	3 jaar	Bouwplantoetser	voldoet	voldoet
3. VV milieu (Bal + omgevingsplan)	<ol style="list-style-type: none"> Inhoudelijke input leveren voor omgevingsoverleg en overleg met adviseurs. Beoordelen aanvraag omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit (Bal-mla-vergunningplicht) en/of voor een omgevingsplanactiviteit (omgevingsplanvergunningplicht met milieu-oogmerk) of deel van meervoudige aanvraag dat daarop betrekking heeft) <ol style="list-style-type: none"> controleren van de volledigheid, juistheid van de inhoud (inclusief berekeningen en rapportages) van aanvragen in relatie tot de aanvraagvereisten; toetsen aan van toepassing zijnde beoordelingsregels uit het Bkl en/of het omgevingsplan; opstellen concept-vergunning en bepalen voorschriften, eventueel op basis van bijdragen jurist en specialisten. Adviseren over noodzaak ambtshalve actualisering, wijziging of intrekking omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit (Bal-mla-vergunningplicht) en/of voor een omgevingsplanactiviteit (omgevingsplanvergunningplicht met milieu-oogmerk) <ol style="list-style-type: none"> toepassen van toepassing zijnde beoordelingsregels uit het Besluit kwaliteit leefomgeving en/of het omgevingsplan; opstellen concept-vergunning en bepalen voorschriften, eventueel op basis van bijdragen jurist en specialisten. Beoordelen zienswijzen, bezwaren en beroep bij milieubelastende activiteit (Bal-mla-vergunningplicht) en omgevingsplanactiviteit (omgevingsplanvergunningplicht met milieu-oogmerk). Afhandelen van meldingen of het gegevens en bescheiden (verstrek bij informatieplicht start activiteit) met betrekking tot milieu in het kader van het Besluit activiteiten leefomgeving en/of het omgevingsplan, inclusief het beoordelen van gekwantificeerde doelvoorschriften, erkende maatregelen, verplichte maatregelen en/of het beoordelen van een gelijkwaardige voorziening op basis van representatieve meetgegevens, onderbouwde berekeningen of een risicoanalyse en het opstellen van maatwerkvoorschriften en instemmende beschikkingen. Tijdig signaleren welke milieuspecialisten en/of juristen moeten worden ingeschakeld en hun bijdragen op relevantie, toepasbaarheid en benodigde diepgang beoordelen. 					
Alleen klasse I inrichtingen en eenvoudig II	MBO	min. 10 meldingen	1 jaar	Deel gemeente (horeca, casemanagement), deel ODBN (mandaat)	voldoet	voldoet
Alleen klasse II inrichtingen	HBO		2 jaar	Uitbesteed ODBN (mandaat)	voldoet	voldoet
Klasse I, II en III Algemeen	HBO		2 jaar	Uitbesteed ODBN (mandaat)	voldoet	voldoet
Klasse I, II en III procesindustrie	HBO		3 jaar	Uitbesteed ODBN (mandaat)	voldoet	voldoet
Klasse I, II en III Agrarisch	HBO		3 jaar	Uitbesteed ODBN (mandaat)	voldoet	voldoet
Klasse I, II en III Afval	HBO		3 jaar	Uitbesteed ODBN (mandaat)	voldoet	voldoet

Klasse I, II en III specialismen geluid, lucht en geur	HBO		3 jaar	Deel gemeente, deel ODBN	voldoet	voldoet
4. Toezicht en handhaving bouwen en ro	<p>1. Uitvoeren toezicht aan de hand van vergunningstekeningen, vergunningvoorschriften en algemene bouw en RO-regels:</p> <p>a. toezicht houden op de uitvoering van de bouw;</p> <p>b. toezicht houden bij bestaande bouw;</p> <p>c. toezicht houden op sloopwerkzaamheden, exclusief asbest</p> <p>d. toezicht houden op de naleving van veiligheidsvoorschriften;</p> <p>e. toezicht op de naleving van brandvoorschriften;</p> <p>f. toezicht houden op het gebruik van gebouwen;</p> <p>g. toezicht houden op het gebruik van gronden;</p> <p>h. toezicht houden op werken/werkzaamheden.</p> <p>2. Inschakelen van specialist voor complexe situaties en beoordelen toepasbaarheid advies van specialist.</p> <p>3. Bevindingen rapporteren, overtredingen melden, optreden en ambtelijke vooraankondiging maken.</p> <p>4. Handhaven bij geconstateerde overtredingen.</p> <p>5. Behandelen van de gereedmelding van aanleg, bouw en/of sloop.</p> <p>6. Behandelen ongewone voorvallen, klachten, meldingen en handhavingsverzoeken.</p>					
Eenvoudig	MBO	min 2 pers. 2/3 FTE	1 jaar	Toezichthouders & juristen VTH	voldoet	voldoet
Complex	HBO	min 2 pers. 2/3 FTE	3 jaar	Toezichthouders & juristen VTH	voldoet	voldoet
5. Toezicht en HH milieu	<p>1. Opstellen en uitvoeren van:</p> <p>a. risicoanalyse</p> <p>b. toezichtsplan milieu met risico's, beoordelingspunten en bijbehorende toezichtmethode en frequentie.</p> <p>2. Administratief toezicht houden op basis van openbare en bedrijfsspecifieke documenten (inclusief het beoordelen van rapporten).</p> <p>3. Voorbereiden en uitvoeren van controles ter plaatse op basis van vergunningvoorschriften, rechtstreekse verboden, meldingen en/of verstrekte gegevens en bescheiden en/of de milieu-eisen uit het Bal en/of het omgevingsplan (of de gelijkwaardige voorzieningen).</p> <p>4. Bevindingen rapporteren, overtredingen melden, optreden en ambtelijke vooraankondiging maken. Opstellen bezoeksverslag/brief.</p> <p>5. Handhaven bij (opnieuw) geconstateerde overtredingen conform sanctiestrategie.</p> <p>6. Behandelen ongewone voorvallen, klachten, meldingen en handhavingsverzoeken. (voor alle klassen milieubelastende activiteiten)</p> <p>7. Tijdig signaleren welke specialisten en/of juristen moeten worden ingeschakeld en hun bijdragen op relevantie, toepasbaarheid en benodigde diepgang beoordelen</p>					
Klasse I en eenvoudig II	MBO	min 2 pers. 2/3 FTE	1 jaar	Deel gemeente (horeca), deel ODBN (mandaat)	voldoet	voldoet
Klasse I, II en III Algemeen	HBO	min 2 pers. 2/3 FTE	3 jaar	Uitbesteed ODBN (mandaat)	voldoet	voldoet
Klasse I, II en III procesindustrie	HBO		3 jaar	Uitbesteed ODBN (mandaat)	voldoet	voldoet
Klasse I, II en III Agrarisch	HBO		3 jaar	Uitbesteed ODBN (mandaat)	voldoet	voldoet
Klasse I, II en III Afval	HBO		3 jaar	Uitbesteed ODBN (mandaat)	voldoet	voldoet
Klasse III BRZO	HBO		3 jaar	(Provincie) OMWB	voldoet	voldoet
6. Toezicht en HH bodem	<p>1. Maken van een risicoanalyse en indien nodig vertalen naar locatie-specifiek toezichtsplan met risico's, beoordelingspunten en bijbehorende toezichtmethode en frequentie.</p> <p>2. Voorbereiden op basis van openbare en locatie-specifieke bronnen en uitvoeren van controles ter plaatse.</p> <p>3. Bevindingen rapporteren, overtredingen melden, optreden en ambtelijke vooraankondiging maken. Opstellen bezoeksverslag/brief.</p> <p>4. Handhaven bij (opnieuw) geconstateerde overtredingen conform sanctiestrategie.</p> <p>5. Behandelen ongewone voorvallen 24 uur per dag, klachten, meldingen en handhavingsverzoeken.</p> <p>6. Tijdig signaleren welke specialisten en/of juristen moeten worden ingeschakeld en hun bijdragen op relevantie, toepasbaarheid en benodigde diepgang beoordelen.</p>					
Eenvoudig	MBO	min 2 pers. 1/3 FTE	1 jaar	Team Bodem en deel ODBN	voldoet	voldoet
Complex	HBO	min 2 pers. 2/3 FTE	2 jaar	Team Bodem en deel ODBN	voldoet	voldoet
7. Toezicht en handhaving groene wetgeving	<p>1. Het beoordelen of vergunningplichtige activiteiten op basis van de natuurreggeving in het Ow-stelsel plaatsvinden, met name Natura 2000-activiteiten of flora- en fauna-activiteiten.</p> <p>2. Maken van een risicoanalyse en indien nodig vertalen naar een situatiespecifiek toezichtsplan met risico's, beoordelingspunten en bijbehorende toezichtmethode en frequentie.</p> <p>3. Voorbereiden op basis van openbare en situatiespecifieke bronnen en uitvoeren van controles ter plaatse.</p> <p>4. Bevindingen rapporteren, overtredingen melden, optreden en ambtelijke vooraankondiging maken. Opstellen bezoeksverslag/brief.</p> <p>5. Handhaven bij (opnieuw) geconstateerde overtredingen conform sanctiestrategie.</p> <p>6. Behandelen klachten, meldingen (ongewone voorvallen) en handhavingsverzoeken.</p> <p>7. Tijdig signaleren welke specialisten en/of juristen moeten worden ingeschakeld en hun bijdragen op relevantie, toepasbaarheid en benodigde diepgang beoordelen.</p>					
	MBO	min 2 pers. 2/3 FTE	1 jaar	Deel gemeente, deel provincie / ODBN	voldoet	voldoet

Juridische aspecten

8. Behandelen juridische aspecten vvv	1. (Procedureel) beoordelen van vergunningaanvragen. 2. Adviseren over diverse juridische vraagstukken op het terrein van het omgevingsrecht. 3. Adviseren dan wel opstellen van beschikkingen ten aanzien van (complexe) aanvragen op grond van de Omgevingswet, en het adviseren over gedoogbeschikkingen (zorgvuldige voorbereiding, deugdelijke motivering, gebaseerd op actuele wetgeving en conform de jurisprudentie). 4. Behandelen van bezwaar- en beroepschriften, verzoeken voorlopige voorziening en zienswijzen, opstellen verweerschriften en pleitnota's en vertegenwoordigen van het bevoegd gezag bij de behandeling ter zitting.				
	HBO	min 2pers. 2/3 FTE	1 jaar / 3 jaar	juristen VTH & afdeling juridische zaken	voldoet voldoet
9. Juridische aspecten HH	1. (Procedureel) beoordelen van handhavingsverzoeken en gedoogbeschikkingen. 2. Adviseren over juridische vraagstukken op het terrein van omgevingsrecht. 3. Behandelen en begeleiden van handhavingsprocedures. 4. Opstellen van beschikkingen ten aanzien van (complexe) handhavingszaken (ook gedoogbeschikkingen) en het doen van aanschrijvingen in het kader van de Omgevingswet onderdelen bouw, RO en milieu (zorgvuldige voorbereiding, deugdelijke motivering, gebaseerd op actuele wetgeving en conform de jurisprudentie). 5. Adviseren over flankerend beleid / afstemming bestuursrechtelijke acties en strafrechtelijk vervolg door boa. 6. Adviseren over invorderen bestuurlijke geldschulden. 7. Behandelen van bezwaar- en beroepschriften, verzoeken voorlopige voorziening en zienswijzen, opstellen verweerschriften en pleitnota's en vertegenwoordigen van het bevoegd gezag bij de behandeling ter zitting.				
	HBO	min 2pers. 2/3 FTE	1 jaar / 3 jaar	juristen VTH & afdeling juridische zaken	voldoet voldoet
10. Juridische aspecten afwijkingsbesluiten RO	1. Toetsen van een aanvraag aan het omgevingsplan en het beoordelen van afwijkmogelijkheden. 2. Beoordelen wel/niet meewerken aan een initiatief. 3. Maken van een keuze voor het geëigende juridische/planologische instrument per initiatief (omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit of een andere planvorm/besluit op basis van de Omgevingswet). 4. Voorbereiden, motiveren, opstellen en laten nemen van een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit of een andere planvorm/besluit op basis van de Omgevingswet. 5. Behandelen van bezwaar- en beroepschriften, verzoeken voorlopige voorziening en zienswijzen, opstellen verweerschriften en pleitnota's en vertegenwoordigen van het bevoegd gezag bij de behandeling ter zitting naar aanleiding van een afwijkingsbesluit.				
	HBO	min 2pers. 1/3 FTE	1 jaar / 3 jaar	Planjuristen ROS, VTH en FJZ	voldoet voldoet
11. Ketentoezicht	1. Voorbereidend onderzoek externe en schriftelijke en open bronnen. 2. Uitvoeren van tactische/risico analyses keten/branche/bedrijf o.b.v. prioriteiten, beleid of op verzoek. 3. Opstellen van ketenbeschrijvingen en barrièremodellen. 4. Opstellen van analyseprofielen en interventiestrategie. 5. Data verzamelen, veredelen en analyseren. 6. Draaiboek opstellen voor diepgaand onderzoek 7. Inspecties ter plaatse uitvoeren (combineren financiële en stofstromen). 8. Identificeren onregelmatigheden en oorzaken. 9. Identificeren fraude. 10. Samenwerken in multidisciplinaire ketenteams 11. Fungeren als intern informatieknoppunt. 12. Uitwisselen van informatie met ketenpartners				
Activiteit 1 t/m 12	HBO	min 2pers. 2 FTE	1 jaar / 2 jaar	Uitbesteed ODBN (mandaat)	voldoet voldoet
12. Buitengewone opsporing natuur en milieu	1. Opsporen van (economische) delicten op het terrein van natuur en milieu en fysieke leefomgeving (waaronder bouwen, bodem, asbest, wonen, monumenten en ruimte) voor de benodigde deskundigheidsgebieden: a. uitvoerend ondersteunen bij (eenvoudige) zaken; b. deskundig ondersteunen bij gecompliceerde strafzaken; c. signaleren van zaken die buiten de opsporingsbevoegdheid of competenties vallen; d. terugkoppelen uitvoerbaarheid/handhaafbaarheid van normen en beleid. 2. Opmaken strafrechtelijke stukken (Procesverbaal, SAM-verbaal, BSB-m, politietransactie) 3. Informatie-uitwisseling politie, justitie en overige opsporingspartners				
	MBO + opleiding BOA	min 3pers. 1/3 FTE	1 jaar	Deel gemeente (LO en Groene BOA's) , deel ODBN	voldoet voldoet

13. Bouwfysica	<ol style="list-style-type: none"> Bespreken bevindingen met architect en/of adviesbureau. Toetsen tekeningen en berekeningen daglichttoetreding. Toetsen tekeningen en berekeningen rookgasafvoer. Controleren door visuele inspecties tijdens uitvoering van de bouw. Controleren door uitvoeren controlemetingen geluid, ventilatie, luchtdichtheid. Toetsen uitgangspunten, tekeningen en berekeningen ventilatie. Beoordelen bouwplan op samenhang tussen alle bouwfysische aspecten. Toetsen tekeningen en berekeningen geluidwering. Toetsen bouwkundige details koudebruggen. Toetsen uitgangspunten en berekeningen BENG en luchtdoorlatendheid. 					
1 t/m 5 eenvoudig	MBO	min. 2 pers 1/3 FTE	1 jaar	Plantoetsers VTH, Toezichhouders VTH	voldoet	voldoet
1 t/m 5 complex	HBO	min. 2 pers 1/3 FTE	3 jaar	Plantoetsers VTH, Toezichhouders VTH	voldoet	voldoet
6 t/m 10	HBO	min. 2 pers 1/3 FTE	3 jaar	Plantoetsers VTH + energiemedewerkers	voldoet	voldoet
14. Brandveiligheid	<ol style="list-style-type: none"> Adviseren bij standaard / niet complexe vergunningen, meldingen en gegevens/bescheiden (verstrekkt ivm informatieplicht bij start activiteit) bouw en milieu. Adviseren bij meldingen brandveilig gebruik. Monitoren en analyseren van controlegegevens, ingekomen meldingen e.d. Afhandelen van klachten. Uitvoeren van standaard / niet complexe inspecties brandpreventie. Beoordelen van eenvoudige gelijkwaardigheden. Adviseren en laten informeren bij eenvoudige afwijkingsbesluiten (o.a. t.a.v. bereikbaarheid, bluswatervoorzieningen, brandweezorg, opkomsttijden etc.). Adviseren bij complexe vergunningen, meldingen en gegevens/bescheiden (verstrekkt ivm informatieplicht bij start activiteit) bouw en milieu. Uitvoeren van complexe inspecties brandpreventie. Beoordelen van complexe gelijkwaardigheden. Adviseren en laten informeren bij een complex afwijkingsbesluit (o.a. t.a.v. bereikbaarheid, bluswatervoorzieningen, brandweezorg, opkomsttijden etc.). 					
1 t/m 7	MBO	min. 2 pers 2/3 FTE	1 jaar	Advisering door BRWBN	voldoet	voldoet
8 t/m 11	HBO	min. 2 pers 2/3 FTE	3 jaar	Advisering door BRWBN	voldoet	voldoet
15. Constructieve veiligheid	<ol style="list-style-type: none"> Controleren constructietekeningen en berekeningen op constructieve veiligheid. Beoordelen bouwmaterialen betrekking hebbende op de constructie van het bouwwerk. Toetsen van de gehele constructie van een bouwaanvraag. Bespreken en vastleggen van bevindingen over de gehanteerde rekenmethode en schematisering met het raadgevend ingenieursbureau dat de bouwconstructie heeft ontworpen. Inspecteren op uitvoering complexe constructieve zaken. Inspecteren op constructies in de gebruiksfase. 					
eenvoudig	HBO	min. 2 pers 2/3 FTE	1 jaar	Constructeurs en bouwplantoetsers VTH	voldoet	voldoet
complex	HBO	min. 2 pers 2/3 FTE	3 jaar	Constructeurs en bouwplantoetsers VTH	voldoet	voldoet
16. Vervallen	xx					
17. Sloop en asbest	<ol style="list-style-type: none"> Beoordelen indieningsvereisten melding sloopwerkzaamheden of veiligheidsplan benodigd is. Inschakelen van specialisten voor complexe situaties en beoordelen toepasbaarheid advies van specialist; Beoordelen melding voor het geheel of gedeeltelijk slopen van bouwwerken: <ol style="list-style-type: none"> controleren van de volledigheid, juistheid van de inhoud van de meldingen in relatie tot de indieningsvereisten; toetsen aan sloop- en asbestregelgeving in Besluit bouwwerken leefomgeving en/of Asbestverwijderingsbesluit (werkwijze, asbestinventarisatie rapport, afvalscheiding, eindbeoordelingsrapportage en stortbewijs); opstellen adviesrapport; Toezicht op sloopwerkzaamheden, onderdeel asbestsloop en -verwijdering incl. eindbeoordeling op de werkzaamheden. Nemen van materiaalmonsters op locatie. Toezicht op mobiele brekers. Bevindingen rapporteren, overtredingen melden, optreden en ambtelijke vooraankondiging maken (dit laatste indien niet door een marktpartij wordt getoetst). 					
	MBO	min. 2 pers. 1/3 FTE	1 jaar	Deel gemeente, deel ODBN	voldoet	voldoet
Specialistische deskundigheidsgebieden milieu						
18. Afvalwater	<ol style="list-style-type: none"> (Adviseren over) monsterneming, het beoordelen en het uitvoeren van (standaard) controles van indirecte lozingen die vallen onder algemene regels en vergunde indirecte lozingen. Opstellen/beoordelen van en adviseren over bemonsteringsplannen. Beoordelen van afvalwaterpreventieplannen op zowel kwaliteit als kwantiteit. Het uitvoeren van handhaafbaarheidstoetsen bij vergunningen- en maatwerkprocedures. Behandelen van en adviseren bij klachten. 					

	HBO	min. 2 pers. 1/3 FTE	2 jaar	Leefomgeving en plantoetsers VTH, specialisten riolering en ODBN	voldoet	voldoet
19. Bodem, bouwstoffen en water	<p>1. Onderhouden, gebruiken en toegankelijk maken van informatie uit een Bodeminformatiesysteem (BIS).</p> <p>2. Ondersteunen en adviseren in het kader van vergunningverlening en toezicht en handhaving, waaronder:</p> <p>a. laten uitvoeren, begeleiden bij en toetsen/controleren van bodemonderzoek/lozingsonderzoek;</p> <p>b. beoordelen bodembeschermende voorzieningen (indien van toepassing: m.b.t. lozingsonderzoek);</p> <p>c. uitvoeren van het grondstromenbeheer in het kader van de betreffende bodemregelgeving in het Ow-stelsel;</p> <p>d. beoordelen (aanvragen) grondwateronttrekking, verlenen van de vergunning;</p> <p>e. beoordelen (aanvragen) bodemenergiesystemen;</p> <p>f. beoordelen bodemsanering (noodzaak en plan), bodemonderzoek laten uitvoeren.</p> <p>3. Adviseren in het kader van een eenvoudig 'afwijkingbesluit'; beoordelen bodemkwaliteit vanuit een oogpunt van volksgezondheid.</p> <p>4. Adviseren in het kader van een complex 'afwijkingbesluit'; beoordelen geo-hydrologische situatie in relatie tot beoogde functie, beoordelen effecten van beoogde functies op waterkwaliteit, waterkwantiteit en waterveiligheid.</p>					
1	MBO	min. 2 pers. 10 x p/j	1 jaar	Deel gemeente (LO), deel ODBN	voldoet	voldoet
2 en 3	HBO	min 2 pers. 1/3 FTE	1 jaar	Deel gemeente (LO), deel ODBN	voldoet	voldoet
4	HBO	min 2 pers. 1/3 FTE	2 jaar	Deel gemeente (LO), deel ODBN	voldoet	voldoet
20. Externe veiligheid	<p>1. Vaststellen EV-situatie op basis van de EV-regelgeving in het Ow-stelsel en Basisnet (relatie kunnen leggen tussen risicobronnen en ruimtelijke situatie en ontwikkelingen en vise versa).</p> <p>2. Inbrengen aspecten externe veiligheid in het kader van vergunningverlening, toezicht en handhaving en Ruimtelijke Ordening</p> <p>3. Het bijhouden van de EV-situatie (risicokaart, Register Externe Veiligheidsrisico's (REV)).</p> <p>4. Toetsen ontvankelijkheid QRA en het beoordelen van het resultaat van een QRA</p> <p>5. Uitvoeren van risicoberekening in het kader van EV-regelgeving in het Ow-stelsel (Safeti-NL, RBM-II, LPG-rekentool, CAROLA), bepalen aandachtsgebieden en groepsrisico's.</p> <p>6. Advisering ten aanzien van aandachtsgebieden en voorschriftengebieden.</p>					
1	MBO	min 2 pers. 1/3 FTE	1 jaar	Deel gemeente (LO en VTH), deel ODBN	voldoet	voldoet
2 en 3	MBO	min 2 pers. 1/3 FTE	1 jaar	Deel gemeente (LO en VTH), deel ODBN	voldoet	voldoet
4	HBO	min 2 pers. 1/3 FTE	3 jaar	Deel gemeente (LO en VTH), deel ODBN	voldoet	voldoet
5	HBO	min 2 pers. 2/3 FTE	3 jaar	Deel gemeente (LO en VTH), deel ODBN	voldoet	voldoet
6	HBO	min 2 pers. 3 beoordelingen	3 jaar	Deel gemeente (LO en VTH), deel ODBN	voldoet	voldoet
21. Geluid en trilling Milieu en Bouwen	<p>1. Uitvoeren geluidsonderzoeken en daarover adviseren.</p> <p>2. Inventariseren en controleren van invoergegevens.</p> <p>3. Opstellen en controleren van rekenmodellen.</p> <p>4. Bewerken van gegevens en databestanden met o.a. GIS.</p> <p>5. Bewerken van de berekeningsresultaten en toetsen aan de wet- en regelgeving en rapporteren.</p> <p>6. Beoordelen/toetsen van metingen in het kader van handhaving.</p> <p>7. Beoordelen of een hogere geluidbelasting afkomstig van (spoor)wegen of industrieterreinen kan worden toegestaan.</p> <p>8. Uitvoeren van geluidsmetingen.</p> <p>9. Beoordelen noodzaak onderzoek en beoordelen rapportages in het kader van vergunningverlening, toezicht en het nemen van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit.</p> <p>10. Adviseren over geluidaspecten (inclusief hanteren voorschriften).</p> <p>11. Uitvoeren van trillingsonderzoeken.</p>					
	HBO	min 2 pers. 1/3 FTE	3 jaar	Deel gemeente (LO en VTH) deel ODBN	voldoet	voldoet
22. Groen en Ecologie (initiatieven)	<p>1. Beoordelen of er sprake is van een bijzondere omstandigheid "groen en ecologie" in het kader van aanvragen, meldingen of informatieverstrekkings voor initiatieven.</p> <p>2. Uitzetten en beoordelen van ecologisch onderzoek.</p> <p>3. Uitvoeren van ecologisch onderzoek.</p> <p>4. Adviseren bij aanvragen voor Natura 2000-activiteiten en flora- en fauna-activiteiten en buitenplanse omgevingsplanactiviteiten.</p>					
1	HBO	min 2 pers. 1/3 FTE	2 jaar	Leefomgeving (ecologen) en deel ODBN	voldoet	voldoet
2 t/m 4	HBO	min 2 pers. 2/3 FTE	2 jaar	Leefomgeving (ecologen) en deel ODBN	voldoet	voldoet
23 Groen en Ecologie (natuur)	<p>1. Beoordelen aanvragen voor omgevingsvergunningen voor Natura 2000-activiteiten en flora- en fauna-activiteiten (al dan niet in de vorm van "advies met instemming").</p> <p>2. Uitzetten en beoordelen van ecologisch onderzoek ikv vergunningverlening natuur.</p> <p>3. Uitvoeren ecologisch onderzoek ikv vergunningverlening natuur.</p>					
1	HBO	min 2 pers. 2/3 FTE	2 jaar	Provincie (ODBN)	n.v.t	n.v.t
2 en 3	HBO	min 2 pers. 1/3 FTE	2 jaar	Leefomgeving (ecologen) en deel provincie (ODBN)	voldoet	voldoet

24. Luchtkwaliteit en geur	<p>1. Bepalen of een onderzoek verplicht of noodzakelijk is (o.a. op basis van de luchtkwaliteitsregelgeving in het Ow-stelsel), en zo ja het kunnen bepalen welk rekenmodel van toepassing is.</p> <p>2. (Laten) uitvoeren van luchtonderzoeken met toepassing van het NNM:</p> <p>a. inventariseren en controleren van invoergegevens;</p> <p>b. bewerken van gegevens en databestanden;</p> <p>c. bewerken van de berekeningsresultaten.</p> <p>3. Het uitvoeren van luchtonderzoeken met behulp van complexe rekenmodellen (juiste input leveren en output genereren).</p> <p>4. Het beoordelen en interpreteren van rapportages (van interne of externe adviseurs) en daarover adviseren i.h.k.v. de vergunningverlening, handhaving en het nemen van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit.</p> <p>5. Het beoordelen van geurrapportage.</p> <p>6. Het uitvoeren van emissiemetingen en geuronderzoeken.</p>					
1 en 2	HBO	min 2 pers. 3x p/j	1 jaar	Leefomgeving	voldoet	voldoet
3,4 en 5	HBO	min 2 pers. 2/3 FTE	3 jaar	Deel gemeente deel ODBN	voldoet	voldoet
6	HBO	min 2 pers. 2/3 FTE	3 jaar	ODBN	voldoet	voldoet

Specialismen en deskundigheidsgebieden RO

25. Stedebouw en inrichting OR	<p>1. Opstellen stedenbouwkundige en inrichtingsplannen.</p> <p>2. Adviseren over bouwvoornemens die afwijken van het vigerende beleid.</p> <p>3. Opstellen van richtlijnen en kaders voor stedenbouwkundige en inrichtingsplannen.</p>					
1 eenvoudig	HBO	min 2 pers. 1/3 FTE	1 jaar	ROS	voldoet	voldoet
1 complex	HBO	min 2 pers. 1/3 FTE	3 jaar	ROS	voldoet	voldoet
2	HBO	min 2 pers. 1/3 FTE	1 jaar	ROS	voldoet	voldoet
3 en 4 eenvoudig	HBO	min 2 pers. 1/3 FTE	1 jaar	ROS	voldoet	voldoet
3 en 4 complex	HBO	min 2 pers. 1/3 FTE	3 jaar	ROS	voldoet	voldoet
26. Kostenverhaal gebiedsontwikkeling en planeconomie (Exploitatie en planeconomie)	<p>1. Opstellen, adviseren over de besluitvoering en het uitvoeren van plannen m.b.t. grondexploitaties.</p> <p>2. Opstellen van haalbaarheidsanalyses, exploitatiebegrotingen, varianten afwegingen, rendementsberekeningen, begrotingen voor projectontwikkeling etc.</p> <p>3. Beoordelen van de effecten van de -kostenverhaal-regelgeving in het Ow-stelsel en opstellen effectrapportages.</p>					
	HBO	min 2 pers. 1/3 FTE	1 jaar	E&E en WGZ	voldoet	voldoet
27. Cultuurhistorie	<p>1. Adviseren t.a.v. cultuurhistorische aspecten in het kader van omgevingsvergunningen, toezicht en handhaving op het gebied van monumenten, cultuurhistorie in omgevingsplannen, beschermde stads- en dorpsgezichten en archeologie.</p> <p>2. Beoordelen van de aanvraag aan cultuurhistorische, monumentale en archeologische waarde.</p> <p>3. Toetsen aan de cultuurhistorische waarde uit het omgevingsplan, en de RO-regelgeving in het Ow-stelsel.</p> <p>4. Opstellen van voorschriften voor omgevingsvergunning.</p> <p>5. Inhoudelijk adviseren bij bezwaar en beroep</p> <p>6. Adviseren ten aanzien van omgevingsvergunningaanvragen (activiteit wijzigen monument, slopen beschermd stads- en dorpsgezicht), cultuurhistorische aspecten in het kader van de omgevingsvergunning (activiteit bouwen, aanleggen en afwijken omgevingsplan), cultuurlandschappelijke aspecten in het kader van de omgevingsvergunning en handhaving.</p> <p>7. Beoordelen van de aanvraag aan cultuurhistorische waarden en cultuurhistorisch onderzoek, ruimtelijke analyse, bouwhistorisch onderzoek en waardenstellingen: interpreteren van waarden.</p> <p>8. Toetsen van de aanvraag aan de erfgoed-regelgeving in het Ow-stelsel, cultuurhistorische aspecten uit het omgevingsplan (niet zijnde archeologisch), technische uitvoeringsvoorschriften voor monumenten en aan de doelstelling van het instrument beschermd gezicht en het ter bescherming strekkend omgevingsplan en ruimtelijk kwaliteitsbeleid.</p> <p>9. Maken van cultuurhistorische analyses en waardenstellingen ten aanzien van monumenten, beschermde stads- en dorpsgezichten en cultuurhistorische aspecten (landschap en bebouwing) in het omgevingsplan en het vertalen naar ruimtelijke uitgangspunten.</p> <p>10. Opstellen van voorschriften voor de omgevingsvergunning en inhoudelijk adviseren bij bezwaar en beroep.</p> <p>11. Adviseren ten aanzien van archeologische aspecten in het kader van omgevingsvergunningen, toezicht en handhaving.</p> <p>12. Beoordelen van archeologisch onderzoek en waardenstelling in het kader van de omgevingsvergunning.</p> <p>13. Toetsen van aanvraag omgevingsvergunning aan de hand van vastgelegde archeologische verwachtingswaarden in het omgevingsplan, en overige RO-regelgeving in het Ow-stelsel.</p> <p>14. Opstellen van voorschriften voor de omgevingsvergunning en inhoudelijk adviseren bij bezwaar en beroep.</p> <p>15. Maken van archeologische analyses en waardenstellingen en het vertalen van archeologische (verwachtings-)waarden naar ruimtelijke uitgangspunten</p>					
1 t/m 5	HBO	min 2 pers. 2/3 FTE	1 jaar	Erfgoed, VTH	voldoet	voldoet
6 t/m 10	HBO	min 2 pers. 2/3 FTE	2 jaar	Erfgoed, VTH	voldoet	voldoet
11 t/m 15	WO	min 2 pers. 2/3 FTE	2 jaar	Erfgoed, VTH en Juridische zaken VTH	voldoet	voldoet

28. Energiebesparing en duurzaamheid	1. Inbrengen (specialistische) aspecten energie en duurzaamheid in het kader van vergunningverlening, toezicht en handhaving 2. Beoordelen van energiebesparingsplannen en energieaudits. a. Beoordelen van alternatieven voor erkende maatregelen energiebesparing b. Beoordelen plan van aanpak uitvoeren (erkende) maatregelen 3. Onderzoek naar en advisering over terugverdientijd van maatregelen die niet als erkende maatregelen zijn aangemerkt 4. Opstellen (branchegericht) toezichtprogramma energie en projectmatige aanpak energiecontroles				
1	MBO/HBO	min 2 pers. 1/3 FTE	1 jaar	VTH, E&E en ODBN	voldoet
2 en 3	HBO	min 2 pers. 1/3 FTE	2 jaar	VTH, E&E en ODBN	voldoet
4	HBO	1/3 FTE	2 jaar	VTH, E&E en ODBN	voldoet

Bijlage 4

Samenwerken aan veiligheid in 2024

Publiek jaarverslag Veiligheidsregio Brabant-Noord

Samen sterker

Het afgelopen jaar stond in het teken van herstel en versterking na een periode waarin we van de ene crisis in de andere rolden. De coronapandemie, de vluchtelingencrisis en de gevolgen van internationale conflicten, zoals de energiecrisis en schaarste, hebben hun invloed gehad. Hoewel 2024 geen grote onverwachte gebeurtenissen kende, is het besef in Nederland toegenomen dat onze nationale veiligheid onder druk staat. Dit heeft geleid tot een groeiend bewustzijn dat we als samenleving voorbereid moeten zijn op nieuwe, onverwachte situaties en onze weerbaarheid moeten vergroten. Daar ligt voor ons een belangrijke focus in het nieuwe jaar.

Het jaar 2024 was een jaar van verdere ontwikkeling en invoering van de plannen die eind 2023 zijn vastgesteld. De thema's uit ons beleidsplan 'Samenwerken aan veerkracht en veiligheid 2024-2027' zijn actueler dan ooit en hebben in het afgelopen jaar meer vorm gekregen.

Als organisatie hebben we op verschillende fronten stappen gezet. We hebben onze samenwerking verbeterd, en geïnvesteerd in informatievoorziening, datagestuurd werken en informatieveiligheid. Daarnaast hebben we de landelijke en regionale crisisbeheersing versterkt, om beter voorbereid te zijn op langdurige crises. Op urgente thema's en risico's in onze regio, zoals hoogwater, langdurige stroomuitval en weerbaarheid, hebben we de samenwerking met betrokken partners verbeterd. Voor natuurbrandbeheersing hebben we gezamenlijk een integrale aanpak ontwikkeld.

Een belangrijke mijlpaal was de lancering van Brabant Alert, een nieuwe website voor risico- en crisiscommunicatie. Hier kunnen inwoners terecht voor informatie tijdens een crisis of ramp, maar ook om zich voor te bereiden op mogelijke crises en hun weerbaarheid te vergroten bij verschillende maatschappelijke risico's.

Op 1 januari 2024 trad de nieuwe Omgevingswet in werking en hebben we het afgelopen jaar kennis gemaakt met de veranderende werkwijzen. We hebben onze gemeenten hierin ondersteund en zetten dit voort in het nieuwe jaar.

Daarnaast hebben we onze nieuwe werklocatie in Zeeland officieel geopend en in gebruik genomen. Als gevolg hiervan zijn de nodige logistieke plannen en werkprocessen aangepast. Ook zijn we begonnen met de vernieuwbouw van onze locatie in 's-Hertogenbosch, waarvan al de eerste bouwfase is opgeleverd.

Hoewel we al langere tijd erg terughoudend waren met het gebruik van blusschuim, de inzet van milieuvreemde stoffen en het minimaliseren van PFAS-houdend schuim, hebben we in 2024 extra inspanningen geleverd. Dit heeft geleid tot volledig PFAS-vrije brandweezorg in Brabant-Noord.

Het afgelopen jaar kende ook enkele grote en opvallende incidenten, zoals de brand in parkeergarage Velderwoude in 's-Hertogenbosch en de brand bij koel- en vrieshuis Vice Versa in Oss. Deze incidenten waren opvallend door hun complexiteit en de moeilijke omstandigheden waarin ze beheerst moesten worden. De enorme inzet van mens en materieel, de multidisciplinaire samenwerking in de hele regio, inclusief eenheden buiten de regio en specialistische inzet, waren hierbij cruciaal.

Vooruitkijkend naar 2025 blijven we investeren in de weerbaarheid van onze organisatie en naar een meer zelfredzame en weerbare samenleving. We blijven ons inzetten voor de versterking van de landelijke en regionale crisisbeheersing en streven naar toekomstvaste brandweezorg met behoud van vakmanschap binnen de brandweer. Wij gaan door op de ingeslagen koers. Met versterkte verbindingen, werken in we 2025 samen verder aan een veilige en weerbare toekomst.

Met trots presenteren wij u ons jaarverslag 2024.

Marie-Louise van Schaijk

Directeur Veiligheidsregio Brabant-Noord en Commandant Brandweer

Over ons

670.000
inwoners

wonen, werken en recreëren in Brabant-Noord.

11
gemeenten

Bernheze, Boekel, Boxtel, Heusden, 's-Hertogenbosch, Land van Cuijk, Maashorst, Meierijstad, Oss, Sint-Michielsgestel en Vught.

38

**brandweer-
kazernes**

[bekijk hier de kazernes uit regio Brabant-Noord.](#)

Onze missie

‘Samenwerken aan veiligheid.’

Als Veiligheidsregio Brabant-Noord werken wij met elkaar aan een veilige Brabantse leefomgeving. Wij leren mét en ván bedrijven, burgers, gemeenten en onze partners over belangrijke veiligheidsthema's, nu en in de toekomst.

Onze visie

Elke dag werken wij op een professionele en bevlogen manier mee aan een duurzaam veiliger Brabant. We beschikken over waardevolle informatie, kennis en ervaring op het gebied van veiligheid. Door deze unieke expertise te bundelen en te delen, werken we samen aan het succesvol voorkomen, voorbereiden, bestrijden en leren van crises en incidenten. We brengen (toekomstige) veiligheidsthema's en -risico's in kaart. En verbinden hierbij verschillende partners. Samenwerken vinden wij vanzelfsprekend. We zijn sterk lokaal verankerd. Met elkaar voeren we ons vak met passie, trots en plezier uit.

Onze mensen

Beroepsmedewerkers

Totaal 332 medewerkers

Brandweervrijwilligers

Totaal 907 medewerkers

Jeugdbrandweerleden

Totaal 59 medewerkers

Overig personeel

Totaal 50 medewerkers

Onder overig personeel worden externen en stagiaires verstaan.

Leeftijdverdeling beroepsmedewerkers

Leeftijd	Vrouw	Man
15 tot 25 jaar	1	3
25 tot 35 jaar	24	39
35 tot 45 jaar	21	62
45 tot 55 jaar	24	65
55 tot 65 jaar	17	71
65 jaar en ouder	1	4
Totaal	88	244

Leeftijdverdeling brandweervrijwilligers

Leeftijd	Vrouw	Man
15 tot 25 jaar	2	43
25 tot 35 jaar	22	204
35 tot 45 jaar	17	263
45 tot 55 jaar	8	226
55 tot 65 jaar	1	114
65 jaar en ouder	0	7
Totaal	50	857

Instroom 2024 aantallen

Instroom	Vrouw	Man
Brandweervrijwilligers	7	52
Beroepsmedewerkers	16	29
Jeugdbrandweer	2	13
Extern personeel	4	15
Stagiaires en trainees	5	2
Totaal	34	111

Uitstroom 2024 aantallen

Uitstroom	Vrouw	Man
Brandweervrijwilligers	2	41
Beroepsmedewerkers	7	14
Jeugdbrandweer	0	5
Extern personeel	8	12
Stagiaires	1	3
Totaal	18	75

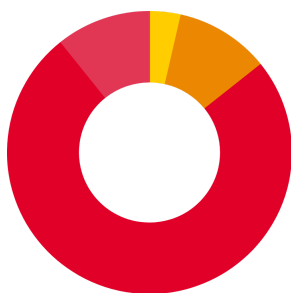

Incidenten

GRIP

In mei 2024 woedde er een grote brand bij een koel- en vrieshuis in Oss. Dit werd een GRIP 2 incident. GRIP staat voor Gecoördineerde Regionale Incidentenbestrijdings Procedure. Er heeft drie keer een GRIP 1-incident plaatsgevonden in regio Brabant-Noord, bij een parkeergarage in Engelen, een stalbrand in Boekel en een gaslek in een zorgcomplex in Bernheze. Daarnaast is er 21 keer een lokale incidentafstemming geweest zonder coördinatie, dit noemen we ook wel 'GRIP 0'. De planningsstaf wordt ingezet voor analyse en voorbereiding op risico's en bedreigingen en werd dit jaar drie keer ingezet.

Aantal GRIP incidenten

GRIP 2 **1 x**

GRIP 1 **3 x**

GRIP 0 **21 x**

Planningsstaf **3 x**

Aantal incidenten

De brandweer is in 2024 voor **3.800 incidenten** gealarmeerd. Dit aantal beschrijft het aantal incidenten waar de brandweereenheden van Veiligheidsregio Brabant-Noord zowel binnen als buiten de regiogrens zijn gealarmeerd. Het ligt hoger ten opzichte van het jaar 2023, waar 3.475 incidenten plaatsvonden. De fluctuering wordt voornamelijk veroorzaakt door weersomstandigheden en de daaruit voortvloeiende meldingen in het betreffende jaar.

Samenwerking bij opvallende incidenten

In 2024 hebben we meerdere grote incidenten bestreden. Er waren twee incidenten die daarbij opvielen: de brand in de parkeergarage Velderwoude in 's-Hertogenbosch op 17 januari 2024 én de grote brand bij het koel- en vrieshuis Vice Versa in Oss begin mei. Beide incidenten springen in het oog omdat er sprake was van een grootschalig brandweeroptreden waarbij gezamenlijk met onze partners hard is gewerkt om levensreddend en schadebeperkend op te treden.

Incident uitgelicht

Grote brand bij Vice Versa

In de nacht van 2 op 3 mei werd de eerste oproep aangenomen op de Meldkamer Brandweer Oost-Brabant voor een brand bij Vice Versa in Oss. De brand bij Vice Versa was van ongeken- de omvang waarbij al onze 38 brandweerposten en vrijwel al onze officieren zijn ingezet. Op een moment zelfs 250 hulpverleners en partners gelijktijdig. Dit incident liep uit op een GRIP 2 incident en er werd na 82 uur en 13 minuten het sein brandmeester gegeven. We hebben intensief samengewerkt met eenheden en specialistische teams uit andere veiligheidsregio's. Samenwerken aan veiligheid stond centraal.

De impact van de brand was enorm voor de bedrijfseigenaren, de inwoners van Oss, alle hulpverleners en andere betrokkenen. In onderstaande video kijk je terug op deze ingrijpende inzet. Met verhalen blikken collega's terug. Benieuwd hoe zij het hebben ervaren? [Lees de verhalen op ons platform terug!](#)

Verhalen

**Langdurige
stroomuitval
hoe bereiden we
ons hierop voor?**

Brabant Alert
informeert over
grote incidenten,
rampen en crises
in Brabant

**Geo-viewer
MapGallery**
maakt dat we
risico's sneller
en beter kunnen
inschatten

Brandweer

Vakmanschap

In 2024 hebben we het meerjarigprogramma Vakmanschap afgerond. We zijn overgestapt van aanbodgericht naar behoeftegestuurd oefenen. We oefenen op de individuele, specifieke risico's en behoeften van onze brandweerposten die gebaseerd zijn op landelijke branchestandaarden. Twee keer per jaar halen we de behoeften op en vertalen we dit naar oefenplannen en -programma's. Deze bieden we aan in de vorm van een menukaart. Om dit te ondersteunen zijn er verschillende producten en activiteiten ontwikkeld. De belangrijkste producten op een rij;

- taakprofielmanagement vormt de basis voor onze oefendoelen. Hierin staat beschreven wat een medewerker moet kennen en kunnen in het eigen taakpakket.
- een oefenbank waar alle oefenplannen, achtergrondinformatie en documentatie op één digitale plek overzichtelijk bij elkaar staat.
- leergang oefenleider zodat de oefenleider zijn of haar rol goed kan invullen.
- lokale en regionale oefenmiddelen ter ondersteuning van de verschillende scenario's.
- waar sta ik-momenten om het vakmanschap inzichtelijk te maken op taakgebieden.

Nieuwe operationele uniformen

Brandweer Nederland heeft in samenwerking met het NIPV een nieuw operationeel uniform ontwikkeld, ter vervanging van het blauwe kazernetenue. De nieuwe uniformen stralen eenheid en professionaliteit uit. Tijs van Lieshout, voorzitter Brandweer Nederland: 'Met dit nieuwe uniform krijgen de korpsen van alle 25 veiligheidsregio's één uniforme uitstraling. Belangrijk, want zo is de brandweer straks in één oogopslag nog herkenbaarder voor burgers en collega-hulpverleners.' Binnen Brandweer Brabant-Noord zijn dit jaar de nieuwe operationele uniformen uitgereikt aan medewerkers met een specifieke beroepsfunctie en de 24-uursdienst.

Schuimtransitie: PFAS-vrije brandweezorg in onze regio

In 2024 heeft VRBN een bijdrage geleverd aan een schoner en daarmee veiliger leefmilieu door de transitie naar PFAS-vrij blusschuim af te ronden. VRBN is al lang terughoudend in het gebruik van blusschuim. Sinds 2019 zijn we bezig met de uitfasering van PFAS-houdend schuim. In 2024 hebben we extra inspanningen geleverd door al het PFAS-houdend schuimvormend middel van onze voertuigen te verwijderen. Dit heeft geleid tot een volledig PFAS-vrije brandweezorg in Brabant-Noord. Begin 2025 worden de laatste functionele testen uitgevoerd vanwege de overstap naar een nieuw type blusschuim. Naast technologische aanpassingen hebben we ons handelingsperspectief voor de inzet van blusschuim herzien. Daarnaast hebben we in 2024 ons risicoprofiel in kaart gebracht in verband met de aanstaande vervangingsaanschaf van onze specialistische schuimbluseenheden. VRBN blijft ook in de toekomst zeer terughoudend omgaan met de inzet van milieuvreemde stoffen.

Open dagen in 2024

Elk jaar organiseren verschillende brandweerkazernes in onze regio een open dag. De kazerne opent dan letterlijk haar deuren voor publiek. Er komt veel publiek op af, van jong tot oud. Tijdens de open dag delen we kennis over brandveiligheid, staan we in verbinding met inwoners en trekken we nieuwe brandweervrijwilligers aan. Brandweer Brabant-Noord organiseerde in 2024 drie open dagen: Boekel, Vierlingsbeek en Zeeland.

Brandweer stopt met sleutelkluisen

Brandweer Nederland heeft een landelijk advies uitgebracht over het uitfaseren van het gebruik van sleutelkluisen en -buizen door de brandweer om toegang te krijgen tot een object. Van oudsher beschikt (en beheert) de brandweer over allerlei sleutels van objecten. Met het uitfaseren van deze werkwijze leggen we de verantwoordelijkheid voor toetreding tot gebouwen en terreinen terug bij de eigenaar en/of gebruiker. In 2024 hebben we een plan van aanpak gemaakt om deze uitfasering te realiseren. Hierbij zijn we goed in contact met de eigenaren van desbetreffende objecten en terreinen. We koersen op een uitfasering van de sleutelkluisen per 1 januari 2026.

Campagne beeldvorming vrijwilligers: gewone mensen, bijzondere inzet

Het werven van nieuwe brandweervrijwilligers stopt nooit. Naast dat we ook dit jaar zichtbaar waren met onze regionale wervingscampagne 'Ga jij onverwacht de uitdaging aan?', gingen we ook de bühne op met de landelijke campagne rondom vrijwilligheid. We hebben een actieve rol gehad in de totstandkoming hiervan. De beeldvormingscampagne 'Gewone mensen, bijzondere inzet' richtte zich erop om de onjuiste beeldvorming bij burgers over de brandweer te veranderen.

Veel mensen denken onterecht dat ze geen brandweervrijwilliger kunnen worden. Het beeld bestaat namelijk dat vrijwilligers 24/7 beschikbaar en groot en sterk moeten zijn. Dat klopt niet en daarom is er een landelijke campagne gestart om dat beeld te veranderen. Voor deze campagne is veel materiaal gemaakt, zoals een podcastserie 'Vurige Verhalen', video's en foto's.

In 2024 hebben we mede met de inzet van beide campagnes 59 nieuwe vrijwilligers in onze regio aangenomen.

Risicobeheersing

Zorgorganisatie Dichterbij

In 2011 werd geconstateerd dat zorgorganisatie Dichterbij, waarvan er woonlocaties in Brabant-Noord liggen, beschikt over plekken waar cliënten 's nachts niet in staat zijn om zichzelf in veiligheid te brengen in het geval van brand. De brandweer wilde deze situatie verbeteren. In samenwerking met Marieke Moorman, burgemeester van de gemeente Land van Cuijk en het bestuur van Dichterbij zijn afspraken gemaakt om de veiligheid te waarborgen. Zo moeten bewoners dezelfde veiligheid ervaren als thuis en mag er bij brand maximaal één slachtoffer vallen in de ontstaansruimte. Door intensieve samenwerking met het bedrijfsleven en het implementeren van effectieve risicobeheersingsmaatregelen, werd het mogelijk om het brandgevaar te verkleinen en te zorgen voor een veiligere omgeving zonder nachtelijk personeel. Inmiddels is de veiligheid aanzienlijk verhoogd en de opgedane kennis inspireert andere zorgorganisaties om vergelijkbare stappen te zetten. Het verhaal van Dichterbij laat zien dat brand niet altijd voorkomen kan worden, maar door het treffen van de juiste maatregelen hoeft het niet meer dodelijk te zijn.

Brandkranen

Afspraken tussen VRBN, gemeenten en Brabant Water hebben bijgedragen aan de realisatie van een betrouwbare bluswatervoorziening, tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten. In 2024 heeft de opdracht van het Algemeen Bestuur geleid tot de oprichting van een werkgroep. De werkgroep heeft in samenwerking met gemeenten en Brabant Water afspraken gemaakt over het beheer en onderhoud van brandkranen. Dit heeft geresulteerd in een overeenkomst tussen Brabant Water en de gemeenten, die in 2025 zal worden gesloten. In deze overeenkomst worden

afspraken over beheer en onderhoud duidelijk vastgelegd. Deze afspraken zorgen voor een structureel en effectief onderhoudsproces voor brandkranen, waarbij Brabant Water de cyclische controles en lichte onderhoudswerkzaamheden verzorgt, en gemeenten verantwoordelijk zijn voor groter onderhoud. VRBN blijft een adviserende rol vervullen met betrekking tot de beschikbaarheid van bluswater bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Omgevingswet

Onder de Omgevingswet vindt in het vergunningsverleningsproces meer afstemming tussen betrokken partijen plaats. Dit zorgt voor een meer integrale samenwerking tussen bevoegd gezag, ketenpartners en overige betrokkenen. In 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Onze adviezen in het kader van risicobeheersing zijn sindsdien gebaseerd op de nieuwe wet- en regelgeving, zoals het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) en het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet werd verwacht dat de invoering gepaard zou gaan met meerkosten, maar door herprioritering en aanpassingen in onze dienstverlening zijn deze meerkosten binnen de huidige begroting opgevangen.

Training risicogericht adviseren en toezichthouden

Sinds 2017 werken Brandweer Brabant-Noord en gemeenten met een Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid voor gebouwen (RGT). Met deze strategie kwam er eenheid in het toezicht op brandveiligheid binnen de regio. Er wordt door een risicoclassificering van gebouwen in de regio getracht meer brandveiligheidswinst te behalen, door risicovollere objecten prioriteit te geven. Als aanvulling op deze manier van risicogericht toezichthouden, hebben in december 2024 verschillende collega's van de sector Risicobeheersing de training 'Risicogericht

adviseren en toezichhouden' gevolgd. Tijdens de training is er nog meer kennis en ervaring opgedaan. De training heeft daarmee bijgedragen aan een toenemende focus binnen de sector Risicobeheersing op dit onderwerp, wat gaat helpen om in de toekomst nog meer brandveiligheidswinst te kunnen behalen.

Ik laad accuraat campagne

Als onderdeel van de Brandpreventieweken heeft Brandveilig Leven dit jaar deelgenomen aan de campagne "Ik laad Accuraat". Deze campagne was gericht op het veilig laden en omgaan met fietsaccu's. Steeds meer mensen maken gebruik van een e-bike of e-scooter, laden deze thuis op en dat brengt extra risico's met zich mee. We zien dan ook een stijging van het aantal incidenten met elektrische fietsen en daarom is het van groot belang om bewustwording te creëren bij gebruikers. De campagne biedt eenvoudige en praktisch uitvoerbare tips en geeft inzicht in mogelijk risico's.

Als onderdeel van de campagne hebben de medewerkers van Risicobeheersing ruim 100 fietsenhandelaren in de regio bezocht. Deze fietsendealers ontvingen van ons het campagnemateriaal, wat bestond uit een raamposter en flyers die aan (potentiële) klanten konden worden aangeboden. Daarnaast is er bij een aantal grote fietsenstallingen bagagelabels op elektrische fietsen achtergelaten. Op deze bagagelabels stond een QR code, waar de bestuurder van de elektrische fiets naar de website iklaadaccuraat.nl werd doorgeleid. Die website bevat gebruikstips rondom veilig laden én veilig omgaan met accu's. Ook is er via social media aandacht besteed aan deze campagne.

Evert Jan de Beijer medewerker Brandveilig Leven: *“Het was mooi om te zien dat in het goede gesprek met de fietsendealers het belang van deze campagne door alle fietsenhandelaren werd onderschreven. Er is nog veel onwetendheid onder de gebruikers over de mogelijke gevaren van verkeerd laden en de grote gevolgen daarvan.”*

Advies vergunning-, toezicht- en handhavingstaken gemeenten en provincie

Gemeenten en brandweer hebben een gezamenlijke toezichtstrategie: de risicogerichte toezichtstrategie brandveiligheid. Hierin wordt in een cyclus van vier jaar de meest risicovolle objecten gecontroleerd en worden pandeigenaren gestimuleerd om brandveiligheid te vergroten. Lees hieronder wat we precies hebben gedaan.

1495

adviezen gegeven aan gemeenten en omgevingsdiensten.

547

fysieke brandveiligheidscontroles uitgevoerd.

505

zelfscans zijn ingevuld die de brandveiligheid in gebouwen controleert.

24

toezichtbezoeken bij evenementen geweest, voorafgaand als tijdens de evenementen.

16

Seveso bedrijven zijn bezocht en minimaal één keer gecontroleerd. Dit zijn alle Seveso-bedrijven uit onze regio. Eerder werden dit Brzo-bedrijven genoemd.

Cijfers per gemeente

Klik voor de cijfers per gemeente op de bullet in de kaart van regio Brabant-Noord.

Cijfers gemeente Heusden

Adviezen

- Bouw voor Wabo-vergunning: **61x** advies gegeven
- Omgevingsveiligheid: **15x** advies gegeven

Toezicht

- BRZO-bedrijven: **3** bedrijven geïnspecteerd en geadviseerd
- Risicogericht toezicht fysiek: **34** fysieke controles uitgevoerd (incl. ADHOC en hercontroles)
- Risicogericht toezicht zelfscan: **56** zelfscans ingevuld

Voorlichting

- Brandveilig leven: **7x** voorlichting gegeven en activiteiten georganiseerd
- Keurmerk Veilig Ondernemen: **1** sessie gehouden met ondernemers

Cijfers gemeente 's-Hertogenbosch

Adviezen

- Bouw voor Wabo-vergunning: **152x** advies gegeven
- Evenementvergunning: **21x** advies gegeven
- Omgevingsveiligheid: **26x** advies gegeven

Toezicht

- BRZO-bedrijven: **2** bedrijven geïnspecteerd en geadviseerd
- Risicogericht toezicht fysiek: **120** fysieke controles uitgevoerd (incl. ADHOC en hercontroles)
- Risicogericht toezicht zelfscan: **143** zelfscans ingevuld
- Opleveringscontrole bij (of tijdens) evenementen: **3** controles

Voorlichting

Cijfers gemeente Oss

Adviezen

- Bouw voor Wabo-vergunning: **132x** advies gegeven
- Evenementvergunning: **23x** advies gegeven
- Omgevingsveiligheid: **46x** advies gegeven

Toezicht

- Seveso bedrijven: **5** bedrijven geïnspecteerd en geadviseerd
- Risicogericht toezicht fysiek: **54** fysieke controles uitgevoerd (incl. ADHOC en hercontroles)
- Risicogericht toezicht zelfscan: **33** zelfscans ingevuld
- Opleveringscontrole bij (of tijdens) evenementen: **1** controle

Voorlichting

- Brandveilig leven: **31x** voorlichting gegeven en activiteiten georganiseerd
- Keurmerk Veilig Ondernemen: **4** sessies gehouden met ondernemers

Cijfers gemeente Bernheze

Adviezen

- Bouw voor Wabo-vergunning: **41x** advies gegeven
- Evenementvergunning: **10x** advies gegeven
- Omgevingsveiligheid: **10x** advies gegeven

Toezicht

- Risicogericht toezicht fysiek: **28** fysieke controles uitgevoerd (incl. ADHOC en hercontroles)
- Risicogericht toezicht zelfscan: **25** zelfscans ingevuld
- Opleveringscontrole bij (of tijdens) evenementen: **5** controles

Voorlichting

- Brandveilig leven: **10x** voorlichting gegeven en activiteiten georganiseerd
- Keurmerk Veilig Ondernemen: **6** sessie gehouden met ondernemers

Cijfers gemeente Maashorst

Adviezen

- Bouw voor Wabo-vergunning: **75x** advies gegeven
- Evenementvergunning: **30x** advies gegeven
- Omgevingsveiligheid: **3x** advies gegeven

Toezicht

- Seveso bedrijven: **2** bedrijven geïnspecteerd en geadviseerd
- Risicogericht toezicht fysiek: **49** fysieke controles uitgevoerd (incl. ADHOC en hercontroles)
- Risicogericht toezicht zelfscan: **41** zelfscans ingevuld
- Opleveringscontrole bij (of tijdens) evenementen: **5** controles

Voorlichting

- Brandveilig leven: **25x** voorlichting gegeven en activiteiten georganiseerd
- Keurmerk Veilig Ondernemen: **1** sessie gehouden met ondernemers

Cijfers gemeente Land van Cuijk

Adviezen

- Bouw voor Wabo-vergunning: **164x** advies gegeven
- Evenementvergunning: **37x** advies gegeven
- Omgevingsveiligheid: **38x** advies gegeven

Toezicht

- Seveso bedrijven: **2** bedrijven geïnspecteerd en geadviseerd
- Risicogericht toezicht fysiek: **79** fysieke controles uitgevoerd (incl. ADHOC en hercontroles)
- Risicogericht toezicht zelfscan: **60** zelfscans ingevuld
- Opleveringscontrole bij (of tijdens) evenementen: **2** controles

Voorlichting

- Brandveilig leven: **29x** voorlichting gegeven en activiteiten georganiseerd
- Keurmerk Veilig Ondernemen: **6** sessie gehouden met ondernemers

Cijfers gemeente Boekel

Adviezen

- Bouw voor Wabo-vergunning: **25x** advies gegeven
- Evenementvergunning: **16x** advies gegeven
- Omgevingsveiligheid: **2x** advies gegeven

Toezicht

- Risicogericht toezicht fysiek: **26** fysieke controles uitgevoerd (incl. ADHOC en hercontroles)
- Risicogericht toezicht zelfscan: **22** zelfscans ingevuld
- Opleveringscontrole bij (of tijdens) evenementen: **1** controle
-

Voorlichting

- Brandveilig leven: **4x** voorlichting gegeven en activiteiten georganiseerd

Cijfers gemeente Meierijstad

Adviezen

- Bouw voor Wabo-vergunning: **66x** advies gegeven
- Evenementvergunning: **14x** advies gegeven
- Omgevingsveiligheid: **18x** advies gegeven

Toezicht

- Seveso bedrijven: **2** bedrijven geïnspecteerd en geadviseerd
- Risicogericht toezicht fysiek: **55** fysieke controles uitgevoerd (incl. ADHOC en hercontroles)
- Risicogericht toezicht zelfscan: **36** zelfscans ingevuld
- Opleveringscontrole bij (of tijdens) evenementen: **3** controles

Voorlichting

- Brandveilig leven: **15x** voorlichting gegeven en activiteiten georganiseerd
- Keurmerk Veilig Ondernemen: **1** sessie gehouden met ondernemers

Cijfers gemeente Sint-Michielsgestel

(Dit zijn de cijfers van MijnGemeenteDichtbij; gemeente Boxtel en Sint-Michielsgestel)

Adviezen

- Bouw voor Wabo-vergunning: **48 x** advies gegeven
- Evenementvergunning: **8 x** advies gegeven
- Omgevingsveiligheid: **10 x** advies gegeven

Toezicht

- Risicogericht toezicht fysiek: **50** fysieke controles uitgevoerd (incl. ADHOC en hercontroles)
- Risicogericht toezicht zelfscan: **48** zelfscans ingevuld
- Opleveringscontrole bij (of tijdens) evenementen: **2** controles

Voorlichting

- Brandveilig leven: **18x** voorlichting gegeven en activiteiten georganiseerd

Cijfers gemeente Vught

Adviezen

- Bouw voor Wabo-vergunning: **15x** advies gegeven
- Evenementvergunning: **18x** advies gegeven
- Omgevingsveiligheid: **6x** advies gegeven

Toezicht

- Risicogericht toezicht fysiek: **50** fysieke controles uitgevoerd (incl. ADHOC en hercontroles)
- Risicogericht toezicht zelfscan: **41** zelfscans ingevuld
- Opleveringscontrole bij (of tijdens) evenementen: **2** controles

Voorlichting

- Brandveilig leven: **2x** voorlichting gegeven of een activiteit georganiseerd

Cijfers gemeente Boxtel

(Dit zijn de cijfers van MijnGemeenteDichtbij; gemeente Boxtel en Sint- Michielsgestel)

Adviezen

- Bouw voor Wabo-vergunning: **48 x** advies gegeven
- Evenementvergunning: **8 x** advies gegeven
- Omgevingsveiligheid: **10 x** advies gegeven

Toezicht

- Risicogericht toezicht fysiek: **50** fysieke controles uitgevoerd (incl. ADHOC en hercontroles)
- Risicogericht toezicht zelfscan: **48** zelfscans ingevuld
- Opleveringscontrole bij (of tijdens) evenementen: **2** controles

Voorlichting

- Brandveilig leven: **18x** voorlichting gegeven en activiteiten georganiseerd

Crisisbeheersing

Ontwikkeling van een strategisch risicobeeld

In het kader van informatiegestuurde veiligheid is in samenwerking met andere veiligheidsregio's en deelname aan landelijke pilots een eerste strategisch risicobeeld ontwikkeld, wat in 2025 verder wordt verfijnd. Deze proactieve, datagestuurde aanpak vergroot de efficiëntie en effectiviteit van onze risicobeoordeling. Het strategisch risicobeeld helpt ons om trends en ontwikkelingen die de veiligheid in de regio beïnvloeden, beter te begrijpen. Dit stelt ons in staat om periodiek met bestuur en partners te overleggen over risico's en benodigde maatregelen, om deze te verkleinen of de effecten te beheersen.

Goede samenwerking met vitale partners

In 2024 hebben we vooruitgang geboekt in het versterken van de samenwerking met vitale en kolompartners. We hebben inzicht gekregen in hoe goed partners en de crisisorganisatie zijn voorbereid op crises en wat nodig is om de samenleving veerkrachtiger en zelfredzamer te maken. Tijdens georganiseerde sessies, waarin vitale en kolompartners waren vertegenwoordigd, is besproken welk beeld zij hebben bij de effecten en de impact van een risicotype en wat zij hebben gedaan om zich voor te bereiden op dit risico. Op basis van een analyse is beoordeeld wat er nodig is om de impact te beperken. Bij langdurige stroomuitval heeft dit bijvoorbeeld geleid tot het inzicht dat het aanwijzen en inrichten van fysieke informatiepunten binnen de gemeente helpt om contact met inwoners te behouden en hen langer zelfredzaam te houden. Daarnaast kunnen lokale coördinatiepunten hulpverleningsdiensten ondersteunen in het prioriteren van de hulpvraag, zelfs als portofoon- en semafoonverkeer niet meer mogelijk is. Lees ook het [verhaal over langdurige stroomuitval](#).

Deze wijze van samenwerken heeft geresulteerd in een beter begrip van de uitdagingen en cruciale processen van onze partners en inzicht in elkaars belangen. Dit draagt bij aan een gezamenlijk gevoel van urgentie en draagvlak voor de gezamenlijke doelstelling: een veerkrachtige en weerbare samenleving. Het gezamenlijke proces is van groot belang voor een goede

samenwerking voor en tijdens crises. Uiteindelijk streven we naar concrete resultaten, zoals handelingsperspectieven, actuele planvorming en nieuwe afspraken voor een betere voorbereiding op mogelijke verstoringen.

Evenementenveiligheid

We hebben de veiligheid bij evenementen bevorderd door twee belangrijke ontwikkelingen. Ten eerste is er een training en praktische tool ontwikkeld die vergunningverleners van gemeenten in staat stelt om tekeningen en plattegronden van evenementen eenvoudiger en efficiënter te beoordelen. Dit heeft geleid tot snellere en nauwkeurigere vergunningverlening. Daarnaast hebben we, in samenwerking met de gemeenten in het Regionaal Overleg Evenementenveiligheid Oost-Brabant, een website ontwikkeld die handvatten biedt voor het veilig organiseren van evenementen. [Deze website](#) voorziet organisatoren van duidelijke richtlijnen en tools, wat de organisatie van evenementen veiliger maakt en bijdraagt aan een gestroomlijnd proces voor alle betrokken partijen.

Natuurbrandbestrijding

Versterkte samenwerking heeft een efficiëntere en effectievere natuurbrandbeheersing bevorderd. Op provinciaal niveau zijn in 2024 de bovenregionale plannen voor natuurbrandbeheersing afgestemd en deze afstemming wordt in 2025 voortgezet. VRBN ondersteunt en faciliteert de gebiedscommissies, zodat gemeenten zelf actie kunnen ondernemen. Binnen VRBN wordt integraal aan deze maatschappelijke opgave gewerkt. Begin 2025 wordt gestart met een programmatische aanpak, waarbij integrale voorbereiding en advisering aan gemeenten centraal staan. Externe samenwerking wordt ook gestimuleerd door bijvoorbeeld cofinanciering van de procesbegeleider voor de gebiedscommissies door VRBN.

Beter zicht op operationele risico's en goed geïnformeerde crisisfunctionarissen

De versterking en professionalisering van de Calamiteiten Coördinatoren (CaCo's) hebben geleid tot snellere en effectievere afstemming en actie, waardoor de organisatie sneller en adequater kan ingrijpen bij noodsituaties. De aanwezigheid van de CaCo's op de meldkamer zorgt voor een snellere identificatie van dreigingen, het opstellen van dreigingsanalyses en het organiseren van versterking waar nodig, wat de respons op incidenten verbetert. Er is een personele uitbreiding binnen VRBN gerealiseerd zodat we de juiste deskundigheid hebben om onder andere deze (dreigings)analyses te kunnen maken.

Tweemaal per week vindt een afstemmingsoverleg plaats tussen de CaCo's en diverse adviseurs crisisbeheersing om potentiële dreigingen tijdig te bespreken. Indien nodig kunnen direct aanvullende acties worden ondernomen. Dit overleg en de wekelijkse besprekingen met dienstdoende crisisfunctionarissen dragen bij aan een betere voorbereiding op incidenten.

Multi vakdagen

Voor alle crisisfunctionarissen werden op 27 en 28 februari 2024 de Multi Vakdagen georganiseerd. Samen met Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost organiseerden wij deze dagen, die helemaal in het teken stonden van de wereld van crisisbeheersing. Het programma bestond uit een afwisselend en leerzaam programma met verschillende workshops. Veel partners waren aanwezig, meldkamer Oost-Brabant, Brandweer, Defensie, Rode Kruis Nederland, ProRail, Waterschap Aa en Maas, Waterschap De Dommel en GHOR. Vragen als: "Hoe werken we samen?" en "Welke afwegingen maak je tijdens een crisis?", kwamen aan de orde. De opkomst was groot, circa 300 crisisfunctionarissen waren aanwezig om te leren, te netwerken en kennis te delen.

Podcast 'op zoek naar goed leiderschap'

Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV) maakte een aantal podcasts over 'op zoek naar goed crisisleiderschap'. Over welke competenties zouden alle crisisleiders moeten beschikken? Onze directeur Marie-Louise van Schaijk gaf in aflevering 6 'Reflectie op crisisleiderschap' antwoord op deze vraag en vertelde welke vraag iedere crisisleider zichzelf zou moeten stellen.

'Bij een crisis willen mensen in eerste instantie houvast en vinden ze het prettig dat een leider opstaat die richting mee geeft', zegt Van Schaijk. Op basis van haar eigen ervaringen reflecteert Van Schaijk op de hoofdpunten uit de afleveringen en de staat van crisisleiderschap in Nederland. Tot slot kijken ze tijdens het gesprek vooruit naar de toekomst: wat zien we op ons afkomen en wat gaat dat van crisisleiderschap vragen?

Flexibel en wendbaar crisismanagement

De aard, omvang, complexiteit en duur van crises nemen steeds verder toe, waardoor een 'one-size-fits-all' aanpak niet meer volstaat. Maatwerk, in samenwerking met partners, is noodzakelijk en vraagt van crisisfunctionarissen het vermogen om snel te anticiperen op situaties, te werken in

wisselende coalities en in teams met wisselende samenstellingen. VRBN heeft zich in 2024 ingezet voor de verdere professionalisering en flexibiliteit van onze crisisfunctionarissen, crisisteams en het bestuurlijk, beleidsmatig en operationeel niveau.

Verdere versteviging van de kwaliteit van crisisfunctionarissen

De professionalisering en flexibiliteit van onze crisisbeheersing zijn versterkt door beter inzicht in de kwaliteitseisen, deelname en geoefendheid van onze medewerkers. Dankzij de vernieuwing van het crisisplan hebben we extra geoefend met flexibele opschaling en scenario-denken. Ook hebben we waardevolle input verzameld door in samenwerking met alle partners de behoeften voor de komende jaren in kaart te brengen. Dat stelt ons in staat om gerichte en vakbekwame trainingen te ontwikkelen. De leer- en evaluatiepunten van de grote brand bij Vice Versa in Oss zijn verzameld en vertaald naar concrete verbeteringen in procedures, opleidingen en oefeningen.

Meer aandacht voor nafase bij incidenten

Het proces na een incident (de nafase) is verbeterd door meer inzicht en begrip te creëren over op welke manier operationele diensten en de gemeente beter kunnen ondersteunen. Er is geïnvesteerd in meer bewustzijn over de multidisciplinaire verantwoordelijkheid in de voorbereiding op de nafase. Waar Bevolkingszorg initiatiefnemer is, kunnen de crisisfunctionarissen en de gemeente niet zonder input en inzichten van andere kolommen en partners. De werkwijze en verantwoordelijkheden zijn toegelicht en besproken in diverse (M)OTO-activiteiten en overleggen.

Meer standaardisatie en uniformering crisisfunctionarissen GHOR

Het handboek dat de GHOR heeft opgesteld voor interne en externe crisisfunctionarissen zorgt voor een efficiëntere en effectievere crisisbeheersing, waarbij alle crisisfunctionarissen goed voorbereid en met een gemeenschappelijk begrip kunnen optreden bij noodsituaties. Het handboek heeft tevens bijgedragen aan de uniformering en professionalisering van de GHOR door een gestandaardiseerde werkwijze te bieden voor zowel de voorbereiding als de uitvoering tijdens incidenten. In het handboek zijn zowel de landelijke als regionale afspraken vastgelegd. Het fungeert als handboek, inwerkboek en is direct inzetbaar tijdens incidenten.

Studentendag: studenten maken kennis met de veiligheidsregio

Hoe is het om te werken bij een veiligheidsregio en welke mogelijkheden zijn er? In samenwerking met buurregio Brabant-Zuidoost organiseerden we in april de eerste editie van de Studentendag. 40 enthousiaste studenten van de opleiding Integrale Veiligheidskunde en Bestuurskunde van Avans Hogeschool kregen een kijkje in de keuken bij de veiligheidsregio. In korte tijd leerden ze het veiligheidsdomein goed kennen. Diverse samenwerkingspartners waren aanwezig; brandweer, politie, defensie, meldkamer, gemeente Heusden, GHOR Midden en West-Brabant, GHOR Brabant-Zuidoost, netwerkmanagement en bestuurs- en managementadvies. Met de organisatie van een Studentendag maken we het voor studenten toegankelijker om onze organisatie te leren kennen en te ontdekken welke stageplekken en banen er zijn. Dit draagt bij aan een goede verbinding met het onderwijs.

GHOR

Regionaal Zorgrisicoprofiel Brabant MWN vastgesteld

In de zomer van 2024 werd het Regionaal Zorgrisicoprofiel Brabant Midden-West-Noord vastgesteld. Dit profiel beschrijft vier incidenttypes die de grootste kans hebben in onze regio om de zorgvoorzieningen te kunnen verstoren, zoals elektriciteitsuitval, ICT- of data-uitval, cyberaanvallen en infectieziekten. Dit zorgrisicoprofiel helpt de zorgketen zich individueel, maar vooral ook gezamenlijk, voor te bereiden op deze andersoortige crises. Er is een uitvoeringsprogramma opgesteld om samen met GHOR Brabant-Zuidoost de aanbevelingen uit te voeren.

Verbeterde informatiedeling en samenwerking in de zorgsector

Met de oprichting van een zogenaamd "Wit Informatieknooppunt" (WIK) kan een betere oordeelsvorming en effectievere aanpak van gezondheidsrisico's plaatsvinden. Versterkte samenwerking en voorbereiding van de zorgketen op onverwachte en complexe incidenten hebben de veerkracht van de zorgsector in de regio aanzienlijk vergroot. Het vastgestelde zorgrisicoprofiel draagt bij aan een beter inzicht in de specifieke risico's voor de zorgsector, waardoor zorginstellingen zich zowel individueel als gezamenlijk beter kunnen voorbereiden op crises.

Bedrijfsvoering

Huisvesting en voertuigen: samen gaan we voor duurzaam!

Ook in het huisvestingsplan geven we invulling aan de duurzaamheidsambitie van de veiligheidsregio. Daar zijn ook extra middelen voor beschikbaar gekomen om hier concrete stappen in te zetten. In 2024 zijn de duurzaamheidsplannen van Materieel en Huisvesting voortkomend uit de duurzaamheidsambities van de veiligheidsregio voortgezet. Tevens is er een Adviseur Duurzaamheid aangenomen om deze ambities te helpen realiseren. Achter de schermen wordt hard gewerkt om de CO2-footprint en het energieverbruik van de organisatie in kaart te brengen. Deze nulmeting dient als vertrekpunt om onze ambities op termijn te verwezenlijken. De gerenoveerde kazernes Vierlingsbeek en Sint-Anthonis hebben een zeer goed energielabel gekregen. Dit is een mooie bevestiging van het geleverde werk van onze betrokken collega's en partners, én een bevestiging dat we op de goede weg zitten. In de tussentijd zijn ook de eerste elektrische dienstvoertuigen geleverd en zijn de volgende stappen gezet voor een verdere graduele elektrificatie van onze dienstvoertuigen met een passende laadinfrastructuur. Samen gaan we voor duurzaam!

Platform beleidsplan

De activiteiten uit het beleidsplan 2024-2027 kregen in de loop van het jaar steeds meer vorm. Op ons nieuwe platform bundelen we de resultaten en verhalen uit onze dagelijkse praktijk. Dit platform is net als het beleidsplan opgedeeld in onze vier belangrijkste thema's en ambities voor 2024 – 2027. Door praktische en concrete voorbeelden en verhalen uit de dagelijkse praktijk te belichten, krijg je een snelle indruk van de thema's en ambities. Met deze activiteiten en stappen wordt duidelijk hoe wij invulling geven aan 'veerkracht en veiligheid'. [Bekijk de website en volg de updates.](#)

Nieuwe ondernemingsraad

In 2024 vonden de verkiezingen plaats voor een nieuwe ondernemingsraad (OR) en hebben zij zich geïnstalleerd. Onze nieuwe OR bestaat voor een deel uit nieuwe leden en een deel is al bekend met het werk. In de maanden na de start hebben we als organisatie geïnvesteerd in het ondersteunen en trainen van onze nieuwe leden. We hebben daarnaast de focus gelegd op het goed in kaart brengen en structureren van de interne processen. Ook is er een nieuw ambtelijk secretaris gestart.

Newsroom en mediapiket

In 2024 hebben we een newsroom opgezet, wat heeft bijgedragen aan een verbeterde communicatie en een verhoogde responsiviteit op regionale ontwikkelingen. Door omgevingsanalyses en actieve webcare hebben we beter inzicht gekregen in wat er speelt binnen onze regio en onder de inwoners. Hierdoor kunnen we onze communicatie effectiever afstemmen, proactief content creëren en een dialoog aangaan met onze stakeholders. De newsroom helpt ons ook om externe issues eerder te signaleren, intern te bespreken en sneller te reageren. Deze professionalisering van onze woordvoering zorgt ervoor dat we consistent en accuraat kunnen communiceren. Om dezelfde kwaliteit buiten kantooruren te waarborgen, is in oktober een nieuw mediapiket gestart. Dit piket, dat 24/7 bereikbaar is voor media en interne doelgroepen, bestaat uit speciaal opgeleide woordvoerders die bij incidenten de website www.brabantalert.nl updaten. Meer hierover lees je in [het verhaal over Brabant Alert](#).

Met deze stappen hebben we onze capaciteit vergroot om effectief en tijdig te communiceren, wat bijdraagt aan een betere informatiestroom en samenwerking met onze gemeenschap en partners.

Nieuwe locatie in 's-Hertogenbosch

De huidige locatie van Veiligheidsregio en Brandweer Brabant-Noord aan de Vogelstraat in 's-Hertogenbosch wordt verbouwd en flink uitgebreid. Deze plek vormt het thuishonk voor de 24-uursdienst en brandweervrijwilligers van 's-Hertogenbosch. Ook gaat het pand dienstdoen als

regionale ontmoetingslocatie met een diversiteit aan werkplekken en overleg ruimten voor medewerkers van Veiligheidsregio Brabant-Noord. Er komen verschillende werkplaatsen, een logistiek centrum en de testbaan waar onze brandweermensen deelnemen aan het Periodiek Preventief Medisch Onderzoek (PPMO).

Brandweer 's-Hertogenbosch blijft operationeel en daarom worden alle bouwwerkzaamheden gefaseerd uitgevoerd. In 2024 is de bouw gestart en in oktober is de eerste fase opgeleverd, de uitbouw van de remise. Volgens planning wordt onze nieuwe locatie in het derde kwartaal van 2025 opgeleverd. Meer informatie lees je op [onze website](#).

Duurzame inzetbaarheid

Gezondheids- en welvaartsziekten zullen de komende jaren een probleem vormen voor de maatschappij en organisaties. Door verschillende redenen zoals de toenemende werkdruk, vergrijzing en krapte op de arbeidsmarkt voelen werkgevers de noodzaak om structureel aandacht te besteden aan medewerkers die met plezier, gezond en gemotiveerd hun werk kunnen blijven doen. Afgelopen jaar zijn wij actief aan de slag gegaan met 'Duurzame Inzetbaarheid'. Dat doen we door middel van een programma waardoor dit thema afgelopen jaar en de komende jaren extra aandacht krijgt. De laatste maanden van 2024 hebben we geïnventariseerd wat er al speelt op dit thema binnen onze organisatie, door middel van het versterken van het interne netwerk hebben we nu goed inzichtelijk waar nog kansen liggen voor de komende jaren. Er is een programmaplan geschreven en we zijn we gestart met het opzetten van een vitaliteitsprogramma. In 2025 werken we hier verder aan. Daarnaast zijn we initiatiefnemer van het opzetten van het landelijk netwerk Duurzame inzetbaarheid. Op die manier werken we op verschillende niveaus samen om van elkaar te leren, kennis te delen en mogelijk thema's samen op te pakken.

Vitale organisatie

Het ministerie van Justitie & Veiligheid (J&V) heeft een herbeoordeling van de vitale processen binnen de sector Openbare Orde & Veiligheid uitgevoerd. Een dergelijke herbeoordeling vindt eenmaal in de vier jaar plaats. De communicatie met en tussen hulpdiensten middels 112 en C2000 was al als een vitaal proces aangemerkt. Er ligt een voornemen om de minister van J&V een aantal andere processen binnen de veiligheidsregio's ook als vitaal aan te merken. Inzet van de brandweer is er daar een van. De verwachting is dat de minister hier in de eerste helft van 2025 een besluit over neemt. De veiligheidsregio's zijn actief bij dit traject betrokken. Het ministerie van J&V gaat in samenspraak met de veiligheidsregio's in 2025 bepalen wat hiervan dan de consequenties zijn en welke acties hieruit volgen.

Informatiegestuurd werken

Om de informatievoorziening en werkprocessen verder te ontwikkelen, werken we aan het programma Informatiegestuurd Werken. Het programma werkt vanuit twee centrale principes: zicht op organisatie en zicht op risico's. Langzaam nadert het programma zijn einde en worden de resultaten neergezet en overgedragen aan de beheerorganisatie.

Het programma bestaat uit vier deelprogramma's gericht op de ontwikkeling van geo-informatievoorziening, kernregistraties, intelligence en zaakgericht werken. In 2024 hebben we in het programma mooie concrete stappen gezet:

- Implementatie afgerond voor de geo-informatievoorziening.
- We zijn gestart met de implementatie van zaakgericht werken in de organisatie. Hierbij hebben we twee mijlpalen behaald; de technische inrichting van het nieuwe zaakstelsel PowerBrowser én de implementatie daarvan bij onze collega's van Risicobeheersing.
- We hebben voor de Kernregistratie Incidenten en de Kernregistratie Personeel een goede basis neergezet, op basis van informatiebehoeften. Volgend jaar gaan we dit verder uitbouwen en vormgeven in bijvoorbeeld het dashboard gebiedsgerichte opkomsttijden. Voor het data-integratie platform is dit jaar een proof of concept gestart met als scope de Kernregistratie Personeel.
- We hebben in 2024 een datawarehouse ingericht, dat een robuuste basis vormt voor toekomstige analysevragen.

Zaakgericht werken wordt verder uitgerold binnen de organisatie. We gaan onderzoeken hoe we onze informatie beter kunnen delen met onze partners. Daarnaast brengen we de werkprocessen verder in kaart zodat we deze met de juiste applicaties kunnen ondersteunen, en het op een juiste

manier wordt geadopteerd door de organisatie. Op deze manier werken we toe naar informatiegestuurde veiligheid.

Financiële verantwoording

Hieronder lees je de financiële verantwoording, onder voorbehoud van instemming van accountant en bestuur.

Inkomsten (x € 1.000.000)

Uitgaven (x € 1.000.000)

Verhaal

‘Langdurige stroomuitval heeft een enorme impact op de samenleving’

Het is een reëel scenario dat de stroom in een groot gebied langdurig kan uitvallen. De impact op zo'n onverwachte gebeurtenis – op de samenleving én onze eigen organisatie – is dan enorm. Samen met onze partners bereiden we ons zo goed mogelijk voor op wat er moet en kan gebeuren als we te maken krijgen met langdurige stroomuitval.

Langdurige stroomuitval is één van de risico's waar we ons, samen met onze partners, op focussen binnen het thema Continuïteit van de Samenleving. "Het doel daarvan is dat we de samenwerking met en tussen onze partners bevorderen in de voorbereidende fase op deze en andere risico's en dreigingen. Door het opbouwen en onderhouden van een netwerk op operationeel, tactisch en strategisch niveau weten we elkaar te vinden en hebben we inzicht in elkaars belangen en afhankelijkheden. We creëren samen een eenduidig beeld van effecten per risico en wisselen relevante gegevens en informatie uit", vat Claudia van Megen – Strategisch adviseur netwerkmanagement VRBN – samen.

Hierdoor zijn wij als crisisorganisatie en partners in staat prioriteiten te stellen en keuzes te maken bij de voorbereiding op crises. Dit kan leiden tot (nieuwe) afspraken, plannen, geo-kaarten en analyses met partners zoals onder andere GHOR, Politie, Bevolkingszorg en vitale partners als Prorail, de Waterschappen, Gasunie, Enexis en gemeenten."

‘Enorme impact’

Waarom langdurige stroomuitval een thema is waar we ons extra op voor willen bereiden, net als onder andere extreem weer en militaire dreiging? Van Megen: “Het is geen kwestie van óf maar wanneer we geconfronteerd worden met langdurige stroomuitval. Daarnaast heeft dit risico een enorme impact op inwoners, bedrijven en organisaties. Bij zo'n complexe crisis kunnen we niet meer terugvallen op de overheid. Ter beeldvorming: de meest vitale processen raken verstoord. Denk aan communicatie, verkeer en vervoer, financieel betalingsverkeer, watermanagement, toevoerproblemen van brandstof en mogelijk ook drinkwater. Dit betekent concreet dat veel bedrijven geen productie en leveranties meer hebben. En dat inwoners dus zonder warmte, licht, en op termijn ook levensmiddelen kunnen komen te zitten. Een groot aantal essentiële diensten zoals de gezondheidszorg, maar ook hulpverlening is afhankelijk van stroom; deze raken dus ook ernstig verstoord. We zullen dan creatief moeten zijn bij het vinden van nieuwe oplossingen en ons als organisatie en inwoners veerkrachtig moeten opstellen.”

Uitval van communicatiemiddelen

De grootste zorg voor de crisisorganisatie zit 'm in de uitval van communicatiemiddelen, aldus Van Megen. “Inwoners kunnen op dat moment niet meer 112 bellen, huisartsen of ziekenhuis zijn niet meer bereikbaar, evenals brandweer en politie. De communicatie tussen de diensten onderling en tussen de meldkamer en de diensten valt ook weg. We zijn dus volledig teruggeworpen op onszelf en onze directe omgeving en moeten de hulp fysiek gaan inrichten. Organisaties gaan weer terug naar papier en pen en mensen moeten terug naar het zorgen voor zichzelf en elkaar. Hiervoor zijn al allerlei bewustwordingscampagnes opgericht, zoals het aanschaffen van noodpakketten.” Er is echter méér nodig, stelt Van Megen. “Binnen het thema Weerbare Samenleving richten we ons vooral op het in gang zetten van bewustwording en gedragsverandering. Het thema Weerbare Samenleving wordt – vooral onder druk van de geopolitieke dreigingen – nu landelijk op aangeven van het NCTV onder alle partners uitgerold en uitgewerkt.”

Complex vraagstuk

Eén van die partners is de gemeente 's-Hertogenbosch. Bij langdurige stroomuitval is de eerste taak van de gemeente om informatie te verstrekken en inwoners een handelingsperspectief te bieden. Peggy Wagemans, Adviseur crisisbeheersing en bevolkingszorg vertelt namens de gemeente: “Door het scenario uit te werken van langdurige stroomuitval voor de gemeenten in onze veiligheidsregio, merken we dat dit een complex vraagstuk is. Je hebt te maken met zoveel

factoren en onzekerheden. Neem het jaargetijde. Als huisvuil door stroomuitval niet kan worden opgehaald, is dat in de zomer een groter probleem dan in de winter. En zo zijn er veel meer factoren waar we vooraf goed over na moeten denken.”

‘Er kan ook heel veel wél’

Juist omdat we een dergelijke crisissituatie nog nooit hebben beleefd, zijn er veel vragen die ook bij de gemeente 's-Hertogenbosch leven. “Ons doel is vooral om te zorgen dat mensen niet worden overvallen door langdurige stroomuitval. Want er kan heel veel wél als de stroom uitvalt, maar je moet het op een andere manier doen. Juist daarom brengen we onze netwerken nu goed in kaart en proberen we elkaar als kolompartners te versterken, door nog meer samen te werken. Onze belangen zijn immers hetzelfde: we willen onze inwoners bijstaan. Samen denken we daarom na over vragen als ‘Hoe en waar richten we fysieke informatiepunten in?’ en: ‘Hoe zetten we noodstroomaggregaten slim in?’. Verder houden we ons bezig met het managen van de verwachtingen. Je kunt wel samen een noodnetwerk opzetten, maar moet je ook realiseren dat het anders en trager zal werken.”

Uit de bijeenkomsten van het afgelopen jaar, waar zowel kolompartners als vitale partners bij aanschoven, spreekt voor de gemeente 's-Hertogenbosch een duidelijke boodschap: “We zijn ons allen doordrongen van het feit dat we iets moeten doen, en dat we daarover gericht moeten communiceren. Het is belangrijk dat mensen niet in paniek raken, of juist andersom; dat ze denken dat het ons niet gaat overkomen dat we dagenlang zonder stroom komen te zitten.”

Ontkenningsfase?

Volgens Rob van Hoof, Coördinator Crisismanagement bij Enexis, zitten veel mensen nog in die ‘ontkenningsfase’. “Het risico dat we te maken krijgen met langdurige stroomuitval is de afgelopen jaren toegenomen. We zijn vandaag de dag grotendeels afhankelijk van elektriciteit als energiedrager. Dus des te belangrijker dat mensen zich bewust worden dat het geen

vanzelfsprekendheid is dat er 230 volt uit het stopcontact komt." De sessies die Enexis afgelopen jaar bijwoonde, dragen daar volgens Rob zeker aan bij. "Ik zeg altijd: 'denk een paar treden dieper bij de uitval van elektriciteit. Simpelweg een aggregaat inzetten is ook maar een tijdelijke oplossing. Want uiteindelijk moet daar brandstof in, en tanken gaat bij stroomuitval niet meer. Worden aggregaten überhaupt getest? Wat sluiten we er vooral wel of niet op aan? Allemaal zaken waar we samen over na moeten denken."

'We weten elkaar te vinden'

Enexis doet er als regionaal netbeheerder alles aan om het regionale net 'up and running' te houden. "Is er graafschade of brand in een station, dan zijn we aan zet. Maar het is wat anders als er sprake is van onbalans in het elektriciteitsnet; dan zijn we afhankelijk van de landelijk netbeheerder, TenneT. Samen met VRBN en de andere partners, kijken we wat we bij een black-out scenario wél voor elkaar kunnen en moeten betekenen. Samen doen we er alles aan om de maatschappelijke impact tot een minimum te beperken. Op dit moment is er – naast het Nationaal Crisisplan Elektriciteit – nog geen specifieke planvorming, maar door de bijeenkomsten weten we nu wel hoe we samenwerken als er sprake is van een crisissituatie. We weten elkaar te vinden en wat we van elkaar mogen verwachten op operationeel, tactisch en strategisch vlak."

Verhaal

**‘MapGallery
maakt dat we risico’s sneller en beter
kunnen inschatten’**

Als veiligheidsregio moeten we snel kunnen anticiperen op de veranderende wereld om ons heen. Goede informatievoorziening is essentieel om snel veiligheidsrisico’s te (her)kennen en grip te hebben op onze eigen bedrijfsvoering. Dankzij MapGallery – een

organisatiebrede geo-omgeving – kunnen we onder andere snel actuele informatie vinden over objecten.

“Informatiegestuurd werken betekent kortgezegd dat je data gaat gebruiken in je manier van werken. Onze nieuwe geo-omgeving kun je zien als een veiligheidsinformatie-knooppunt. Door talloze informatie van al onze partners bij elkaar te brengen op één platform, kunnen we risico's overzichtelijk – letterlijk en figuurlijk – in kaart brengen. Dat zorgt dat we niet alleen vanuit ons onderbuikgevoel handelen, maar ook op basis van informatie en data. Door al die data te analyseren kunnen we risico's inschatten én aanpakken”, begint Paul de Vet, Sectorhoofd Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (C&R).

Sneller en adequater werken

De nieuwe geo-omgeving is niet alleen voor de meldkamer, calamiteiten-coördinatoren en onze brandweervrijwilligers op locatie een handig hulpmiddel. “Ook de afdeling Risicobeheersing heeft veel baat bij de informatie op MapGallery. Denk bijvoorbeeld aan de mensen die brandveiligheidsadviezen moeten opstellen en risicobeoordelingen moeten maken. Ook voor hen is het handig om in dit systeem alle beschikbare informatie rondom een pand of gebied inzichtelijk te hebben.”

Wat de burger merkt van de implementatie van de nieuwe geo-omgeving? Volgens De Vet zorgt beter zicht op de risico's dat onze dienstverlening verbetert. “We kunnen bij een melding beter inschatten wat de situatie is en daardoor bijvoorbeeld sneller of adequater werken. Is er bijvoorbeeld in een gebied een overstromingsrisico, dan weten we dankzij de gedetailleerde kaarten welke kwetsbare objecten er zich in dat gebied bevinden. Dit maakt het makkelijker om voorbereidingen te treffen.”

Data van diverse bronnen

De data die zichtbaar is binnen MapGallery, komt van diverse bronnen. Eén grote belangrijke bron is GEO4OOV. “Veel partijen stellen hun informatie via dit landelijke systeem beschikbaar aan de veiligheidsregio's: van Rijkswaterstaat tot energiemaatschappijen leveren data aan bij GEO4OOV. De bronhouder is zelf verantwoordelijk voor de actualiteit van de informatie en werkt indien nodig data bij. Naast de informatie van externe bronnen, maken we soms ook zelf een kaartlaag aan met

informatie die wij beschikbaar hebben." Alle data is in MapGallery verwerkt in thematische kaartlagen. "Er is bijvoorbeeld een laag die alle brandkranen in een gebied toont, maar ook een laag met alle overstromingsprofielen of hoogspanningsmasten. Op de digitale plattegrond kun je naar behoefte de lagen aan en uit zetten die je wil zien."

Organisatiebreed systeem

Het systeem werd in 2024 opgeleverd. "Voorheen werkten we ook met een geografisch informatiesysteem, maar dan per afdeling. Nu gebruiken we één systeem voor de hele organisatie. De volgende stap is dat we vanuit ons systeem ook partners, zoals gemeenten en waterschappen, gaan bedienen met deze waardevolle data. Het is een wisselwerking; zij kunnen zowel informatie aanleveren als bij ons ophalen."

Waardevolle data

MapGallery is als organisatiebreed platform met kaartlagen voor zowel risico- als crisisbeheersing een grote meerwaarde voor VRBN, vindt ook Coen Wessels. Als projectleider Geo-ICT zet hij zich – samen met de projectgroep – al drie jaar in voor projecten binnen het programma informatiegestuurd werken. "Een integrale informatievoorziening is één van de pijlers binnen dit programma. MapGallery zorgt voor een snelle ingang naar waardevolle informatie. Door kaartlagen over elkaar te leggen, zie je hoe het ene thema zich verhoudt ten opzichte van het andere thema. Er zijn ook luchtfoto's beschikbaar, die ook veel nuttige informatie geven. En je kunt schuin van boven naar objecten kijken, waardoor je bijvoorbeeld kunt zien wat er zich vóór of achter een pand bevindt. Dat is voor collega's van Risicobeheersing belangrijk, zoals bij het beoordelen van vergunningsaanvragen."

Integraal omgaan met informatie

Projectleider Wessels kijkt met een goed gevoel terug op de implementatie, die in 2024 plaatsvond. "Deze geo-omgeving is in overleg met de hele organisatie ingericht en uitgerold. Het systeem wordt daardoor breed gedragen. En dat is precies het doel van het programma informatiegestuurd werken; dit heeft ervoor gezorgd dat we in de volle breedte veel meer integraal omgaan met informatie. Dit project laat goed zien hoe je vanuit verschillende behoeften tot één systeem kunt komen waarin informatie voor tal van gebruikers wordt gebundeld en ontsloten. Het is een succesvol voorbeeld van hoe we steeds meer over sectoren heen aan het werken zijn binnen onze organisatie."

Verhaal

**‘Brabant Alert bundelt alle
betrouwbare
risico- en
crisisinformatie op
één plek’**

**Een betrouwbaar platform waar inwoners alle
informatie vinden over een groot incident of crisis. Plus
tips en adviezen hoe te handelen bij dergelijke**

calamiteiten. Dat is in een notendop de opzet van Brabant Alert. Dit nieuwe platform ging 1 oktober 2024 live en is het resultaat van een hechte samenwerking tussen VRBN en VRBZO. “Brabant Alert helpt mensen meer weerbaar te maken.”

Elektriciteitsuitval, een heftige storm of grote brand: het zijn calamiteiten waar wij als veiligheidsregio 24/7 paraat voor staan. Alle informatie hoe inwoners zich op een dergelijke ramp of incident kunnen voorbereiden, is nu gebundeld op Brabant Alert. Strategisch communicatieadviseur VRBN Bas Sturkenboom licht toe: “We geven mensen een handelingsperspectief, zodat ze weten wat ze moeten doen bij een incident, maar ook hoe ze zich kunnen voorbereiden op mogelijke crises. Maar ook hoe ze elkaar kunnen helpen. Dat is in de huidige tijdsgeest extra belangrijk, met alle dreigingen en onzekerheden die er op dit moment zijn.”

Snel informatie bij acute dreiging

Naast een gedegen voorbereiding op een mogelijke crisis, willen en moeten inwoners snel geïnformeerd worden bij een acute dreiging. Tijdens een incident wordt op Brabant Alert procesinformatie van de hulpdiensten gedeeld. Bijvoorbeeld als de brandweer blust of metingen verricht. “Met foto’s kunnen we nog duidelijker voor inwoners weergeven wat er speelt. Daarbij informeren we mensen wat ze zelf kunnen of moeten doen bij een dergelijke calamiteit.”

24/7 crisisinformatie

Het delen van deze informatie is misschien niet nieuw, wél dat dit overzichtelijk op één plek gebeurt. “We hebben gemerkt dat de huidige kanalen, zoals een gemeentesite, bij echt grote incidenten niet ingericht zijn op veel bezoekers in korte tijd. De nieuwe site is daar wél op berekend. Het is een betrouwbaar platform waar alle gemeenten en de hulpdiensten in zowel Brabant-Noord als Brabant Zuidoost 24/7 hun crisisinformatie kunnen delen.” Sturkenboom fungeerde als verbinder tussen alle partijen die bijdroegen aan Brabant Alert: intern en extern. “De site is écht het resultaat van teamwork van allerlei professionals binnen en buiten onze organisatie die hard hebben samengewerkt om dit te realiseren.”

‘Snel, betrouwbaar, gratis’

Bij een NL Alert in de regio wordt voortaan automatisch naar Brabant Alert verwezen. “Met deze site voorzien we onze inwoners van de juiste informatie. Je wilt immers niet afhankelijk zijn van commerciële partijen als Facebook en X. Soms zit informatie over een incident achter een betaalmuur van een krant; we horen dat mensen dit frustrerend vinden. Brabant Alert wordt vanuit de hulpdiensten gevuld: snel, betrouwbaar en gratis”, aldus Demi van Roij, Coördinator Crisiscommunicatie bij Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost. Het initiatief voor de nieuwe site kwam een paar jaar geleden vanuit deze regio. “We hebben onze collega’s van Brabant-Noord gevraagd aan te haken; ze zijn méér dan enkel onze buurregio. We werkten al veelvuldig samen en delen dezelfde meldkamer. Daarnaast hadden bij dit project een gezamenlijk belang. Samen wilden we Brabant Alert goed lanceren. Ondanks een goede samenwerking, liepen we ook tegen verschillen in de organisaties aan. Gebruik je wel of geen afbeeldingen in een melding? Wat zijn de afspraken met de pers? Voor de inwoners moet het niet uitmaken dat we onderling soms een verschillende aanpak hanteren. Zij weten vaak niet eens tot welke veiligheidsregio ze behoren. Brabant Alert is voor bijna alle Brabanders. Bijna, want de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant is nog niet volledig meegenomen in de communicatie. Daar streven we wel naar. Daarom zeggen we: dit project is niet op 1 oktober 2024 gestopt. De samenwerking breidt zich alleen maar verder uit.”

‘Toegankelijk voor iedereen’

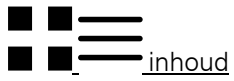
Ook Mariëtte van Lith, communicatiemedewerker VRBN, kijkt terug op een intensieve samenwerking én blikkt vooruit op de doorontwikkeling van de site. “Er zijn veel mensen betrokken bij het vullen van de site, zoals collega’s van Bevolkingszorg, Communicatie en I&A. We zijn allemaal getraind om de berichten op dezelfde eenduidige manier op te stellen en te plaatsen. Daarbij werken we volgens dezelfde structuur. Ondanks dat we al heel goed letten op bijvoorbeeld het taalgebruik, willen we Brabant Alert nóg meer digitaal toegankelijk maken. Bijvoorbeeld voor mensen die doof zijn of Nederlands als tweede taal hebben. Zo onderzoeken we momenteel of we bepaalde handelingsperspectieven in een videoboodschap kunnen weergeven. Ook kijken we of het mogelijk is om een AI-zoekbot te implementeren.”

Evalueren en vooruitkijken

Van Lith benadrukt dat de site continu in doorontwikkeling is en samen het functioneren wordt geëvalueerd. “Er is altijd verbetering mogelijk, ondanks de positieve reacties die we nu al krijgen. We blijven kijken wat de inwoners van onze regio’s nodig hebben, en hoe we hen daarin kunnen voorzien.” Inmiddels is er ook een Brabant Alert-app in ontwikkeling. Deze zal binnenkort live gaan. De app bevat alle informatie van de site Brabant Alert. Daarnaast kunnen gebruikers aangeven of ze push-notificaties willen ontvangen over incidenten op hun eigen live-locatie. Maar ook van andere locaties door middel van postcodes, bijvoorbeeld om gewaarschuwd te worden als er iets speelt bij het ouderlijk huis of kantoorpand in de buurregio. “Tot slot zijn we samen met Midden- en West-Brabant op zoek naar een manier om via Brabant Alert echt alle inwoners van Brabant te kunnen voorzien van informatie. Zij hadden al een dergelijke website en werken hier al jaren succesvol mee. We streven er wel naar om dit Brabant breed te doen en Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant staat daar ook zeker voor open.”

2 / 13

inhoud

sluiten

inhoudsopgave

Bijlage 5

Jaarrapportage 2024

Gemeente 's-Hertogenbosch

Inhoudsopgave

1.	INLEIDING	3
2.	UITVOERING WERKPROGRAMMA: DE BASISTAKEN EN VTH-VERZOEKTAKEN.....	5
2.1	Algemeen.....	5
2.2	Vergunningverlening bedrijfsgebonden MBA's.....	5
2.2.1	Agrarische vergunningverlening.....	6
2.2.2	Industriële vergunningverlening.....	7
2.3	Toezicht en handhaving.....	8
2.3.1	Geprogrammeerd toezicht en handhaving.....	8
2.3.1.1	Branche- en themaprojecten.....	8
2.3.1.2	Risicomodel milieutoezicht.....	10
2.3.1.3	Energietoezicht.....	10
2.3.2	Niet-geprogrammeerd toezicht en handhaving.....	11
2.3.2.1	Klachten/ ongewone voorvallen/ omgevingszorg.....	12
2.3.2.2	Repressie handhaving.....	12
2.3.3	Overtredingen milieu LHSO	13
2.4	Bodem en mobiel breken	14
2.5	Sloop en asbest.....	16
2.6	Juridische ondersteuning.....	17
3.	UITVOERING WERKPROGRAMMA: DE OVERIGE VERZOEKTAKEN.....	19
4.	CONCLUSIE.....	20

1. INLEIDING

Voor u ligt de jaarrapportage over 2024. Deze rapportage geeft een uitgebreide toelichting op de gerealiseerde uren, aantallen en euro's zoals weergegeven in de verantwoordingsrapportage over 2024 (bijlage 1). Kijkend naar het werkprogramma als geheel was de inzet fors lager dan we gezamenlijk vooraf hebben geraamd (72%). Maandelijks is de voortgang gedeeld en bent u hierin meegenomen.

Op enkele uitzonderingen na zien we deze onderbenutting op het werkprogramma in de breedte, dus ook bij de overige gemeenten. Een belangrijke reden hiervoor is het gebrek aan voldoende personeel geweest in 2024. Maar ook de komst van de Omgevingswet, robotisering binnen administratieve ondersteuning en het opleiden en inwerken van nieuw personeel spelen een rol. Eind 2024 was de personele bezetting weer redelijk in evenwicht met de omvang van de opdracht. Dit valt ook terug te zien in de verhoogde realisatie van het werkprogramma in het laatste kwartaal van 2024.

Daarnaast geldt voor uw gemeente dat in 2024 de verzoektaakbedrijven (excl. horeca), aan de ODBN zijn overgedragen. Het gaat dan over de afhandeling van meldingen/ informatieplichten en het uitvoeren van toezicht en handhaving. De ingeschatte uren voor deze nieuwe taken, zijn wellicht te hoog ingeschat. Dit draagt voor een groot deel bij aan de lagere inzet op het werkprogramma.

Ontwikkelingen ODBN

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Dit was een grote overgang. Door het instellen van een implementatieteam Omgevingswet, die alle zich voordoende 'kinderziekten' prioriteit konden geven, is deze overgang relatief soepel verlopen. Alles overziend kunnen we met terugwerkende kracht stellen dat de problematiek tot nu toe is meegevallen. Uiteraard zijn er gedurende 2024 nog wel nieuwe uitdagingen naar voren gekomen, maar geen onoverkomelijke problemen.

Het speelveld van de ODBN is, zoals verwacht, door de komst van de Omgevingswet complexer geworden. Deze complexiteit werkt door in onze werkprocessen, waardoor deze ook meer inzet vergen. Daarnaast bleek in de praktijk dat regelgeving soms tegenstrijdig is, waardoor er veel overleg nodig was om één heldere lijn te krijgen. Er is in de afgelopen periode extra ingezet op kennisvergaring en afstemming om te zorgen dat zaken inhoudelijk correct worden afgehandeld. Dit heeft extra inzet van medewerkers gevergd.

De agrarische ontwikkelingen en stikstofperikelen blijven een impact op onze vergunningverlening houden. In november van 2024 hebben wij een inventarisatie gedaan van alle lopende gemeentelijke vergunningprocedures. Deze inventarisatie is bedoeld om op inhoud meer duiding te geven wat de stand van zaken is. Daarnaast wordt hiermee duidelijk om welke redenen aanvragen buiten de termijn lopen.

Wij hebben onze werkwijzen aangepast, met als doel om onze zaken anders te gaan prioriteren zodat we, daar waar mogelijk, binnen de wettelijke termijn kunnen beslissen. In de onderdelen 'nieuwe werkwijze agrarisch' (paragraaf 2.2.1) en 'nieuwe werkwijze industrie' (paragraaf 2.2.2) wordt dit verder toegelicht.

Daarnaast is met de komst van de Omgevingswet de omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM) komen te vervallen. Er heerst op zowel landelijk als lokaal niveau discussie of een OBM milieueffectrapportage (m.e.r.) in bepaalde gevallen naar huidig recht een juridische status heeft (en kwalificeert als een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit). Dit speelt met name

bij de agrarische OBM m.e.r. maar heeft ook gevolgen voor de agrarische OBM fijnstof en bij enkele industriële OBM's.

De ODBN heeft in oktober een standpunt ingenomen welke middels een memo met alle gemeenten is gecommuniceerd. Het standpunt is dat aan (agrarische) OBM's m.e.r. in bepaalde gevallen naar huidig recht géén juridische status toekomt. Dit heeft juridische gevolgen voor onze procedures. Deze zijn uitgewerkt in bovenstaand memo.

Voor toezicht en handhaving gold dat vanaf 1 januari 2024 de controles uitgevoerd moesten worden volgens de Omgevingswet en het Besluit activiteiten leefomgeving. Door de compleet andere opzet van deze regelgeving leidde dit in het begin tot veel onduidelijkheid en duurde met name uitwerkingen van controles langer dan voorheen. Ook de toepassing van het onderdeel specifieke zorgplicht heeft tot gevolg dat toezicht anders uitgevoerd en aangepakt moet worden (beter motiveren waarom bepaalde maatregelen getroffen moeten worden). Gedurende het jaar zijn al veel ontwikkelstappen gezet en puzzelstukjes gelegd, maar voorlopig zal het nog de nodige inzet vergen om binnen toezicht en handhaving volledig ingespeeld te zijn in de systematiek van de Omgevingswet.

Daarnaast zijn binnen toezicht en handhaving de eerste stappen gezet met het gebruik van het risicomodel milieutoezicht. Het model is een nuttig hulpmiddel gebleken bij het selecteren van interessante bedrijven voor controle. In paragraaf 2.3.1.2 gaan we hier dieper op in.

Tot slot wordt ingezet op de invulling van de senior+ functies. We zetten in de op versnelde doorgroei van toezichthouders naar senior(+). Daarnaast is de werving geïntensiveerd. Ook hebben we een traineeship opgezet, waarmee we een groep nieuwe collega's hebben kunnen aantrekken. Zij zijn in 2024 gestart en voltooien hun opleiding in 2025.

De doorontwikkeling van de strafrechtelijke handhaving is in volle gang. Er zijn betere afspraken, nieuwe werkwijzen en de samenwerking tussen toezicht en grijze boa's gaat steeds beter, maar vanwege de personele bezetting is de inzet in 2024 niet op het gewenste niveau gekomen. In de paragrafen 2.3.2.2 en 2.3.3 wordt hier verder op ingegaan.

Binnen sloop en asbest hebben we gezien dat de nieuwe taken onder de Omgevingswet over het algemeen een grotere inspanning hebben gevergd dan vooraf gedacht. Bij bodem heeft de Omgevingswet ook voor de nodige veranderingen gezorgd, maar kon over het algemeen onvoldoende inzet geleverd worden doordat het team niet op sterkte was.

Kwaliteitscriteria 2.3

In 2024 heeft het project borgen en valideren plaatsgevonden om de stand van de ODBN ten aanzien van de kwaliteitscriteria 2.3 extern te laten valideren. Er zijn in totaal 145 medewerkers (in dienst van de ODBN) gevalideerd op hun betreffende deskundigheidsgebied(en) en daarmee hebben we aangetoond dat de ODBN als organisatie voldoet aan de kwaliteitscriteria 2.3.

Er zijn borgingsafspraken gemaakt om ook blijvend te voldoen aan de kwaliteitscriteria en deze ook consequent te monitoren en rapporteren. Onze ambitie is dat elke medewerker volledig gaat voldoen aan diens deskundigheidsgebied. Hierin investeren wij via de persoonlijke opleidingsplannen.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de uitvoering van het werkprogramma voor wat betreft de basistaken en VTH-verzoektaken.

Hoofdstuk 3 zoomt vervolgens in op de overige verzoektaken.

Hoofdstuk 4 vat het geheel van het werkprogramma in uren en euro's samen.

Bijlage 1 gaat in op het financiële en kwantitatieve kader.

2. UITVOERING WERKPROGRAMMA: DE BASIS TAKEN EN VTH-VERZOEKTAKEN

2.1 Algemeen

In 2024 is er wat betreft urenbesteding op de basis- en VTH-verzoektaken 72,1% gerealiseerd in uw gemeente. Deze taken zijn, met uitzondering van geprogrammeerd toezicht, vraaggestuurd waardoor op voorhand niet een exacte inschatting kan worden gemaakt.

Zoals bij de inleiding beschreven, zijn de personele bezetting in 2024 en de ingeschatte uren (ruim 2.250 uren voor de vraaggestuurde onderdelen) voor de overdracht van de verzoektaakbedrijven (excl. horeca) de grootste oorzaken voor de verminderde inzet. Tot slot zijn voor verschillende onderdelen van het werkprogramma vooraf uren opgehoogd voor onder andere de nieuwe taken onder de Omgevingswet en bestuurlijke handhaving. Voor enkele onderdelen is dit aanvullende budget niet benodigd geweest. Voor 2025 kunnen we putten uit betere data/ feitelijke realisatie.

Basis en VTH-verzoektaken	Begroot in uren	Realisatie in uren	Percentage
Vergunningverlening	6.550	3.850	58,8%
Toezicht en handhaving	10.900	8.495	77,9%
Juridische ondersteuning	90	297	329,4%
TOTAAL	17.540	12.641	72,1%

Onderstaand gaan we verder in op de verschillende onderdelen van de basis- en VTH-verzoektaken.

2.2 Vergunningverlening bedrijfsgebonden MBA's

De opdracht vergunningverlening bedrijfsgebonden MBA's is in zijn algemeenheid sterk onderhevig aan alle ontwikkelingen binnen de veehouderij en het stikstofdossier. Door deze problematiek zijn er meerdere aanvragen waar wel inzet op is gepleegd, maar die niet volledig konden worden afgehandeld. In onderstaande tabel zijn alle zaken vermeld waaraan in de periode van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2024 gewerkt is, onderverdeeld in voltooide en in behandeling zijnde zaken.

Vergunningverlening bedrijfsgebonden MBA's	Voltooid in periode	Onderhanden in periode
01 Behandelen aanvragen Omgevingsvergunning milieu	11	18
02 Actualiseren voorschriften Omgevingsvergunning milieu	5	2
03 Intrekken vergunningen milieu	1	0
04 Behandelen milieuneutrale wijziging Omgevingsvergunning milieu	3	6
05 Beoordelen meldingen Bal/ omgevingsplan en informatieplichten	65	31
06 Opstellen maatwerkvoorschriften en beoordelen gelijkwaardigheid	2	4
07 Beoordelen Omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM)	1	7
08 Adviseren m.b.t. vergunningen milieu (o.a. m.e.r.-procedures en beoordelen E-PRTR verslag)	6	3

Over het jaar genomen is de inzet fors minder ten opzichte van de raming die we vooraf gezamenlijk hebben gemaakt (41,6 %). Voor 2024 zijn er fors meer uren begroot als het jaar daarvoor. Zo is er een inschatting gemaakt van het aantal uren voor meldingen/ informatieplichten en het vastleggen van maatvoorschriften dat benodigd zou zijn voor de overgedragen verzoektaakbedrijven (ongeveer

930 uur). Ten opzichte van 2023 is in totaal maar zo'n 200 uur meer besteed aan deze taken, dus ruim 700 uur van de opgehoogde uren is niet besteed (wegens het uitblijven van opdrachten). Een andere reden voor de lage realisatie is dat er 6 industriële bedrijven per 1 januari 2024 zijn overgegaan van provinciale bevoegdheid naar gemeente 's-Hertogenbosch. Hiervoor waren (op basis van ervaringscijfers) ongeveer 650 aanvullende uren in het werkprogramma opgenomen, maar voor al deze bedrijven geldt dat er in 2024 geen aanvraag heeft gelopen. Tot slot is vanaf 2023 de toetsing van het onderdeel natuur en het eventueel aanhaken bij een omgevingsvergunning overgedragen aan de ODBN (200 aanvullende uren). De verwachting is dat hier minder uren aan zijn besteed dan gepland, gezien het aantal aanvragen dat in 2024 heeft gelopen.

2.2.1 Agrarische vergunningverlening

Situatie

Door ontwikkelingen in 2023 en 2024 is er bij de agrarische vergunningverlening in 2024 een aanzienlijke achterstand ontstaan bij het oppakken en afhandelen van aanvragen. Concreet hebben we het over de volgende ontwikkelingen:

- Extra aanvragen voor varkens- en pluimveebedrijven, ingediend voor 1 oktober 2023 in verband met de Interim Omgevingsverordening (IOV) van de provincie Noord-Brabant. Deze aanvragen zijn ingediend i.v.m. de eis uit de IOV dat deze stallen voor 1 juli 2024 emissiearm moesten zijn uitgevoerd.
- Extra aanvragen ingediend voor 1 januari 2024 in verband met het in werking treden van de Omgevingswet. Initiatiefnemers en adviseurs hebben waarschijnlijk overwogen liever onder de oude regelgeving een aanvraag in te dienen. Daarnaast speelt een rol dat 5 van de 10 gemeenten in de ODBN-regio onder de Omgevingswet leges zijn gaan heffen.
- Extra aanvragen en meldingen/informatieplichten voor melkveebedrijven, ingediend voor 1 juli 2024 in verband met de Omgevingsverordening (OV) van de provincie Noord-Brabant. De aanvragen zijn ingediend door de eis uit de OV dat deze stallen voor 1 januari 2026 emissiearm moeten zijn uitgevoerd. Naast de aanvragen zijn voor overige melkveebedrijven ook nog meldingen en informatieplichten ingediend.

Hierdoor is de werkvoorraad in 2024 stevig opgelopen. En daar komt de landelijke impasse rond de te hoge stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden en de twijfel aan de goede werking van emissiearme stalsystemen nog bovenop.

De stikstof- en stalsystemenproblematiek heeft in eerste instantie gevolgen voor de provinciale vergunningverlening natuur, maar raakt ook de gemeentelijke vergunningverlening milieu. Hierdoor kan momenteel in veel gevallen geen volledige en ontvankelijke aanvraag worden aangeleverd en voor zover dit wel mogelijk is, zijn de aanvragen vanwege de genoemde impasse vervolgens vaak niet af te handelen. De afhandeling van deze aanvragen wordt in veel gevallen opgeschort. Dit geldt ook voor aanvragen die niet onder bovengenoemde 3 punten vallen en vaak van nog eerdere datum zijn. Het resultaat is dat er een groot aantal aanvragen bij de ODBN ligt die vooralsnog niet afgehandeld kunnen worden. Het is op dit moment niet de verwachting dat we op redelijke termijn uit de impasse komen. Een recente uitspraak van de Raad van State van 18 december 2024, waarin onder andere het intern salderen vergunningplichtig wordt gesteld, levert mogelijk zelfs nog extra vertraging op.

Nieuwe werkwijze agrarisch

Voorheen werden zaken op volgorde van binnenkomst opgepakt. Dit leidde ertoe dat wij aanvragen in behandeling hadden waarvan voorzien kon worden dat deze op enig moment stil kwamen te liggen (bijvoorbeeld omdat de verklaring van geen bedenkingen (VVGB) niet kon worden afgegeven). Hierdoor ging de beschikbare capaciteit niet altijd naar aanvragen die wellicht wel vergunbaar waren.

Om die reden zijn wij prioriteit gaan geven aan de aanvragen die wél door kunnen. Dit hebben we gedaan door de aanvragen, waarvan na snelle toetsing blijkt dat deze momenteel niet vergund kunnen worden, ook niet verder te beoordelen. Hierdoor ontstaat ruimte om de nieuwe aanvragen op te pakken.

De 'geparkeerde aanvragen' zijn weggehaald bij de vergunningverleners en worden momenteel centraal beheerd. Deze aanvragen worden administratief in beeld gehouden en regelmatig getoetst aan ontwikkelingen. Zodra er groen licht is voor behandeling (bijv. als er weer vvgb's/adviezen met instemming Natura 2000 afgegeven gaan worden) worden de aanvragen weer teruggegeven aan de vergunningverleners en opgepakt.

Op deze manier willen we bereiken dat we met de juiste aanvragen bezig zijn. Daarnaast hebben we ook richting de gemeenten aangegeven dat ze invloed hebben op de prioritering. Zij kunnen aangeven als een aanvraag eventueel met voorrang moet worden opgepakt.

Deze nieuwe werkwijze is in 2024 opgestart en zal ook in 2025 nog doorlopen.

2.2.2 Industriële vergunningverlening

Industriële meldingen/informatieplichten

Vorig jaar is aangegeven dat wij in de loop van 2024 zouden gaan analyseren of onze vernieuwde werkwijze met betrekking tot de afhandeling van industriële meldingen heeft geleid tot een lager gemiddelde uurbesteding.

We hebben in 2024 gemerkt dat de afhandeling van meldingen en (de nieuwe) informatieplichten onder het Besluit activiteiten leefomgeving, en de tijdelijke omgevingsplannen van de gemeenten, aanzienlijk verschilt van de afhandeling onder het Activiteitenbesluit. Initiatiefnemers moeten nu per milieubelastende activiteit (MBA) een melding en/of informatieplicht indienen. Voor veel bedrijven betekent dit dat er meerdere (DSO) verzoeken (voor alle uit te voeren MBA's) ingediend moeten worden terwijl onder het Activiteitenbesluit één melding voor het gehele bedrijf volstond. Deze zaken moeten op zichzelf en in samenhang met het geheel beoordeeld worden. Een vergelijking in uurbesteding voor de oude en nieuwe situatie is hierdoor lastig te maken en niet geheel representatief. Op termijn zullen er nieuwe ervaringscijfers ontstaan.

Nieuwe werkwijze behandeling vergunningaanvragen industrie

In november 2024 hebben we ook de behandeling van de industriële aanvragen opnieuw bekeken en zijn we tot een nieuwe werkwijze gekomen om te zorgen dat termijnen beter gehaald worden.

We merken dat industriële aanvragen vaak slecht van kwaliteit zijn. Dit komt onder andere omdat in lang niet alle gevallen een adviseur wordt ingeschakeld en de kennis bij het bedrijf zelf ontbreekt.

Om die reden hebben we ervoor gekozen om voor industriële aanvragen éérs te toetsen op volledigheid. Hierdoor kunnen we de aanvraag sneller opschorten. Daarnaast worden aanvragen sneller buiten behandeling gelaten als de gevraagde aanvullingen onvolledig zijn of niet tijdig worden ingediend.

In 2025 gaan we deze nieuwe werkwijze verder uitbouwen en vervolgens analyseren of dit daadwerkelijk leidt tot het beter behalen van de termijnen.

2.3 Toezicht en handhaving

2.3.1 Geprogrammeerd toezicht en handhaving

Kijkend naar het geprogrammeerd toezicht 2024 dan zien we dat er in totaal 267 inspectiezaken zijn voltooid en dat er daarnaast 106 inspectiezaken in behandeling waren. Dit heeft 73,8% aan inzet gevraagd. Zoals al eerder aangegeven, zijn we in 2024 gestart met een traineeship van een groep nieuwe toezichthouders die nog opgeleid moesten worden. Omdat dit een investering vraagt van ervaren toezichthouders en de nieuwe toezichthouders niet direct volledig inzetbaar zijn, heeft dit geleid tot een lagere inzet dan vooraf geraamd. In 2025 kunnen we naar verwachting de vruchten plukken van de extra capaciteit binnen toezicht.

Van de in 2024 uitgevoerde (her)inspecties wordt hieronder een uitsplitsing gemaakt. Dit betreft een gedeelte van de hierboven genoemde aantallen omdat alleen (her)inspecties worden weergegeven met een inspectiedatum tussen 1 januari en 31 december 2024. Daarnaast worden de (her)inspecties energie hieronder niet meegenomen omdat deze in paragraaf 2.3.1.2 terugkomen.

Type (her)inspectie	Aantal
Inspectie bedrijven met vaste bezoekfrequentie industrie (incl. risicorelevante bedr.)	27
Inspectie bedrijven met vaste bezoekfrequentie agrarisch	0
Inspectie veehouderij risicogericht	36
Inspectie branche/thema/risicomodel	108
Herinspecties	93
Herinspecties na voornemen last onder dwangsom/ bestuursdwang	10
Herinspecties na handhavingsbeschikking (dwangsom/ bestuursdwang)	1

In 2024 vielen de volgende zaken op binnen het geprogrammeerde toezicht:

- Een aantal (voormalig provinciale) bedrijven die sinds 1 januari 2024 onder de bevoegdheid van de gemeente zijn komen te vallen door de komst van de Omgevingswet. Door een alternatieve toezichtaanpak zijn er veel overtredingen geconstateerd.
- Ook is gebleken dat inspecties bij een aantal tankstations meer tijd hebben gekost. Dit heeft met name te maken met de nieuwe wetgeving conform het Besluit activiteiten leefomgeving.

2.3.1.1 Branche- en themaprojecten

Een deel van het geprogrammeerde toezicht wordt uitgevoerd aan de hand van branche- en themaprojecten. Niet alle branches of thema's zijn actueel voor elke gemeente. Voor de gemeente 's-Hertogenbosch is uitvoering gegeven aan de volgende branche- en themaprojecten van 2024:

- Tankstations met LPG
- Afvalverwerkingsbedrijven
- Loonwerkers
- Blinde vlekken/ gebiedsgericht industrie en agrarisch
- Particuliere verkooppunten vuurwerk
- CO₂ koelingen
- ZZS (zeer zorgwekkende stoffen)

Een deel van de bevindingen binnen de branche- en themaprojecten wordt hieronder weergegeven.

Tankstations met LPG

Ondanks dat deze tankstations al jaren met regelmaat gecontroleerd worden, zien we nog steeds de nodige overtredingen binnen deze branche. De meeste overtredingen vallen toe te kennen aan keuringsfrequenties, en de resultaten van de keuringen, bij de ondergrondse tanks en de

vloeistofdichte vloeren. We gaan nadenken hoe we een beter naleefgedrag kunnen stimuleren binnen deze branche.

Loonwerkers

De branche loonwerkers is deels doorgeschoven naar 2025. Dit vanwege toegenomen capaciteit bij het cluster bodem waardoor beter samengewerkt kan worden met de toezichthouders bodem. Daarnaast kan de ODBN voortaan dronetoezicht inzetten, voor bijvoorbeeld het inmeten van grondopslag. In 2024 zijn daarom eerst de kleinere bedrijven in deze branche bezocht. Hier zijn geen grote misstanden uit naar voren gekomen. Een deel van deze bedrijven, die toch een grote opslag van grond en zand bleken te hebben, worden opnieuw gecontroleerd met inzet van cluster bodem en dronetoezicht.

Particuliere verkooppunten vuurwerk

In 2024 zijn alle particuliere verkooppunten voor vuurwerk gecontroleerd. Deze branche wordt al vele jaren intensief bezocht. Afgelopen jaar zijn bij 2 vuurwerk verkooppunten overtredingen geconstateerd (welke ook strafrechtelijk opgepakt worden), maar over het algemeen is het naleefgedrag erg goed binnen deze branche. Voor 2025 is daarom samen met alle gemeenten bepaald dat alleen nog achterblijvers en de verkooppunten midden in woonwijken worden gecontroleerd.

Afvalverwerkingsbedrijven

We hebben binnen deze branche gezien dat het relatief vaak voorkomt dat ingezamelde afvalstoffen niet worden gemeld in het Landelijk meldpunt afvalstoffen (LMA). Gevolg hiervan is dat er onvoldoende inzage is in de afvalketen. Dit kan tot effect hebben dat afvalstoffen bijvoorbeeld op een onjuiste manier worden verwerkt met de nodige gevolgen voor het milieu. In 2025 pakken we door op deze branche.

Blinde vlekken/ gebiedsgericht industrie en agrarisch

Bij gebiedsgericht toezicht hebben we bij meerdere locaties geconstateerd dat een bedrijf niet bekend was bij onze dienst of gewijzigd is. Die bevindingen worden meegenomen in het vervolgetraject. Omdat bij gebiedsgericht toezicht niet direct een gehele controle wordt uitgevoerd, worden de meest interessante locaties gecontroleerd in 2025.

ZZS

Ook in 2024 is bij geselecteerde bedrijven geïnventariseerd of er daadwerkelijk sprake was van het gebruik van ZZS en of deze stoffen ook geëmitteerd worden. Wanneer dit het geval was, moesten deze bedrijven een Vermijdings- en Reductieprogramma (V&RP) opstellen/ overleggen. Dit programma dient ervoor om de emissies van ZZS naar lucht en water te minimaliseren en moet eens per 5 jaar geüpdatet worden. In 2025 zoomen we in op autowasstraten (poetsmiddelen) en metaalbewerking (koelemulsie), omdat uit signalen blijkt dat ZZS daar geregeld voorkomt. Daarnaast kunnen ook controles bij bedrijven met een V&RP plaatsvinden, om op de voortgang van het programma toe te zien.

CO₂ koelingen

Bij de controles op CO₂ koelingen bij supermarkten is gebleken dat ongeveer de helft van de bezochte locaties één of meerdere overtredingen had. Grotendeels zit dit in het niet jaarlijks uitvoeren van de ontruimingsoefening plaats, het bedrijfsnoodplan dan wel dat er een hulpverlener aanwezig is of het ontbreken van een noodstop/ deze niet zichtbaar is. Afgezet tegen het eerder uitgevoerde project in 2022/2023 zien we wel verbetering. Voor 2025 worden eventuele controles geselecteerd op basis van het risicomodel milieutoezicht.

2.3.1.2 Risicomodel milieutoezicht

Eind 2023 is voor het eerst gebruik gemaakt van het door de ODBN ontwikkelde risicomodel milieutoezicht. Dit om de selectie van prioritaire bedrijven in 2024 op te kunnen stellen. Dit risicomodel heeft als doel om risicogericht keuzes te maken bij het opstellen van de bedrijvenlijsten. Per bedrijf wordt een risicoscore berekend op basis van drie factoren: naleefgedrag, milieueffect en tijd sinds laatste controle. Deze risicoscores vormen de basis voor de te selecteren prioritaire bedrijven, maar de uiteindelijke keuzes worden door de coördinatoren toezicht gemaakt. Dit omdat het model nog niet optimaal is en gevoed moet worden door data om steeds betere resultaten te geven. Het is dus ook een groeimodel.

Afgelopen jaar zijn de bedrijven uit de lijst bezocht en de eerste inzichten laten zien dat de uitkomsten van de inspecties in grote lijnen aansluiten bij de verwachting. Hoewel het percentage inspecties waarbij overtredingen worden geconstateerd licht is gedaald (van 62% in 2023 naar 60% in 2024), is het gemiddeld aantal overtredingen per inspectie met één overtreding toegenomen (van 2,11 overtredingen in 2023 naar 3,06 overtredingen in 2024). Met deze resultaten lijkt het risicomodel te helpen om de juiste die bedrijven te selecteren waar wet- en regelgeving onvoldoende wordt nageleefd. Daarnaast bevestigen de cijfers dat we in 2024 vaker bedrijven hebben bezocht waar we langere tijd niet zijn geweest (65% in 2024 versus 55% in 2023). Hiermee voldoet dit aan de intentie om ook bedrijven te selecteren waar we lang niet zijn geweest. Toch oppert het risicomodel ook in 40% van de gevallen bedrijven die uiteindelijk geen overtredingen blijken te hebben. Dit laat zien dat er ruimte is voor verdere verbetering van het model.

De ervaringen opgedaan voor de bedrijveselectie in 2024 zijn geëvalueerd en hebben geleid tot aanpassingen in het risicomodel. De aanpassingen hebben als doel om het risicomodel betrouwbaarder te maken. Zo krijgen bedrijven die lang niet zijn gecontroleerd een hogere score op de factor 'tijd sinds laatste controle'. Hiermee voorkomen we dat bedrijven waar we weinig informatie van hebben niet in beeld komen. Daarnaast is het milieueffect aangescherpt door een nieuwe weging voor afval toe te passen en meer differentiatie aan te brengen in het onderwerp externe veiligheid. Ook het naleefgedrag is verbeterd, onder meer door strafrechtelijke handhavingstrajecten mee te wegen en de weging van de LHSO-scores aan te passen. In 2025 staat wederom een evaluatie gepland om het model verder te verfijnen en verbeteren.

2.3.1.3 Energietoezicht

Uitvoering

In 2024 zijn voor de gemeente 's-Hertogenbosch 72 inspecties uitgevoerd op de energiebesparingsplicht (EBP). Toezichhouders van de ODBN toetsen tijdens de inspectie of bedrijven alle (erkende) maatregelen hebben uitgevoerd die zich binnen vijf jaar terugverdienen.

Op 1 december 2023 was de deadline voor informatieplichtige bedrijven (IPEB) om een rapportage in te dienen over hun energieverbruik en de besparende (erkende) maatregelen die zij hebben getroffen. In 2024 hebben we voor uw gemeente 419 adressen aangeschreven waarvan we vermoeden dat deze een informatieplicht hebben, maar die nog geen rapportage hadden ingediend. Op 31 december 2024 hadden in totaal 605 bedrijven voldaan aan de informatieplicht. Dit traject wordt in 2025 vervolgd.

Op 1 december 2023 was ook de deadline voor Onderzoeksplichtige bedrijven (OPEB) om een onderzoeksrapportage energiebesparing in te dienen. In 2024 zijn er 4 bedrijven aangeschreven en zijn in totaal 7 onderzoeken ontvangen. Daarvan zijn er inmiddels 6 beoordeeld en akkoord bevonden. Het laatste onderzoek wordt nog beoordeeld. Dit traject wordt in 2025 vervolgd.

Handhaving

Voor het bereiken van de bovengenoemde resultaten is het niet nodig geweest om handhavingstrajecten op te starten.

Outcome

Met het uitvoeren van alle opgelegde besparende maatregelen, wordt naar schatting 1.009.666 kWh elektriciteit en 111.115 m³ aardgas bespaard. Dat staat gelijk aan 7.152 GJ en voorkomt de uitstoot van 568 ton CO₂. De bedrijven die zijn bezocht besparen met de maatregelen die wij hen opleggen gemiddeld 4,8 % op hun energieverbruik.

Financieel

De energie-inspecties zijn uitgevoerd vanuit twee opdrachten/budgetten: het gemeentelijk werkprogramma en de specifieke uitkering van het Rijk voor toezicht en handhaving energie (SPUK-THE). Het budget vanuit het gemeentelijk werkprogramma voor 2024 is voor 107% besteed, een lichte overbenutting. De besteding van de SPUK-THE regeling ligt op schema. We verwachten aan het einde van de looptijd (31 december 2026) op een volledige benutting uit te komen.

2.3.2 Niet-geprogrammeerd toezicht en handhaving

Niet-geprogrammeerd toezicht bestaat uit een aantal onderdelen. Het budget was in totaal 3.250 uren. Een aanzienlijk deel van dit budget heeft betrekking op (aanvullende) milieucontroles die gedurende het jaar geïnitieerd worden (losse opdrachten) door zowel de gemeente als de ODBN. In 2024 zijn er 41 inspectiezaken behandeld en is hieraan 319 uur besteed.

De afhandeling van klachten- en incidentmeldingen beslaat eveneens een groot deel van het niet-geprogrammeerde toezicht. Hieraan is 1.229 uur besteed. Het betreft de administratieve afhandeling van klachten, het toezicht bij bedrijven waar klachten over worden ingediend en het toezicht naar aanleiding van ongewone voorvallen. Ook een eventuele oproep voor omgevingszorg komt ten laste van dit budget. In paragraaf 2.3.2.1 gaan we verder in op de behandelde klachten- en incidentmeldingen.

Samen met de overige taken die onder niet-geprogrammeerd toezicht vallen, waaronder bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving, is de gevraagde inzet lager geweest dan de geraamde inzet (61,5%). Na jarenlange stijging van dit onderdeel van het werkprogramma, zien we nu een daling. Hiertoe worden al langere tijd inspanningen gedaan. De nieuwe werkwijze rond de afhandeling van klachten- en incidentmeldingen, met onze administratieve medewerkers klachtenafhandeling, is hier een voorbeeld van. De werkwijze is efficiënt gebleken en leidt tot zowel minder als ook een betere afhandeling van meldingen.

Naast het bovenstaande waren ook binnen dit onderdeel van het werkprogramma aanvullende uren (ruim 1.300 uren) opgenomen voor de overgedragen verzoektaakbedrijven (excl. horeca).

Waarschijnlijk is deze inschatting aan de hoge kant geweest en zijn niet alle uren benut. Dit draagt bij aan de lagere realisatie binnen niet-geprogrammeerd toezicht en handhaving.

In 2024 vielen de volgende zaken op binnen het niet-geprogrammeerde toezicht:

- Controles die zijn uitgevoerd als gevolg van het vervangen van een kunstgrasmat. Met name de afvoer van deze producten als afvalstof verliep niet conform regelgeving. Handhaving is noodzakelijk geweest om onjuiste afvoer te voorkomen.
- Een inspectie met het interventieteam van de gemeente op een aantal locaties rondom de Churchillaan. Hierbij zijn diverse overtredingen geconstateerd die via een handhavingstraject zijn opgelost.

2.3.2.1 Klachten/ ongewone voorvallen/ omgevingszorg

In 2024 zijn in totaal 2.141 klachten- en incidentmeldingen geregistreerd in de Milieuklachtenapplicatie (MKA), welke onder het gemeentelijk werkprogramma vallen. Voor de gemeente 's-Hertogenbosch zijn 309 (mogelijke) bedrijfs-/ MBA-gebonden klachten behandeld, opgepakt en afgerond. Daarnaast ook nog 17 ongewone voorvallen. Van ongeveer 33% van de meldingen is de veroorzaker onbekend.

Onderstaande situaties vallen hierin op:

- Een aantal bedrijven melden opvallend vaak lekkage van koelmiddelen uit koelinstallaties. Bij één bedrijf vinden deze lekkages zo vaak plaats dat een handhavingstraject is gestart om dusdanige acties uit te voeren dat lekkages voorkomen gaan worden.
- Na aanhoudende klachten over geluidsoverlast afkomstig van een nabijgelegen bedrijf is na intensief onderzoek en toezicht vast komen te staan dat dit bedrijf niet de veroorzaker was van de overlast. Dit bleek een verderop gelegen bedrijf te zijn. Inmiddels zijn daar maatregelen getroffen zodat de overlast voor de omgeving is afgenomen/ gestopt.
- Voor diverse locaties binnen de gemeente zijn aan de hand van klachtmeldingen onderzoeken gestart vanuit toezicht om geluidsoverlast van installaties te achterhalen. Niet in alle gevallen kan altijd de veroorzakende bron worden vastgesteld. In een aantal gevallen zijn maatregelen nodig geweest omdat sprake was van een overtreding van een geluidsnorm.
- Tot slot zijn in 2024 twee oproepen geweest voor omgevingszorg. Dit betrof een brand van elektrische accu's bij een bedrijf en een brand van een schuur waar asbest bij vrij kwam.

2.3.2.2 Repressie handhaving

Bestuurlijke handhaving

In 2024 hebben wij voor uw gemeente aan 10 zaken gewerkt waarbij een last onder dwangsom/ bestuursdwang was opgelegd. In 2 gevallen is de last (in één geval een voornemen last onder bestuursdwang) daadwerkelijk in 2024 opgelegd/ voorbereid. Bij de overige zaken is de last voor 2024 opgelegd, maar kende het handhavingstraject een doorloop naar 2024. Daarnaast zijn er 2 verzoeken om handhaving ingediend.

In paragraaf 2.6 worden de meest interessante handhavingzaken en het verloop hiervan, nader toegelicht.

Strafrechtelijke handhaving

In het derde kwartaal van 2024 zijn er twee grijze BOA's bij gekomen (waaronder één senior) en kwam het totaal op 3 BOA's. Voor een groot deel van 2024 hebben we de strafrechtelijke handhaving dus met beperkte capaciteit uit moeten voeren.

Inmiddels zijn er 4 grijze BOA's in dienst. Voor het jaar 2025 is de capaciteit naar verwachting op orde. Met deze uitbreiding kunnen er ook meer strafrechtelijke onderzoeken worden opgestart.

Hierbij streven we ernaar om meer strafbare feiten middels een dossier en/of bestuursrechtelijke strafbeschikking fysieke leefomgevingsfeiten te kunnen aanbieden bij het Functioneel Parket, dan wel het CJIB.

Strafrechtzaken 's-Hertogenbosch

Er werden vanuit toezicht 12 zaken aangedragen voor een toetsing strafrechtelijke handhaving. De zaken gingen over asbest, vuurwerk, het onjuist opslaan van afvalstoffen en het niet melden van een ongewoon voorval. Het doel van de toetsing is om na te gaan of een zaak zich leent voor strafrecht of dat wellicht beter voor een zuiver bestuursrechtelijke aanvliegroute gekozen kan worden. Daarbij worden afwegingen gemaakt rond de bewijsvoering en capaciteit/prioriteit, maar ook of de zaak

überhaupt gewichtig genoeg is voor strafrecht (bijvoorbeeld aanwezigheid van verzwarende aspecten zoals onomkeerbaarheid, recidive of combinatie met andere strafbare feiten). Bij 8 werd uiteindelijk door de BOA geconcludeerd dat deze niet in aanmerking kwamen voor (succesvolle) strafrechtelijke handhaving óf besloot het Functioneel parket om de zaak (naast bestuursrechtelijk optreden) toch niet strafrechtelijk op te pakken. In 3 gevallen is er proces-verbaal opgemaakt. Aan de laatste zaak wordt in 2025 verder gewerkt en hiervan zal nog proces-verbaal worden opgemaakt.

Nieuwe werkafspraken

In 2024 hebben we nieuwe werkafspraken rond strafrecht en de LHSO vastgesteld, onder andere dat er bij bepaalde LHSO-scores (A4, B3, C2, D1 en zwaarder) altijd een strafrechtelijke toets plaatsvindt. Dit is nu ook geborgd in onze systemen. De verwachting is dat dit samen met de overige werkafspraken en de verhoogde capaciteit bij de BOA's gaat resulteren in meer strafzaken in 2025. Daarnaast verwachten we in 2025 ook met een nieuwe regionale overlegstructuur strafrecht te beginnen. Door intensievere samenwerking met onder andere het Functioneel Parket (FP) verwachten we meer zicht te krijgen op de prioriteiten en capaciteit bij het FP en daarmee nog efficiënter te zijn in de zaken die we wel of niet doorzetten.

2.3.3 Overtredingen milieu LHSO

Volgens de Landelijke handhavingsstrategie Omgevingsrecht worden geconstateerde overtredingen bij een eerste inspectie ingeschaald op milieuzwaarte, van 1 tot 4 waarbij 4 het zwaarste is. Ook het gedrag van de ondernemer wordt beoordeeld, van A goedwillend tot D notoir/crimineel. Dit levert een zogenaamde LHSO-score op waaraan mogelijke bestuurlijke interventies gekoppeld zijn. Hoe hoger de score, hoe zwaarder de sancties die ingezet kunnen worden. Tevens geven bepaalde (hogere) scores aanleiding het starten van een strafrechtelijk traject. Van alle gescoorde eerste milieu-inspecties (205 in totaal) kunnen de onderstaande gegevens worden vermeld. De A0-score geeft aan dat bij die eerste inspecties geen tekortkomingen zijn geconstateerd, de zogenaamde spontane naleving.

Hoogste LHSO score per inspectie		gedrag; goedwillend → notoir/crimineel			
		A	B	C	D
aanzienlijk/ onomkeerbaar ↑ vrijwel nihil	4		1		
	3	17	5	1	
	2	11	79	2	
	1	9	4	1	
	0	75			

Totaal aantal overtredingen		gedrag; goedwillend → notoir/crimineel			
		A	B	C	D
aanzienlijk/ onomkeerbaar ↑ vrijwel nihil	4		1		
	3	56	9	1	
	2	33	213	4	
	1	11	8	1	

Uit de bovenstaande gegevens kan afgeleid worden dat er bij 75 eerste inspecties geen overtredingen zijn geconstateerd (37%). Bij de eerste inspecties waar wel overtredingen zijn vastgesteld, waren gemiddeld genomen 2,6 overtredingen per inspectie.

Van alle tekortkomingen bij eerste inspecties (regio breed) blijkt dat 24% betrekking heeft op het aspect veiligheid, gevolgd door de aspecten bodem en afwijking t.o.v. vergunning/melding (beiden 17%) en daarna volgen de aspecten energie en luchtmissies/geur (beiden 15%). De overgebleven 12% betreffen overtredingen op de aspecten afval, lozingen en geluid.

Dat het overgrote deel van de overtredingen in de lichtere categorieën valt is een landelijke trend en dus niet uniek voor de ODBN. De verwachting is dat aangescherpte werkafspraken en processen (zoals in de voorgaande paragraaf beschreven), waaronder de 'handreiking LHSO' en een strengere kwaliteitstoets LHSO, gaan leiden tot een gedifferentieerder beeld qua overtredingen.

2.4 Bodem en mobiel breken

Voor het onderdeel meldingen basistaken bodem en mobiel breken is de inzet lager geweest dan vooraf geraamd (68,1%). Grootste oorzaak hiervoor was het gebrek aan capaciteit binnen het cluster bodem om alle taken uit te voeren. Hierdoor is de risicoprioritering verhoogd en zijn quickscans op alle ingediende meldingen uitgevoerd. Daarmee kon de capaciteit die voorhanden was ingezet worden op de meest risicovolle meldingen.

Inmiddels is de gehele capaciteit van het cluster bodem stevig uitgebreid en voor 2025 op orde.

Voor het onderdeel toezicht is in de tweede helft van 2024 een inhaalslag gemaakt door uitbreidingen in de capaciteit. Toch is de realisatie achter gebleven op de vooraf ingeschatte inzet (69,3%). Reden hiervoor is dat het budget wellicht te hoog is geweest. Enerzijds vanwege 400 aanvullende uren voor de (nieuwe) taken Omgevingswet, welke wellicht te hoog zijn geweest. Anderzijds zijn er in het werkprogramma op verzoek van de gemeente 180 uren overgeheveld (naar dit onderdeel) vanuit de overige verzoektaak advies bodem (OV15). Bij advies bodem zien we daardoor nu een flinke overschrijding (811,7%). Indien de 180 uren niet waren overgeheveld, zou de realisatie van advies bodem zijn uitgekomen op 116,2%, wat slechts een lichte overbenutting zou zijn.

Meldingen basistaken bodem en mobiel breken

In onderstaande tabel worden alle typen meldingen en informatieplichten uitgesplitst die in 2024 in behandeling zijn geweest (zaken die betrekking hebben op ondersteuning/werkverdeling zijn niet in de tabel opgenomen).

Meldingen en informatieplichten bodem	Aantal
Melding i.h.k.v. Besluit activiteiten leefomgeving (m.b.t. bodem)	39
Melding gesloten bodemenergiesystemen (GEBES)	17
Melding bodemsanering	1
Melding Bbl (activiteit mobiel breken van bouw- en sloopafval)	13
Informatieplicht graven boven interventiewaarde	19
Informatieplicht graven onder interventiewaarde	16
Informatieplicht mobiel breken	4
Informatieplicht GEBES	18
Informatieplicht bodemsanering	2
Informatieplicht toepassen grond	6
Informatieplicht tijdelijke opslag grond	0
Informatieplicht toepassen bouwstof	0

Informatieplichten

Door de introductie van de Omgevingswet zijn er voor bodem informatieplichten bijgekomen. De gegevens in de informatieplicht zijn heel verschillend en in sommige gevallen een aanvulling op de melding. Alleen voor de activiteiten 'kleinschalig graven boven interventiewaarde', 'toepassen bouwstof' en 'graven onder interventiewaarde' komt er een informatieplicht binnen zonder melding. Onder andere voor 'graven boven interventiewaarde', 'saneren', 'tijdelijke opslag' en 'toepassen in een grootschalige bodemtoepassing' moet er gemeld worden maar moeten er ook meerdere informatieplichten worden ingediend. Bijvoorbeeld bij saneren moet er op meerdere momenten vooraf informatie worden gedeeld maar ook bij het beëindigen. Het behandelen van de informatieplichten zorgt voor extra druk op de beschikbare capaciteit.

Besluit activiteiten leefomgeving (m.b.t. bodem)

We hebben in 2024 bij de gemeente een presentatie gegeven over hoe om te gaan met bodemkwaliteit en de verplichte meldingen, in het bijzonder onder de Omgevingswet. Voor brancheorganisaties hebben wij een soortgelijke presentatie gegeven waarbij ook ondernemers uit de gemeente 's-Hertogenbosch aanwezig konden zijn.

Door deze presentaties zagen we in de loop van het jaar het aantal meldingen Bal (m.b.t. bodem) toenemen, vooral vanwege de meldingen die door de gemeente zelf ingediend werden.

Gesloten Bodemenergiesystemen (GEBES)

Het beoordelen van de meldingen GEBES gebeurt niet risicogericht zoals bij de andere opdrachten. Dit komt door de extra regels van de provincie en omdat de meldingen moeten worden ingevoerd in het LGR (Landelijk Grondwater Registratiesysteem).

Saneren

Door de komst van de Omgevingswet is 'saneren' gesplitst. We kennen nu saneren op grond van de Omgevingswet en saneringen op grond van de Wet bodembescherming (Wbb), welke onder het overgangsrecht vallen. De gemeente 's-Hertogenbosch is bevoegd gezag voor beiden vormen van saneren.

Toezicht basistaken bodem en mobiel breken

Naar aanleiding van de ingediende meldingen en informatieplichten worden er ook inspecties uitgevoerd. In 2024 zijn er 76 inspectiezaken in behandeling geweest. De gecontroleerde locaties zijn op basis van een risico quickscan geselecteerd.

Van de in 2024 uitgevoerde inspecties wordt hieronder een uitsplitsing gemaakt (zaken die betrekking hebben op ondersteuning/werkverdeling zijn niet in de tabel opgenomen).

Type (her)inspectie bodem en mobiel breken	Aantal
Inspectie Besluit activiteiten leefomgeving (m.b.t. bodem)	22
Inspectie gesloten bodemenergiesystemen (GEBES)	24
Inspectie bodemsanering	18
Inspectie mobiel breken	6
Vrijeveld-inspectie	2
Herinspectie	2

Bijzondere werkzaamheden

In Rosmalen is geprobeerd een partij grond toe te passen die afkomstig was van een hybride kunstgrasveld (sportveld) uit de regio Nijmegen. Uit de controle bleek dat in deze partij meer dan

sporadisch plastic aanwezig was. Deze zaak is mede aanleiding om verder onderzoek te doen naar de omvang van het probleem bij hybride kunstgrasvelden.

Verzoektaken bodem

Voor uw gemeente zijn 15 bodemonderzoeken beoordeeld onder de opdracht 'Advies bodem'. Dit zijn voornamelijk saneringen in het kader van de Wet bodembescherming (overgangsrecht Omgevingswet). Daarnaast zijn nog 11 adviezen op bodemsaneringsplannen gegeven. Hoewel deze taken onder de overige verzoektaken vallen (OV15), worden deze voor de volledigheid toch hier benoemd.

Notitie bodemtaken ODBN 2025-2028

Deze notitie beschrijft de uitvoering van de bodemtaken door de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN). Het gaat in op de doelen en ambities, de (wettelijke) taken en de manier waarop de ODBN daar uitvoering aan geeft.

In 2024 is deze notitie grotendeels uitgewerkt en deze wordt in 2025 voorgelegd aan het RSP.

2.5 Sloop en asbest

Voor het onderdeel behandelen sloopmeldingen met asbest ligt de realisatie goed in lijn met de vooraf geraamde uren (106,4%). Voor het onderdeel toezicht sloop met asbest was de inzet fors hoger dan vooraf geraamd (147,3%). Dit kwam onder meer door een omvangrijke en complexe zaak over spuitasbest (zie hieronder).

In onderstaande tabel worden alle typen meldingen, informatieplichten en toezicht uitgesplitst die in 2024 in behandeling zijn geweest (zaken die betrekking hebben op ondersteuning/werkverdeling zijn niet in de tabel opgenomen).

Sloop met en zonder asbest	Aantal
Beoordeling asbestinventarisatie	619
Inspectie asbestverwijdering	644
Herinspectie	1
Herinspectie na last onder dwangsom	1
Vrijeveld-inspectie sloop (zonder asbest)	15

In 2024 waren de nieuwe sloop- en asbesttaken onder de Omgevingswet nog niet bij de ODBN ondergebracht. In 2025 worden de gecombineerde meldingen/ inspecties (zowel asbestverwijdering als bouwkundige sloop) onder het werkprogramma uitgevoerd en zijn de taken rond slopen zonder asbest (alleen bouwkundige sloop, overige verzoektaken) als order bij de ODBN ondergebracht. Orders zijn opdrachten buiten het werkprogramma.

In 2024 vielen de volgende zaken op binnen sloop en asbest:

- Spuitasbest in een wooncomplex in 's-Hertogenbosch. Het naastgelegen complex is door ons onderzocht en bleek deels verontreinigd. Complexe en omvangrijke zaak.
- Locatie in 's-Hertogenbosch met een slecht asbestdaken. Op verzoek van de gemeente controle uitgevoerd om de risico's in kaart te brengen. Aangeschreven op het laten uitvoeren van een asbestinventarisatie, het verwijderen van asbesthoudende restanten en losse delen. Dit binnen 6 maanden na ondertekening.

Werkkamer Asbest

De ODBN is actief lid van de Werkkamer Asbest (van Omgevingsdienst NL).

Tactisch gezien worden er afspraken gemaakt over onder andere de aanpak van illegale saneringen, juridische verantwoordelijkheid en inbreng bij landelijke interpretatie van wetgeving.

Op operationeel vlak wordt er structureel kennis en data over de uitgevoerde controles en interventies uitgewisseld.

Afgelopen jaar is er veel te doen geweest over de komst van de Omgevingswet, veranderingen van de asbestwetgeving en de aankomende certificatieschema wijziging.

De ODBN heeft hier een actieve rol in gehad en er zijn in diverse adviezen naar de Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA) en ministeries van I&W gestuurd. Daarnaast is de ODBN vertegenwoordigd in het ZKCO (Zuidketencasus overleg) waarbij de 6 zuidelijke omgevingsdiensten zijn vertegenwoordigd en daarnaast de ketenpartners NLA, inspectie Leefomgeving en Transport (IL&T) en politie.

Notitie asbest- en slooptaken ODBN 2025-2028

Deze notitie beschrijft de uitvoering van de asbest- en slooptaken door de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN). Het gaat in op de doelen en ambities, de (wettelijke) taken en de manier waarop de ODBN daar uitvoering aan geeft.

In 2024 is deze notitie grotendeels uitgewerkt en deze wordt in 2025 voorgelegd aan het RSP.

2.6 Juridische ondersteuning

De inzet op juridische ondersteuning (bezwaar en beroep) ligt fors hoger dan de vooraf geraamde inzet (329,4%). Gedurende 2024 hebben wij hier al op gewezen.

Dit onderdeel van het werkprogramma valt lastig in te schatten omdat vooraf niet is te voorspellen bij welke zaken het tot bezwaar of beroep zal komen. Ook het aantal uren dat een dergelijke zaak dan in beslag neemt is heel variabel en hangt sterk samen met de duur en complexiteit van de procedure.

Naast het behandelen van bezwaar en beroep worden in deze paragraaf ook een aantal handhavingzaken (niet-geprogrammeerd toezicht) nader toegelicht. Hierdoor kunnen alle juridische werkzaamheden onder deze paragraaf beschreven worden.

In 2024 werkten we aan twee beroepen en een hoger beroep (zie onderstaand). Verder waren de volgende (handhaving/gedoog)zaken noemenswaardig:

- *Motorcrossen Den Dungen*

Wij hebben een motorsportclub revisievergunning verleend. Het komt erop neer dat twee clubs op één motorcrossterrein komen. Onderdeel van de vergunning is ook ETFAL. Dat deel is behandeld door de gemeente. De zaak ligt zeer gevoelig in de omgeving. Een omwonende en een belangenvereniging hebben beroep ingesteld tegen de verleende revisievergunning. In november 2024 was de zitting bij de rechtbank. Eind november 2024 heeft de rechtbank een tussenuitspraak gedaan. De rechtbank laat de geluidsvoorschriften voor het motorcrossterrein in stand.

De rechtbank vindt verder dat de verleende vergunning twee gebreken heeft. De rechtbank sluit allereerst namelijk niet uit dat de vergunning voorziet in een intensivering van het gebruik in strijd met ruimtelijke ordening en stelt vast dat de gemeente daarvoor geen toestemming heeft verleend. Op het terrein staat verder een clubhuis en dat is volgens de rechtbank niet goed geregeld in de vergunning. Meer specifiek gaat het om regulering van de openingstijden van het clubhuis. De gemeente (voor RO) en wij (voor het clubhuis) mogen deze gebreken te herstellen. Daar hebben we tijdens de zitting ook om gevraagd.

- Handhavingsverzoek geluidsoverlast Rosmalen*

Een omwonende van een bedrijf heeft verzocht tot handhaving onder meer vanwege geluidsoverlast door verkeersbewegingen van vrachtwagens en het overnachten in vrachtwagens met draaiende (koel)motoren. Er zijn maatwerkvoorschriften gesteld aan het bedrijf en daarop hebben wij gehandhaafd. Dat heeft geleid tot het verbeuren aan dwangsommen.

Namens het bedrijf is bezwaar gemaakt. Na de hoorzitting heeft een overleg plaatsgevonden tussen het bedrijf, zijn advocaat, de gemeente en de ODBN, maar dit heeft niet geresulteerd in oplossingen. Het bezwaar is overeenkomstig het advies van de bezwaarschriftencommissie ongegrond verklaard. Vervolgens is namens het bedrijf beroep ingesteld.

In april 2024 heeft de rechtbank uitspraak gedaan. De rechtbank heeft het beroep van het bedrijf gegrond verklaard en de last onder dwangsom herroepen (wat betekent dat die met terugwerkende kracht ongedaan is gemaakt). Ook de invorderingsbeschikking is vernietigd. Wij zijn opnieuw het overleg aangegaan met de gemeente, het bedrijf en zijn advocaat. Doel was opnieuw de kwestie op te lossen. Onder meer omdat wij ons juridisch niet geheel in de uitspraak van de rechtbank kunnen vinden, hebben wij/de gemeente hoger beroep ingesteld tegen de rechtbankuitspraak.
- Afvoer kunstgrasmat 's-Hertogenbosch*

Een voetbalclub had een nieuwe kunstgrasmat aangeschaft. De oude werd afgevoerd door een aannemersbedrijf. De Inspectie voor Leefomgeving en Transport (ILT) zag de oude kunstgrasmat als infill / een afvalstof. Het aannemersbedrijf heeft het kunstgrasafval verkocht aan een bedrijf uit Oss. Dat bedrijf zou opdracht hebben gegeven het kunstgrasafval af te voeren naar Kroatië. Omdat dat niet mag, heeft de ILT dat tegengehouden. Zeven vrachten waren echter al naar Kroatië afgevoerd.

Om te voorkomen dat het kunstgrasafval onjuist *binnenlands* wordt afgevoerd, hebben wij de voetbalclub en het aannemersbedrijf in augustus 2024 een last onder dwangsom opgelegd. Daarna hebben we herhaaldelijk nieuwe inspecties uitgevoerd. Het infill is afgevoerd naar een erkend verwerker. De overtreding is dus opgeheven.
- Lozing bedrijfsafvalwater 's-Hertogenbosch*

Een afvalbedrijf loost bedrijfsafvalwater op het riool. Dat bedrijfsafvalwater voldoet niet wat betreft onopgeloste bestanddelen. Het gehalte is namelijk (veel) te hoog.

We hebben het bedrijf daarom begin januari 2023 daarvoor een last onder dwangsom opgelegd. De overtreding zou (waarschijnlijk) rond juli 2024 worden opgeheven, omdat het bedrijf intussen bepaalde investeringen zou hebben gedaan. De overtreding duurt echter voort en er zijn, nadat er al dwangsommen zijn verbeurd en ingevorderd, opnieuw dwangsommen verbeurd. Er kan nu nog één dwangsom verbeurd worden en dan is het maximum bereikt.
- Niet melden van milieubelastende activiteiten 's-Hertogenbosch*

Een ondernemer meldt milieubelastende activiteiten, die hij onderneemt, niet. Onder de Omgevingswet is het verboden de milieubelastende activiteiten dan uit te voeren. We hebben in 2024 daarom met de gemeente afgesproken om nu bestuursdwang te gaan toepassen. Voordat we hiertoe konden overgaan, meldde de ondernemer dat hij per 1 januari 2025 de activiteiten op de betreffende locatie zal beëindigen. In overleg met de gemeente hebben we de ondernemer een voornemen van een last onder bestuursdwang gestuurd. De hersteltermijn is gesteld op 1 januari 2025. Inmiddels is gebleken dat de ondernemer zijn activiteiten op de locatie inderdaad heeft gestaakt en er weg is.

3. UITVOERING WERKPROGRAMMA: DE OVERIGE VERZOECTAKEN

In 2024 is er wat betreft urenbesteding op de overige verzoektaken 72,6% gerealiseerd. Deze taken zijn vraaggestuurd waardoor op voorhand niet een exacte inschatting kan worden gemaakt. Deze onderbenutting kan vooral toegewezen worden aan de verminderde afname van overig deel verzoektaken (waar ambtelijke ondersteuning/ detachering onder valt). Bij overige deel verzoektaken waren in het werkprogramma 320 uren opgenomen voor de detachering van een geluidmedewerker (o.a. zondebeheer industrielaawaai) maar deze detachering is niet doorgegaan omdat de gemeente zelf een medewerker had aangenomen. Indien de 320 uur van het budget afgetrokken wordt, zou de realisatie op overig deel verzoektaken zijn uitgekomen op 108,6% en de overige verzoektaken in totaal op 102,4%. Dan had de realisatie in lijn gelegen met de vooraf geraamde uren.

Overige verzoektaken	Begroot uren	Realisatie uren	Percentage
Advies ETFAL	0	0	
Advies bodem	30	244	811,7%
Advies en onderzoek geluid (excl. evenementen)	100	75	74,5%
Gegevensbeheer en milieukartering	20	97	486,3%
Behandelen sloopmeldingen (zonder asbest)	0	1	
Toezicht sloop (zonder asbest)	0	0	
Evenementen	350	79	22,6%
Overig deel verzoektaken	600	304	50,7%
TOTAAL	1.100	799	72,6%

Geluid / evenementen

Als van een andere bron dan een bedrijf/ milieubelastende activiteit overlast wordt ervaren, voert de ODBN op verzoek van de gemeenten onderzoek/ geluidmetingen uit. Denk aan het geluid van airco's, warmtepompen, bromtonen en trillingen. In 2024 hebben we één zaak behandeld (geluid- en/of trillingsonderzoek) welke 74,5% aan inzet heeft gekost.

Van de 350 geraamde uren voor (het meten van geluid bij) evenementen zijn er slechts 79 besteed (22,6%). Deze onderbenutting komt doordat er bij de ODBN meerdere geluidmeters met langdurig ziekteverzuim kampten. Inmiddels is de capaciteit bij de geluidmeters weer op sterkte.

Externe veiligheid

Met de komst van Omgevingswet is een nieuw register geïntroduceerd voor externe veiligheid en is het groepsrisico vervangen voor aandachtsgebieden. Het beheer van risicovolle activiteiten in dit landelijk register genaamd Register Externe Veiligheidsrisico's (REV) betreft een overige verzoektaak. Hierdoor moet zowel de bestaande data worden geactualiseerd en is nieuwe inventarisatie nodig vanwege verlagingen van drempelwaarde. In 2024 is alle bestaande data hiervoor geactualiseerd aan de hand van de gemelde/vergunde situatie. Er is 33 uur besteed binnen gegevensbeheer en milieukartering (OV35) voor het beheer van de informatie in het REV (bijvoorbeeld vanwege een nieuwe vergunning). Er is 101 uur besteed aan kennisopbouw en ontwikkeling (OV22) voor de actualisatie van het REV.

Een deel van deze 101 uur kon rond de jaarwisseling alsnog onder subsidie worden gebracht vanwege een verkregen ODNL opdracht. Deze opdracht zag eveneens toe op het actualiseren van bepaalde REV-data. Hierdoor heeft er in de rapportage van bijlage 1, en in de facturatie over 2024, een verrekening plaatsgevonden binnen de projectkosten van € 3.506,- (overig deel verzoektaken, waar OV22 onder valt).

4. CONCLUSIE

Er is gedurende het jaar minder inzet gepleegd op de basis- en VTH-verzoektaken en de overige verzoektaken. Over het gehele werkprogramma bezien is de inzet minder dan we vooraf hebben geraamd (72%).

De grootste redenen hiervoor zijn de personeelskrapte waar de ODBN in 2024 mee te kampen had maar ook de komst van de Omgevingswet, robotisering binnen administratieve ondersteuning en het opleiden en inwerken van nieuw personeel spelen een rol.

Daarnaast geldt voor uw gemeente dat in 2024 de verzoektaakbedrijven (excl. horeca), aan de ODBN zijn overgedragen. Het gaat dan over de afhandeling van meldingen/ informatieplichten en het uitvoeren van toezicht en handhaving. De ingeschatte uren voor deze nieuwe taken, zijn wellicht te hoog ingeschat.

Tot slot zijn voor verschillende onderdelen van het werkprogramma vooraf uren opgehoogd voor de nieuwe taken onder de Omgevingswet en bestuurlijke handhaving. Voor enkele onderdelen is dit aanvullende budget niet benodigd geweest.

De combinatie van bovenstaande redenen verklaard de lagere inzet op het werkprogramma.

Inzet uren	Begroot in uren	Realisatie in uren	Percentage
Basis- en VTH-verzoektaken	17.540	12.641	72,1%
Overige verzoektaken	1.100	799	72,6%
Algemene werkzaamheden	3.103	2.217	71,5%
TOTAAL	21.743	15.657	72,0%

De onderbenutting op het werkprogramma is voornamelijk gelegen in verminderde inzet op intake en verzending, vergunningverlening bedrijfsgebonden MBA's, geprogrammeerd toezicht en niet-geprogrammeerd toezicht.

In de begroting voor het werkprogramma werken we met een gemiddeld uurtarief. Voor de gemeente 's-Hertogenbosch geldt dat er iets meer inzet heeft plaatsgevonden doordat een lager uurtarief is gerealiseerd dan we vooraf hadden verwacht.

Onderstaand staat de financiële vertaling van de werkzaamheden die zijn verricht in het kader van het werkprogramma in 2024.

Inzet euro's	Budget [€]	Realisatie [€]	Percentage
Basis- en VTH-verzoektaken	1.975.004	1.377.448	69,7%
Overige verzoektaken	123.860	91.810	74,1%
Algemene werkzaamheden	349.398	182.115	52,1%
TOTAAL	2.448.262	1.651.373	67,5%

Bijlage 6

Adviescommissie Omgevingskwaliteit 's-Hertogenbosch

Jaarverslag 2024

1. Inleiding

Dit is het jaarverslag van het college van Burgemeester en Wethouders. In dit verslag wordt u geïnformeerd op welke wijze wij in het jaar 2024 met de uitoefening van het welstands- en monumenten toezicht zijn omgegaan.

2. Wettelijke verantwoording

Op grond van artikel 17.9 lid 6 Omgevingswet zendt de Adviescommissie Omgevingskwaliteit jaarlijks een verslag aan de gemeenteraad over de door haar verrichte werkzaamheden.

2.1 Welstandsgebieden

De gemeente 's-Hertogenbosch is ingedeeld in 25 welstandsgebieden; historische stedelijke bebouwing, dijkbebouwing, bedrijfsbebouwing, woonbebouwing, winkelcentrum, enz. Voor deze welstandsgebieden zijn gebiedscriteria van toepassing verklaard. Daarnaast gelden de algemene criteria. Tevens geldt dat voor 10 van de 25 welstandsgebieden geen gebiedscriteria gelden, maar alleen de algemene criteria van toepassing zijn. Dit zijn o.a. gebieden van gemengde bebouwing, op zichzelf staande bebouwing, parken, groengebieden, natuurgebieden of sportcomplexen .

2.2 Samenstelling en werkwijze commissie

De Adviescommissie Omgevingskwaliteit gemeente 's-Hertogenbosch kent een plenaire commissie en een subcommissie. De plenaire commissie vergadert één keer per twee weken. In deze vergaderingen worden de grotere ontwikkelinitiatieven besproken. Dat zijn de grotere (deel-)plannen voor woningbouwlocaties, grotere bedrijfsgebouwen, grootschalige herbestemmingen, stedenbouwkundige plannen en grote ruimtelijke ontwikkelingen en plannen met veel impact op de fysieke leefomgeving.

De subcommissie vergadert wekelijks en adviseert over de uitwerking van de grotere plannen en over de overige (kleinere) reguliere plannen. De subcommissie adviseert gecombineerd als er sprake is van zowel activiteit bouwen als activiteit monument. De subcommissie adviseert verder separaat als er alleen sprake is van activiteit monumenten, bijvoorbeeld als de aanvraag alleen een inpassing wijziging aan een monument betreft.

Formele advisering

Wij zijn belast met het behandelen van aanvragen voor omgevingsvergunning. De binnengekomen aanvragen worden aan de Adviescommissie Omgevingskwaliteit voor advies voorgelegd. De commissie adviseert of de plannen voldoen aan redelijke eisen van welstand die vertaald in welstandscriteria zijn vastgelegd in de welstandsnota van de gemeente 's-Hertogenbosch. De commissie adviseert tevens over het belang van de monumentenzorg bij aanvragen om omgevingsvergunning met betrekking tot een wijziging van een gemeentelijk monument of wijzigingen in een beschermd gebied. In het geval van een behandeling van een bezwaarschrift brengt de commissie op verzoek een nader gemotiveerd advies uit.

Vooroverlegplan / Infoplan

Naast advisering over formele aanvragen voor omgevingsvergunning bestaat mogelijkheid om bouwplannen in de voorbereidende fase als vooroverlegplan / infoplan ter beoordeling voor te leggen aan de commissie. Een dergelijke werkwijze heeft het voordeel dat al in een vroegtijdig stadium duidelijkheid ontstaat over de haalbaarheid van een plan.

2.3 Openbaarheid

De vergaderingen van de Adviescommissie Omgevingskwaliteit zijn openbaar en voor een ieder bij te wonen. De vergaderingen zijn één keer in de maand fysiek op het gemeentekantoor, de overige vergaderingen zijn online, waarbij de planmakers en bezoekers (derden) kunnen inbellen voor planbespreking of het bijwonen van de vergadering.

2.4 Adviezen

Mogelijkheid tot verzoek voor vernieuwd advies

In de regel nemen wij de welstandsadviezen over. Van het welstandsadvies kan door ons worden afgeweken indien wij van oordeel zijn dat de commissie de welstandscriteria niet juist heeft toegepast dan wel de verkeerde criteria aan het advies ten grondslag heeft gelegd. Het betreft hier een afwijking op inhoudelijke welstandsargumenten. Indien een dergelijke situatie zich voordoet zal, alvorens een beslissing wordt genomen op de initiatief en binnen de wettelijke beslistermijn, een hernieuwd advies worden gevraagd aan de commissie onder vermelding van de redenen daartoe. In het jaar 2024 is dit twee keer voorgekomen.

Mogelijkheid voor afwijken

Ook de Omgevingswet biedt het college de mogelijkheid om ondanks de strijdigheid met de redelijke eisen van welstand toch te besluiten om de bouwvergunning te verlenen. Uiteraard dient dit deugdelijk gemotiveerd te gebeuren en zal van deze mogelijkheid niet al te lichtvaardig gebruik dienen te worden gemaakt. Zwaarwegende economische of maatschappelijke gronden kunnen een dergelijk besluit rechtvaardigen. In het jaar 2024 is dit drie keer voorgekomen.

Mogelijkheid voor afwijken van welstandscriteria

Het is mogelijk dat in een bepaald geval slechts negatief advies mogelijk is op basis van de gebiedscriteria, terwijl de commissie van mening is dat het bouwplan van een dusdanige schoonheid is dat het bouwplan moet worden bevorderd. In zo'n situatie kan de welstandscommissie adviseren van de gebiedsgerichte criteria af te wijken op basis van de volgende criteria:

- er is sprake van een bouwplan met vernieuwende, nieuwe of bestaande architectonische kwaliteiten;
- er is sprake van een bouwplan van een bijzondere kwaliteit en schoonheid dat iets bijzonders toevoegt aan de kwaliteit van de bestaande omgeving of de te verwachten ontwikkeling daarvan;
- het bouwplan kan positief gemotiveerd worden vanuit de algemene criteria zoals opgenomen in deze welstandsnota.

In het jaar 2024 is dit niet voorgekomen.

2.5 Welstandsexcessen

Het college heeft de bevoegdheid om een last onder bestuursdwang of een last onder dwangsom op te leggen als het uiterlijk van een bouwwerk in ernstige mate in strijd is met redelijke eisen van welstand. Een bouwwerk is in strijd met redelijke eisen van welstand indien sprake is van een exces, dat wil zeggen buitensporigheden in het uiterlijk die ook voor niet-deskundigen evident zijn.

Vaak heeft dit betrekking op het afsluiten van een bouwwerk voor zijn omgeving, het ontkennen of vernietigen van architectonische bijzonderheden, armoedig materiaalgebruik, toepassing van felle of contrasterende kleuren, te opdringerige reclames of een te grove inbreuk op wat in de omgeving gebruikelijk is. In het jaar 2024 is twee keer geadviseerd over de excessen en de wijze waarop die ongedaan kunnen worden gemaakt.

3. Advisering in cijfers

In de onderstaande tabellen is een overzicht opgenomen van de adviseringen voor het jaar 2024.

In 2024 heeft de commissie 1121 keer geadviseerd.

Daarvan is 314 keer een advies uitgebracht in het kader van een infoplan (vooroverleg) en 807 keer in het kader van een aanvraag omgevingsvergunning. Bij ca. 74% van de infoplannen kon in één keer

positief advies gegeven worden en bij ca. 68% van de aanvraag om omgevingsvergunning. De overige plannen zijn voor een tweede of volgende keer voor advies voorgelegd.

Aantal planbehandelingen in 2024

Type	
Vooroverleg / Infoplan	314
Formele aanvraag	807
Totaal	1121

Advisering per commissie

Plenaire (voltallige) commissie	52
Gecombineerde subcommissie	380
Subcommissie Welstand	689
Totaal	1121

Infoplannen / Vooroverleg

Aantal planbehandelingen	314
Bij eerste behandeling (in principe) akkoord	74 %
Bij tweede behandeling (in principe) akkoord	15 %
Bij derde of volgende behandeling (in principe) akkoord	6 %
Niet akkoord of ingetrokken	5 %

Aanvraag omgevingsvergunning

Aantal planbehandelingen	807
Bij eerste behandeling akkoord	68%
Bij tweede behandeling akkoord	20 %
Bij derde of volgende behandeling akkoord	9 %
Niet akkoord of ingetrokken	3 %

Rapportage SSiB – 's- Hertogenbosch 2024

Gemeente 's-Hertogenbosch maakt deel uit van het netwerk Samen Sterk in Brabant (SSiB). Middels deze rapportage ontvangt u een overzicht van de resultaten die door de natuurinspecteurs van het handhavingsteam SSiB zijn behaald in het jaar 2024 t/m 10-12-2024.

Deze rapportage is een aanvulling op het algemene jaarverslag van SSiB dat begin 2025 zal worden opgeleverd. Deze rapportage biedt een overzicht van de gezamenlijke handhavingsacties, de verzoeken om ondersteuning van de informatiemakelaar en de meldingen, controles en aantallen processen-verbaal voor zover deze gelieerd zijn aan de gronden van gemeente 's-Hertogenbosch.

Samenwerking op uitvoeringsniveau

Handhavingsverzoeken

Doel van het handhavingsteam SSiB is het ondersteunen van partijen op gebied van handhaving en toezicht. In de stuurgroep is afgesproken dat elke grondeigenaar, waar het gaat om het houden van toezicht op de toegangsbepalingen, in eerste aanleg zelf verantwoordelijk is voor het uitvoeren van handhaving en toezicht. Het handhavingsteam SSiB kan op verzoek gerichte of plaatselijke ondersteuning bieden middels surveillance. Tevens kan het handhavingsteam capaciteit leveren bij bijvoorbeeld acties waarbij veel boa's nodig zijn, denk hierbij aan acties gericht tegen wildcross. Het handhavingsteam SSiB kan verder zaken op zich nemen die het overtreden van toegangsbepalingen overstijgen of hierbij ondersteunen. Denk hierbij aan het opsporen van de daders van vernielingen, houtdiefstal of dumpingen. Speerpunten van het handhavingsteam zijn het handhavend optreden bij wildcross, afvaldumpingen en stroperij.

Sinds april 2023 is er de mogelijkheid om via een formulier specifieke ondersteuning aan te vragen. Naar aanleiding van deze aanvragen worden samen met de aanvragende partij en eventueel andere partners handhavingsacties opgezet. Op deze wijze worden de boa's van het handhavingsteam SSiB zoveel mogelijk informatiegestuurd ingezet. U kunt dit formulier downloaden middels de volgende QR-code:

In 2024 werden er vanuit de gemeente 's-Hertogenbosch geen verzoeken om extra ondersteuning ingediend.

Meerdere keren per maand worden er surveillances met de boa's van 's-Hertogenbosch uitgevoerd.

Stagiaires

Op 1 september 2024 zijn er voor de duur van 22 weken 7 stagiaires van de HTV-opleiding Summa Veiligheid bij het handhavingsteam SSiB gestart. Deze stagiaires hebben allen een akte ontvangen waardoor zij bevoegd zijn om op te treden in heel Brabant. Om de stagiaires goed en breed op te leiden en om hen een goed beeld te geven van alle werkgevers in het Domein II is hun stage gevuld met (handhavings)acties en surveillances op de terreinen van partners.

Groene boa dag Samen Sterk en Gezellig

Op 2 oktober 2024 werd vanuit SSiB voor het eerst een teambuilding georganiseerd voor alle Brabantse groene boa's en blauwe boa's met groen taakaccent. Tijdens deze eerste editie kwamen er zo'n 50 boa's naar deze dag. Vanuit gemeente 's-Hertogenbosch hebben 3 boa's deelgenomen aan deze dag.

Hoewel de dag was gevuld met een gezamenlijke wandeling, een spel waarin men in gemengde groepen tegen elkaar streed en een diner, werd de dag als erg waardevol voor het netwerken ervaren. De dag bood veel gelegenheid om andere boa's (beter) te leren kennen en om informatie rondom werkzaamheden, beleid en andere informatie uit te wisselen. De boa's geven zelf aan dat de samenwerking nog erg afhankelijk is van initiatieven van de personen die in een gebied werkzaam zijn. Een dergelijke dag draagt dan ook bij aan de onderlinge samenwerking.

Buitengebied Informatie Knooppunt (BIK)

Deelnemers van het netwerk SSiB kunnen gebruik maken van de diensten van de Informatiemakelaar SSiB. De informatiemakelaar kan diverse producten leveren, waaronder rapportages naar aanleiding van nader onderzoek van aangeleverde gegevensbronnen zoals inbeslaggenomen gegevensdragers of opgenomen beeldmateriaal. De informatiemakelaar kan ook bevestigingen van halfopen bronnen zoals het kadaster uitvoeren en kan nader onderzoek op social media uitvoeren. Verzoeken aan het BIK kunnen worden gemaild naar BIK@odbn.nl.

In 2024 heeft de gemeente 's-Hertogenbosch tweemaal gebruik gemaakt van de mogelijkheden die de informatiemakelaar biedt. Deze verzoeken betroffen vragen omtrent wet- en regelgeving.

Resultaten in cijfers

De resultaten van het handhavingsteam SSiB worden verwerkt in het registratiesysteem BRS. Dit registratiesysteem maakt een onderscheid tussen controles/meldingen, waarschuwingen en processen-verbaal.

Hieronder ziet u het totaal aantal controles/meldingen (ct), waarschuwingen (ws), en processen-verbaal (pv) dat door de natuurinspecteurs van handhavingsteam SSiB is opgemaakt naar aanleiding van het handhaven op grondgebied van 's-Hertogenbosch.

In 2023 waren er naar aanleiding van 145 controles 39 processen-verbaal opgemaakt op het grondgebied van 's-Hertogenbosch.

In 2024 zijn er naar aanleiding van 146 controles 22 processen-verbaal opgemaakt op het grondgebied van 's-Hertogenbosch.

In onderstaande tabel ziet u een overzicht van de feiten waarop binnen de gemeente 's-Hertogenbosch geacteerd in 2024 is door de natuurinspecteurs van handhavingsteam SSiB.

Hoofdgroep	Subgroep	Subsubgroep	CT	WS	PV
APV			19	0	3
	Afval	Bedrijfsafval niet op voorgeschreven wijze aanbied	1	0	0
	Afval	Onjuist aanbieden huishoudelijk afval	12	0	0
	Op of aan de weg	Laten staan aanhanger, camper, caravan langer dan langer dan de vastgestelde termijn	1	0	0
	Op of aan de weg	Softdrugs gebruiken	2	0	2
	Op of aan de weg	Vorbereidingen treffen of voorwerpen voorhanden hebben t.b.v. het gebruik van gebruik softdrugs	1	0	1
	Overige verord. zaak	Bouwen van een hut	1	0	0
	Recreatie en recreatiegebieden	Illegaal kamperen	1	0	0
Leefomgeving Milieu			17	0	1
	Afval	Storten-dumpen banden	1	0	0
	Afval	Storten-dumpen huishoudelijk afval	3	0	0
	Afval	Storten-dumpen overige milieu belastende stoffen	1	0	0
	Afval	Storten-dumpen puin/bouwmaterialen	6	0	0
	Overige bepalingen	Niet melden van een ongewoon voorval	6	0	1
Leefomgeving Natuur			8	0	0
	Jacht	Als vergunninghouder	2	0	0
		geweer te dragen zonder jachtrecht			

	Soortenbescherming	Opzettelijk vogels (Vogelrichtlijn) doden of vangen	1	0	0
	Soortenbescherming	Vogels vangen met verboden middelen	1	0	0
	Soortenbescherming	Vogels/delen dood/levend verkopen ter verkoop aanbieden (Vogelrichtlijn)	1	0	0
	Soortenbescherming	Voorhanden hebben van vogels zonder gesloten pootring	1	0	0
	Stroperij	Controle voertuig op basis van de WED	1	0	0
	Stroperij	Opzettelijk doden/vangen met ongeoorloofd middel	1	0	0
	Overige		25	0	0
	Aangetroffen voorwerpen/goed	Lachgas,	3	0	0
	Assistentie politie	Algemeen	2	0	0
	Surveillance	Algemeen	13	0	0
	Surveillance	Buurt-, wijkboa, netwerken	4	0	0
	Surveillance	Toezichtmodel	1	0	0
	Verdachte situatie	In buitengebied	1	0	0
	Zwerver	Aantreffen	1	0	0
	Visserijwet		54	8	8
	binnenvisserij sport	controle: geen overtreding	36	0	1
	binnenvisserij sport	geen schrift. toest. > 2 hengels	7	3	2
	binnenvisserij sport	geen schrift. toestemming met 1 of 2 hengels	2	1	1
	binnenvisserij sport	overtreding andere voorwaarden	3	2	1
	binnenvisserij sport	vissen nabij stuw/vispassage in grote rivieren	4	1	2
	kustvisserij sport	geen schrift. toest. > 2 hengels of peur	1	1	0
	vistroperij door niet erkende beroepsvissers	vissen met een niet toegestaan vistuig	1	0	1
	W.v.Str.		15	4	7
	Identiteitsbewijs	Identificatiebewijs niet kunnen tonen	1	0	1
	Verboden grond	Buiten wegen en paden	1	0	0
	Verboden grond	Met een crossmotor	1	0	0
	Verboden grond	Met een hond bij zich	1	0	1
	Verboden grond	Met loslopende hond	6	2	4
	Verboden grond	Wandelaars	1	0	1
	Verboden grond	Zonsonder- en zonsopgang	3	2	0
	Vernieling	Overige	1	0	0
	Wegverkeer		5	1	1
	Tweew. motorvoert.	Niet de rijbaan gebruiken rijdend	1	0	0
	Vierw. motorvoert.	Geslotenverklaring beide richtingen (Bord C1)	2	0	0
	Vierw. motorvoert.	Parkeerplaats na zonsondergang	1	0	1
	Vierw. motorvoert.	Touristisch fietspad (rijdend)	1	1	0
	Wet dieren		3	0	2
	Gebruik levend aas	Levende vis,amfibie,reptiel,vogel,zoogdier als aas	1	0	1

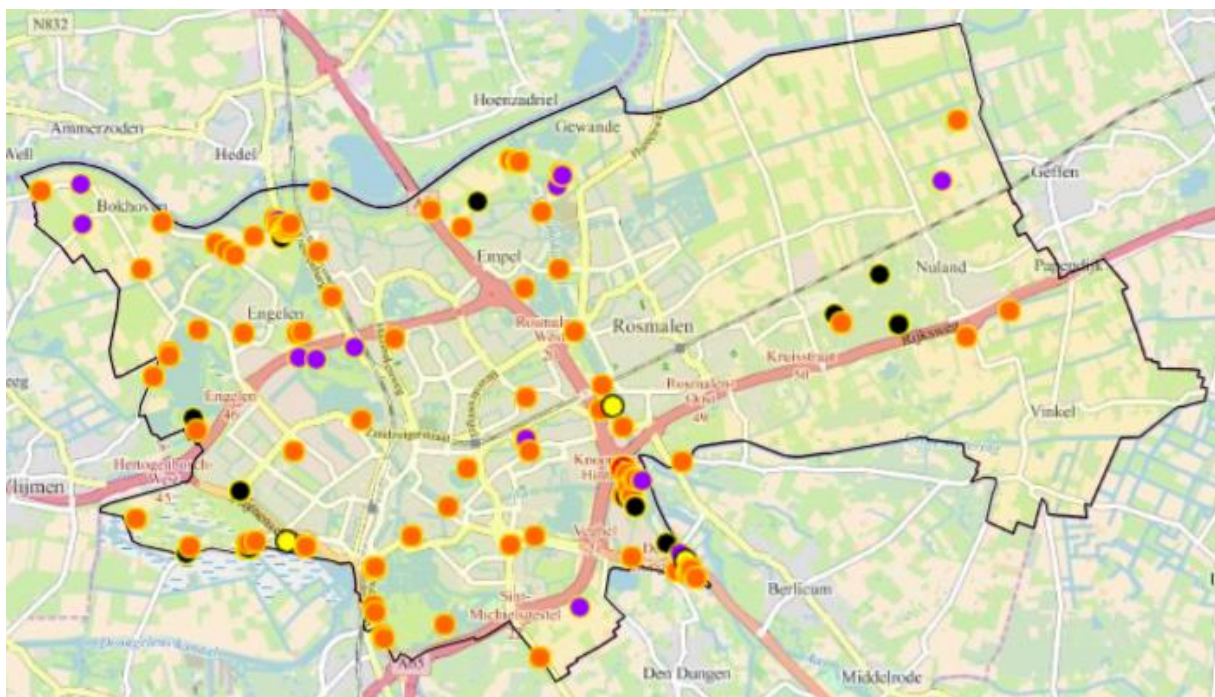
	Handelingen met dieren	Zonder redelijk doel pijn of letsel veroorzaken	1	0	1
	Kadavers	Aantreffen	1	0	0
totaal			146	13	22

Hieronder ziet u de geografische spreiding van deze cijfers.

Uitleg geografische spreiding:

De punten geven locaties weer waar naar aanleiding van de constatering van een (vermoedelijk) strafbaar feit een mutatie is opgemaakt. Aan elke mutatie is minimaal één incident gekoppeld. Een incident is het geheel van een datum, tijdstip en gedraging. Het is dus mogelijk dat er meerdere incidenten aan één mutatie zijn gekoppeld. Op de kaart is niet zichtbaar hoeveel incidenten er gekoppeld zijn aan één mutatie (punt). De kleuren van de bolletjes staan voor de wetgeving waarop is gehandhaafd.

● W.v.S	● Milieu
● FFW	● GWD
● NBW	● WWM
● BOSW.	● Verk.
● VISW.	● APV
● Anders	

Kernteam SSiB

In het jaarverslag van 2023 werd nog geschreven over de oprichting van een kernteam. Het kernteam had tot doel een brug te slaan tussen het beleid en de uitvoering. Helaas moeten we nu mededelen dat het kernteam na meerdere overleggen niet meer in deze vorm bestaat.

Na enkele overleggen is besloten om de opgedane contacten te behouden en de zaakgerichte samenwerking te intensiveren, maar om geen gezamenlijke overleggen meer plaats te laten vinden tenzij dat op dat moment wel efficiënt is.